

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

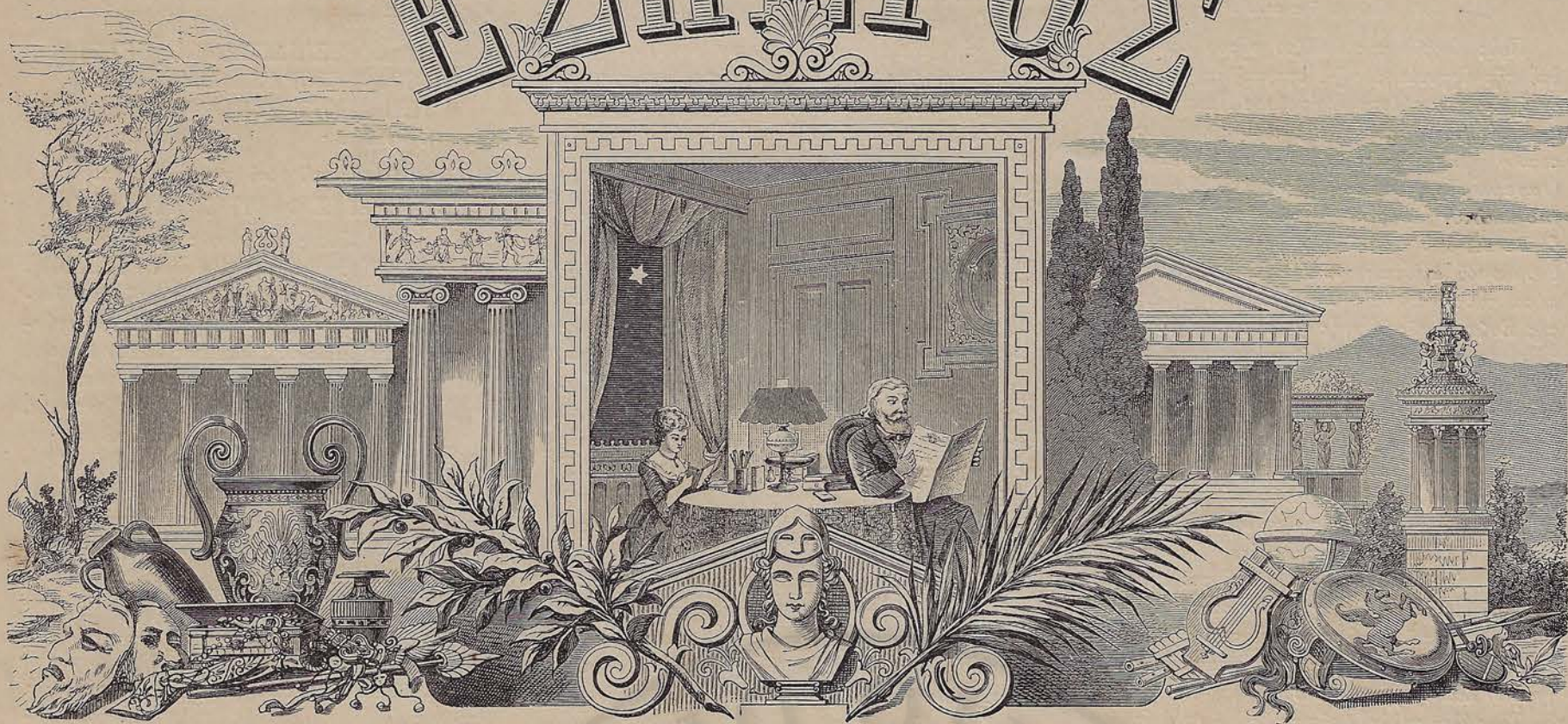
ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

Ἐν ΛΕΥΨΙΑ τῇ 15 27 Αὐγούστου 1882.

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 32.

ΕΣΠΕΡΟΣ

Έτος Β.

Εκδίδεται
τῇ 1/13 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

✠ Ἐν ΛΕΙΨΙΑ τῇ 15/27 Αὐγούστου 1882 ✠

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρόνον.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

Ἀρ. 32.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

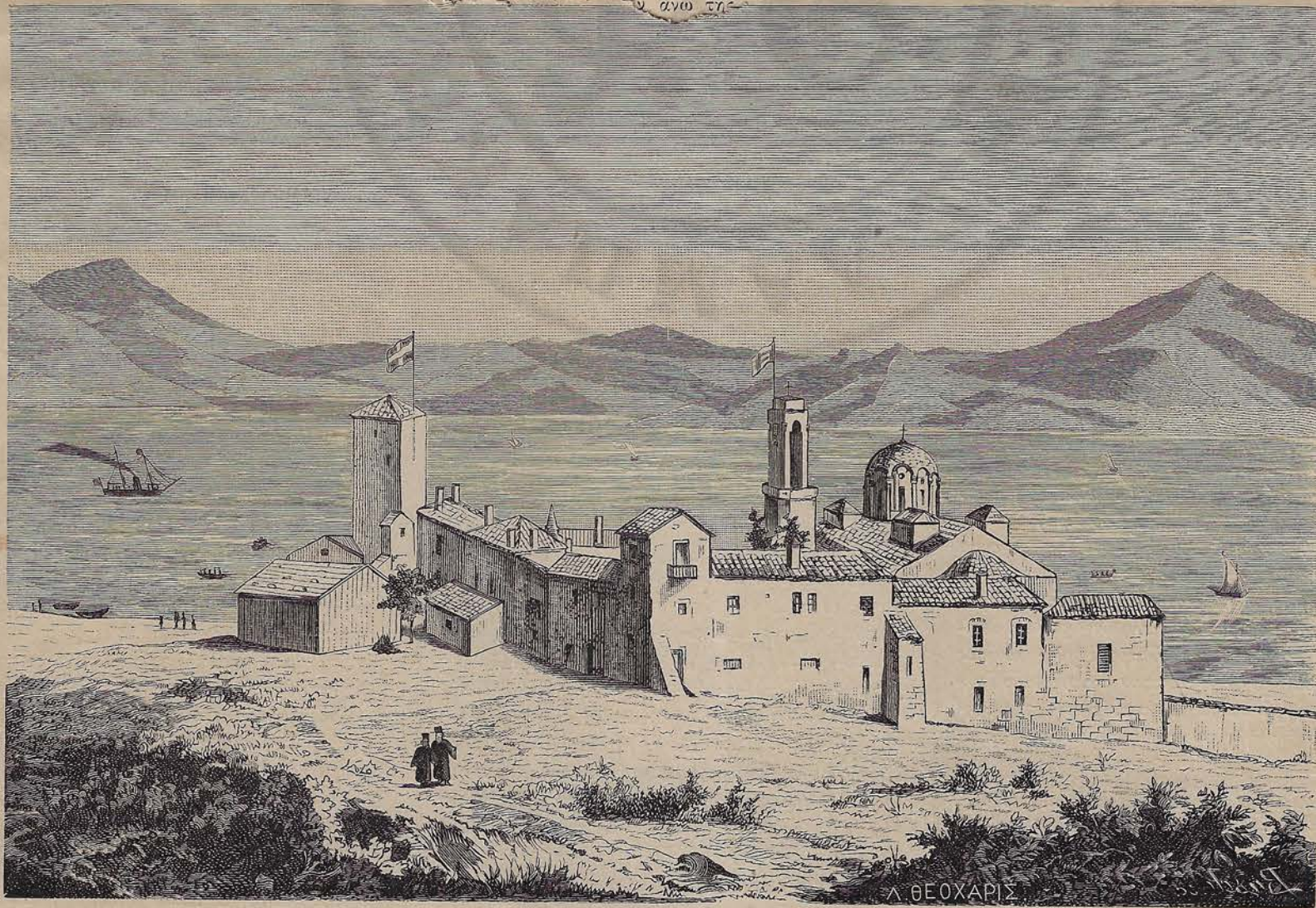
Ἡ μορὴ τῆς Φανερωμένης ἐν Σαλαμίνι. — Ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ σιδηροδρόμου. — Οἰκογενειακὸν δράμα. — Ὁ τελευταῖος τῶν Σαβέλλων (συνέχεια). — Οἱ Ἀγγλοὶ ἐν Αἰγύπτῳ. — Ὁ στρατηγὸς Wolseley. — Τὸ ἐν Γαλαζίῳ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον. — Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός (συνέχεια). — Θήρα ἐν τῇ νότιῳ Ἀφρικῇ (συνέχεια). —

Προκήρυξις. — Πολιτικὴ ἐπιθεώρησις. — Οἰκονομικὴ ἐπιθεώρησις. — Διάφορα. — Αἰνίγματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ μορὴ τῆς Φανερωμένης. — Ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ σιδηροδρόμου. — Ὁ στρατηγὸς Wolseley. — Τὰ φρούρια τοῦ Ἀβουκίρ. — Οἱ Ἀγγλοὶ ἐν Αἰγύπτῳ (δύο εἰκόνες). — Θήρα ἐλέφαντος.

ἀνταπόδομά σου, οὕτως ἀποδοθήσεται
καὶ ἄνω τῆς

Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΕΝ ΣΑΛΑΜΙΝΙ.

Η ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὅρα σελ. 113.)

Πρὸς θορρὰν τῆς ἐνδόξου νήσου Σαλαμίνος ἐπὶ τῆς ἐγγυτάτης τῇ Μεγαρικῇ γῇ παραλίας ἐν ᾗ περιπλανηθέντα τὰ δάρδαρα Περσικὰ στίφη κατεπνίγησαν, μακρὰν τῆς τύρβης τοῦ κόσμου, σεμνὸν ὑφούται χριστιανικὸν οἰκοδόμημα, ἡ τῆς Φανερωμένης Μονή, ἥτις διὰ τὸν κόσμον καὶ πλοῦτον τῶν χριστιανικῶν γραφῶν, ὃν περιβάλλεται, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἀντικείμενον θαυμασμοῦ ἐγένετο· δικαίως δὲ δυνάμεθα ὀνομάσαι ταύτην πλούσιον καὶ ἄριστον ἐν τῇ Ἀττικῇ τῆς Βυζαντινακῆς τέχνης χριστιανικὸν μουσεῖον. "J'ai vu beaucoup de métropoles depuis plus de douze ans, que je voyage dans la Grèce, mais jamais aucune, où les figures soient aussi multipliées..."¹ γράφει ὁ ΡΟΥΚΕΒΙΛΛΕ ἐν τῇ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐπιστολῇ πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν περὶ τῆς μονῆς ταύτης. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ ἐορτὴ αὐτῆς συμπίπτει, ἥς ἕνεκα μεγάλη πληθὺς, οὐ μόνον τῶν ἀπὸ τῆς πέριξ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀστυος καὶ τοῦ Πειραιῶς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ συρρέει, οὐκ ἄπο σκοποῦ ἡγοῦμεθα τινὰ περὶ τῆς ἰδρύσεως καὶ τοῦ κόσμου τῶν χριστιανικῶν αὐτῆς γραφῶν διὰ βραχείων ἐκθέσαι.

Τὸ πάλαι πολλοὶ θεῶν τε θεαινῶν καὶ ἡρώων τιμὰς εἶχον Σαλαμῖνι, ὡς ὁ τε Στράβων καὶ Πausanias ἡμῖν γνωρίζουσιν.² Ἀπὸ τῶν ἡρώων μάλιστα Κυχρέως καὶ Σκύρου, Σκιρὰς καὶ Κυχρεῖα τὸ παλαιὸν ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο. Ἐν τινὶ δὲ Ἀγρῶν καὶ τῶν Διομήδους ναφ καὶ ἀνθρωποθυσίαι σκληραὶ ἐτελοῦντο.³

Ἐπὶ τῆς θέσεως δὲ ἐφ' ἣς ἡ Μονὴ κεῖται, οὐκ ἔστιν ὅπως μὴ τὸ πάλαι ἱερὸν θεοῦ τινος ἢ ἥρωος ἦν. Ὁ LAUTEMBERGUS ὁ τῷ 1557 τὴν Ἑλλάδα περιεβλῶν, ἐπὶ τῆς θέσεως ἐν ᾗ ἡ Μονὴ κεῖται τὴν ὑπαρῆν σημαντικὴν τινος οἰκοδομήματος σημειοῖ, ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ σῆματος τούτου τὴν ἐκεῖσε ἀρχαιοτέραν τῆς νῦν Μονῆς ἔννοσιν ἐκκλησίαν, ἢ ἐρεῖπια ἐθνικοῦ τινος ναοῦ, ἀγνοοῦμεν.⁴

Ὁ κ. BURSIAE ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ αὐτοῦ υποθέτει ὅτι πιθανῶς ἐκεῖσε τὸ πάλαι ἦν ὁ τῆς Σκιρὰδος Ἀθηνᾶς ναός, ὅτι δὲ ὁ νῦν ὑπάρχων ναός ἐπὶ ἀρχαιοτέρου χριστιανικοῦ ναοῦ ἐδράζεται οὐ μόνον αὐτόδηλον, ἐκ τοῦ κατωτέρου τοῦ ναοῦ διαζώματος, καὶ ἐξ ἐτέρων τινῶν ἀσφαλῶν γνωρισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ χειρογράφου τινος ὑπερ ἐν τῇ Μονῇ ἀνέγνωμεν, ἥτις τῶς ἀρχαιοτέρου κατεστραμμένου χριστιανικοῦ ναοῦ γίνεσθαι μνεία.

Κατὰ τὸ χειρόγραφον δὲ τοῦτο, ἐν ᾧ ὁ θεὸς καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεροῦ περιέχονται τὰ τῆς ἰδρύσεως ἔχουσιν οὕτω·

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 17. αἰῶνος ἐν Μεγάροις τῆς Ἀττικῆς ἔζη ἀπλοῦς τις γεωργὸς Λάμπρος τὸ ὄνομα· τούτῳ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ἀγρῷ ἐν Λιάντρῳ, μικρὸν τι πρὸ τῆς Κορίνθου, ἐργαζομένη, ὥφθη καθ' ὕπνον ἡ Θεοτόκος λέγουσα "Ἐγείρου, ὦ Λάμπρε, ὑπάγε ἐν τῇ νήσῳ Σαλαμῖνι, καὶ πρὸς τὸ θόρειον αὐτῆς μέρος τὸν ἐμὸν εὐρήσεις καταδαφισμένον ναόν, ὃν ὀφείλεις ἀνοικοδομήσαι..." Οὗτος τὸ προσταχθὲν ποιήσας περὶ τὸ 1682 τὸν ἀρχαιότερον τοῦτον ναὸν ἀνήγειρεν,⁵ συγχρόνως δὲ καὶ εἰκόνα τινὰ τῆς Θεοτόκου ὑπὸ τὴν γῆν κρυπτομένην ἀνεῖρε, ἣν οἱ

ἐκεῖ μοναχοὶ ἐν τῷ παρεκκλησίῳ μέχρι τοῦ νῦν διαφυλάττουσιν.

Ὁ Λάμπρος μετὰ τὴν τῆς Μονῆς ἀνίδρυσιν καὶ τὴν τῆς εἰκόνης ἀνεύρεσιν μοναχὸς γενόμενος ἐκλήθη Λαυρέντιος, ὡσαύτως καὶ ἡ γυνὴ του Βασιλικῆ (Βασίλῳ) τὸν μοναχικὸν ἀσπασθεῖσα θλον ὠναμάσθη Βασιανή. Ἐν τινὶ δὲ παρεκκλησίῳ τοῦ προφῆτου Ἡλιοῦ παρὰ τῷ ἐγγρῷ ὄρει ἀποσυρθεὶς κατὰ μόνας ἡσκήτευεν, ἐν ᾧ τὸ 1708 τὸ γῆινον αὐτοῦ κατέλιπε σκήνος, ταφεὶς ἐν τῷ παρεκκλησίῳ ἐν ᾧ τὴν εἰκόνα εὔρε, καὶ ὑπερ κυρίως "Φανερωμένην" λέγεται, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τὴν εἰκόνα φανερωθεῖναι, τοῦ μεγάλου ναοῦ ὄντος "τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος".

Τοῦ ἀνδρὸς τούτου μετὰ θάνατον ὡς ἁγίου τιμηθέντος, τὴν ἐν τῷ διακονικῷ τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως ἁγίαν τράπεζαν εἰς τιμὴν τούτου καθιέρωσαν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἰδίαν ἀκολουθίαν ἐνέγραψαν, ἣν τινες τῷ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν κ. Νεοφύτῳ Μεταξῷ ἀποδίδουσιν.

Τὴν σμικρὰν τῆς Μονῆς βιβλιοθήκην ἀνερυνήσας μεταξὺ χειρογράφων εὑρον δύο Πατριαρχικά ἐπὶ μεμβράνης σιγίλλια γράμματα, τὸ μὲν Σεραφίμ (1757) τὸ δὲ Γρηγορίου (1798) τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν.

Ἐκ τοῦ τελευταίου δὲ σιγίλλιδος γράμματος μανθάνομεν ὅτι καὶ δύο ἕτεροι Πατριάρχαι Προκόπιος καὶ Νεόφυτος τῇ Μονῇ Φανερωμένης τοιαῦτα πατριαρχικά σιγίλλια ἐγγράφα ἔδωκαν, ἃ δυστυχῶς ἀπωλέσθησαν τῆς μολυβδίνης μόνον σφραγίδος τοῦ Προκοπίου περισωθείσης, ἐν ᾗ τὸ ἔτος ΑΨΠΕ (1785) φέρεται.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος, μεγάλως περὶ τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς χρηματικῆς περιουσίας τῆς Μονῆς φροντίζων, 10 σπουδαῖα ἄρθρα ἐν τῷ σιγίλλῳ αὐτοῦ γράμματι τοῖς τῇ Μονῇ ἐκτελεστέοις ἐν τῇ Μονῇ ἡγουμένῳ καὶ τῇ Μονῇ περιουσία ἐχρῶντο. Κατὰ "πατριαρχικὴν δὲ φιλοτιμίαν" τὸ ἐξαιρετικὸν τῇ Μονῇ προνόμιον δίδωσιν, ὅπως ὁ κατὰ καιρὸν Ἡγούμενος, "φορεῖ ἐν ταῖς ἐορτασίμοις ἡμέραις μανδύαν, προχειρίζομενος καὶ πατερὶζαν", ἥτοι ποιμαντικὴν ῥάβδον.

Πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ, φαίνεται ὅτι τὸ πλείστον τῶν μαρμάρων ἐχομίσθη ἐξ Ἐλευσίνος, ἐκ τοῦ περιψήμου ναοῦ τῆς Δήμητρος. Οὕτω μέγας τις λίθος ἐφ' ᾧ ὁ, τε SPON⁶ (1676) καὶ ὁ Ἀθηνῶν Μητροπολίτης Μελέτιος⁷ (1714) ἐν Ἐλευσίνι παρὰ τῇ ναφ τῆς Δήμητρος τὴν ἐπιγραφήν ταύτην ἀνέγνωσαν,

ΚΤΗΣΙΚΛΕΑ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΝ ΑΧΑΡΝΕΩΣ
ΟΡΓΙΑΣΤΗΣ
ΤΟΝ ΕΛΥΤΗΣ ΑΝΔΡΑ ΣΟΦΟΚΛΗΝ ΞΕΝΟ-
ΚΛΕΟΥΣ
ΑΧΑΡΝΕΑ ΔΑΔΟΥΧΗΣΑΝΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙ
ΚΑΙ ΚΟΡΗΙ
ΔΙΣΑΝΕΘΗΚΕΝ

Σήμερον ὁ λίθος οὗτος ἐκ τοῦ ναοῦ Δήμητρος ἐν τῇ Μονῇ τῆς Φανερωμένης μετενεχθεὶς, ἀποτελεῖ τὴν πλάκα τῆς ἁγίας τραπέζης, ἣν λεπτύναντες τὴν ἐπιγραφήν διέφθειραν, τῆς πρώτης σειρᾶς ἐξαλειφθείσης καὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ ΔΙΣ πρὸ τοῦ τελευταίου ῥήματος ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Μάτην δὲ οἱ ἀρχαιολογοῦντες τὴν ἄνω ἐπιγραφήν σήμερον ἐν τῷ ἐν Ἐλευσίνι ναφ τῆς Δήμητρος ἢ ἐν μουσεῖῳ τινὶ ζητήσουσιν, ταύτης ὑπὸ τὰ καλύματα τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς Μονῆς Φανερωμένης βεβαίως ἀπὸ τοῦ 1714 καὶ

ἐντεῦθεν κατακαλυφθείσης. Ἐπὶ τῆς στήλης δὲ τῆς τὴν πλάκα τῆς ἁγίας τραπέζης ὑποδασταζούσης ἀνέγνωμεν·

ΠΑΙΔΑ ΞΕΙΝΑΓΟΡΑΚΑΙ ΠΡΑΞΙ
ΓΟΡΑ ΣΕΣΟΡΑΣ ΜΕΤΟΝ ΜΥΣ
ΤΗΝ ΔΗΟΥΣ ΞΕΙΝΑΓΟΡΑΝ
ΟΝΟΜΑ.

Πρὸ τῆς Θύρας τοῦ ναοῦ χαμαὶ τὴν ἐπιγραφήν ΕΠΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ΦΛΑΓΙΑΣ ΛΑΟΔΑΜΙΑ.

Ἐν τινὶ δὲ κλίμακι τῆς Μονῆς ἐν τῇ αὐλῇ ἐπὶ βάθρου καλλίστης τέχνης τὸ ὄνομα ΑΡΙΣΤΙΩΝ. Ὁσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου τοῦ ναοῦ διαζώματος τοῦ ἱεροῦ ὀπίσθεν ἀρχαῖα ἀνέγνωμεν γράμματα, ἅτινα ὅμως οὐδεμίαν μοι ἔδιδον ἔννοιαν, παντάπασι ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθαρέντων.

Ὁ ῥυθμὸς τῆς οἰκοδομῆς ἐστὶ Βυζαντινός, μὴ διαφυλάττων ὅμως τὸ τοῦ σταυροῦ σχῆμα, ἥτοι κρᾶμα τι τῆς Βασιλικῆς καὶ τοῦ Βυζαντινοῦ ῥυθμοῦ, κρᾶμα λέγομεν τῆς μὲν Βασιλικῆς, ἐπειδὴ ὁ ναὸς ὡς Βασιλικὴ δυοὶ στίχους κύνων, τρισὶ κλίτεσι διήρηται, ὁ νάρθηξ ἐκλείπει, τὸ δὲ μέσον τῆς στέγης ὡς τὸ τῶν Βασιλικῶν, ὑφούται τῆς λοιπῆς στέγης καὶ συνελόντι εἰπεῖν ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ ναοῦ κάτοψις, ἐστὶ κάτοψις Βασιλικῆς· δεσπόζει ὁ θόλος, τὸ κύριον τοῦτο τοῦ Βυζαντινοῦ ῥυθμοῦ γνώρισμα, ἐπὶ τοῦ μεσαίου δὲ θολοειδοῦς ἐπιστεγάσματος ὑφούται ὁ τροῦλος· κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἰδρύνοντο συνήθως οἱ χριστιανικοὶ Ναοὶ κατὰ τοὺς τελευταίους τῆς δουλείας χρόνους. Σημειώσεως δ' ἄξιον ἐστὶν ὅτι ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς τοίχοις τοῦ ναοῦ ἐν τῇ προσόψει καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ τυμπάνου τοῦ τροῦλου, ἄνω τῶν θυρίδων, πληθὺς ὑπάρχει ἐντετυχισμένων πινακίων Ροδίῳ ἢ fayence, ἃ βεβαίως οὐδένα ἕτερον λόγον ἔχουσιν, ἢ τὴν διὰ τῆς λάμπσεως τῶν ἐν τῷ ἡλίῳ ἀσπασμάτων πινακίων ἐξωτερικὴν τῆς Ἐκκλησίας διακόσμησιν· τὴν χρῆσιν δὲ τοιούτων πινακίων καὶ ἐν πολλῇ ἀρχαιοτέραις ναοῖς εὐρίσκομεν, ὡς ἐν παραδείγματι ἐν τῷ Ἀθηνῶν ἀρχαίῳ ναφ τῶν ἁγίων Θεοδώρων (1050) ὀπίσω τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐντετυχισιν τοιούτων πινακίων ὁρῶμεν. Ὅπερ ὅμως ὑπὸ πολλὰς ἐσώφεις σπουδαῖαν καὶ μελέτης ἀξίαν τὴν μονὴν Φανερωμένης ποιεῖ, ἐστὶν ὁ κόσμος τῶν βυζαντινῶν γραφῶν ὃν περιβάλλεται καὶ ἡ ἀρίστη τούτων διάθεσις, ἣν ὁ κατὰ τὸν κ. DIDRON "μέγας ἀνὴρ" Γεώργιος Μάρκος διετάξατο. Ἰδοὺ δὲ τί περὶ τούτου καὶ περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὁ κ. DIDRON φασί, οὐ τοὺς λόγους παρεντίθεμεν ἐν μεταφράσει· "Εὰν κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἐνθα οἱ μεγάλοι ἡμῶν ζωγράφοι εἰσὶν ἀρκούντως πεπαιδευμένοι, εἰς μόνους τεχνίτης ἐλάμβανεν ἐντολὴν νὰ παρᾶσθῃ ἐν τινὶ μνημεῖῳ, ὡς π. χ. ἐν τῷ μητροπολιτικῷ τῶν Παρισίων ναφ, τὴν γενικὴν τῆς θρησκείας ἱστορίαν, ὡς ἐξηγεῖται αὕτη διὰ τῶν ἡρώων καὶ τῶν ἔργων αὐτῆς, λίαν ἀμφίβολον θὰ ἦτο ἐὰν ὁ τεχνίτης οὗτος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ ἄνευ θαθείας μελέτης σύνθεσιν τοσοῦτον ἐκτεταμένην. Λέγω δὲ πρὸς τοῦτοις, ὅτι ἡμεῖς οὐδένα ἔχομεν τεχνίτην ὄντα εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἔργον τοιοῦτο· οὐδεὶς εἶναι ἀρκούντως πρὸς τοῦτο πεπαιδευμένος, οὐδὲ τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς τοῦτο ἔχει δυνάμεις. Ἀλλ' ἐν Σαλαμῖνι καὶ πρόσωπα ἀπεικονίσθησαν καὶ σκηναί... Ποῖος τεχνίτης ἦτο ὁ Σαλαμίνιος ἐκεῖνος ζωγράφος διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα; Τίς ἦτο ὁ Γεώργιος Μάρκος ἐκεῖνος; Βεβαίως "μέγας ἀνὴρ!"

Ὁ Γεώργιος Μάρκος ἦν ἐξ Ἀργους, ἔργον δ' αὐτοῦ εἰσὶ καὶ αἱ ἐν τῇ Ἀθηνῶν μονῇ τῶν Ταξιάρχων τοῦ Πετράκη χριστιανικαὶ γραφαί· ἐξ ἐπιγραφῆς δὲ τινος, ἣν ἐν τῷ δυτικῷ τείχει τῆς μονῆς Φανερωμένης ἀνέγνωμεν, ὁ Γεώργιος

¹ ΡΟΥΚΕΒΙΛΛΕ, Voyage de la Grèce tome, IV, 497 σημ.

² Στράβ. βιβλ. Θ'. κεφ. α'. Pausanias Ἀττ. κεφ. λε' καὶ λστ.

³ Εὐσέβιος ἐν βίῳ Κωνσταντίνου κεφ. ιγ'. ἐκδ. Migne σ. 1401.

⁴ LAUTEMB. Atlas σ. 105.

⁵ Πρβλ. καὶ LACROIX, Les îles de la Grèce σ. 499—501.

⁶ SPON, Inscriptions antiques Tom. III. σ. 100.

⁷ Γεωγραφία Μελετίου. Ἀττικῇ. σ. 349.

Μάρκος τὰς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ γραφὰς ἐγράψατο ὑπὸ τριῶν μαθητῶν αὐτοῦ βοηθούμενος. Ἰδοὺ δ' ὡς ἡ ἐπιγραφή αὕτη ἔχει, ἣν ἄγγελος ἀριστερᾷ τῇ εἰσόδῳ ἄνω ταῖς χερσὶν ἐπὶ μεγάλης ταινίας βαστάζει. (ΑΨΑΕ) = 1735.

Ἰστορήθη ὁ θεὸς καὶ πάνσεπτος ναὸς οὗτος τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν διὰ συνδρομῆς κόπου τε καὶ δαπάνης τοῦ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ προσκυνητοῦ καὶ καθηγουμένου Ἰωακείμ υἱοῦ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς Λαβρεντίου κτιτόρου ταύτης τῆς μονῆς ἅμα τε τοῦ εὐρισκομένου προσκυνητοῦ καὶ ἱερομονάχου Ἰωάσαφ τε καὶ Μακαρίου, ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου καὶ λογιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κυρίου Ζαχαρίου. Ἰστορήθη δὲ διὰ χειρὸς Γεωργίου Μάρκου ἐκ πόλεως Ἀργους, καὶ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Νικολάου Μπενιζέλου, Γεωργάκις καὶ Ἀντώνις.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι οὐκ ἀρχαῖαι αἱ γραφαὶ αὗται· διὰ τοῦτο ὅμως οὐδόλως παραβλάπτεται ἡ ἀξία αὐτῶν, διότι διὰ τούτων συμπληροῦμεν τὰς γνώσεις ἡμῶν περὶ τῆς ποικιλίας τῶν ἀρχαίων βυζαντινῶν στολῶν καὶ περιβολῶν, πρὸς δὲ μεγίστην ὑπηρεσίαν αὗται τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης παρέχουσι, διότι ἄνευ τῶν ἔργων τούτων τοῦ Γεωργίου Μάρκου ἐλάχιστα ἠθέλομεν γνωρίζει τὴν βυζαντινὴν τέχνην τῆς περιόδου ταύτης ἐν Ἑλλάδι.

Διὰ τοῦ ἔργου τούτου ὁ Γεώργιος Μάρκος, πιστῶς τὸν ἀρχαῖον βυζαντινὸν τύπον γράφας καὶ τὰς ἀρχαίας περιβολὰς τῶν διαφόρου τάξεως Ἀγίων ἐπιμελῶς κατασυλλέξας, ὡς ἐν μεγάλῳ τινὶ χριστιανικῷ μουσεῖῳ τὴν ἀρχαίαν τέχνην ἡμῖν παρέδωκεν. Οὐδαμῶς δὲ δυνάμεθα ὑποθέσαι ὅτι τοῦ ἀρχαίου παρέκκλινε τύπου ἢ ὅτι ἰδίᾳ τῇ τέχνῃ μεταβολὰς ἐπένευκε, γνωστῆς οὖσης τῆς τυπικότητος καὶ τῆς ἐν ταῖς ἀρχαίαις παραδόσεσιν ἑμμονῆς, μετ' ἧς τὸ σῶμα τῶν βυζαντινῶν ἀγιογράφων διὰ μακρῶν αἰώνων εἰργάζετο.

“Ces peintures de l'église principale du grand couvent de Salamine (légende de DIDRON) nous ont fourni plusieurs dessins, bien qu'elles datent seulement de 1735, parcequ'elles représentent parfaitement le système de la peinture byzantine; d'ailleurs la Grèce depuis le XI ou le XII siècle est restée stationnaire dans son art, en sorte que des peintures du XVIII siècle ont encore une grande valeur archéologique.”

(DIDRON: Iconogr. chrét. pag. 216.)

Ἡ βυζαντινὴ τέχνη, εἰ μὴ ὡς πρότυπον τέχνης διεκρίθη, ἀναντιρρήτως ὅμως ὡς πρότυπον ἐσωτερικῆς διακοσμῆσεως καὶ καταλλήλου τῶν γραφῶν διαθέσεως οὐ μόνον διεκρίθη, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐτέρας σχολῆς ὑπερτέρα ἐγένετο. Αὕτη μετὰ τὰς εἰκονοκλαστικὰς ἐριδας (842) ὥρισμένως ἐν τῇ διακοσμῇ τῶν ἱερῶν ναῶν εἰσελθούσα καὶ ὥρισμένον τινὰ τύπον ἐν ταῖς παραστάσεσιν τῶν ἁγίων προσέλαβε, μέχρις οὗ θραδύτερον ἀπὸ τοῦ ἰ. καὶ ἐντεῦθεν αἰῶνος καὶ τὰ περὶ τῆς ζωγραφικῆς χειρόγραφα ἐν τῇ ἀγίῳ Ὄρει ἀναφαίνονται, καθ' ἃ οὐ μόνον αἱ στάσεις, αἱ μορφαὶ καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν ἁγίων ὁρίζονται καὶ οἰνεῖ εἰς μαθηματικούς τινας κανόνας καθυπάρχοντες, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν τῇ ναφ τῶν γραφῶν διάθεσις ὥρισμένον λαμβάνει τύπον, οὗ σπανίως εὐρηται ἢ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τούτου τύπου παρέκκλισις. Ἐν τῶν χειρογράφων τούτων ἐστὶ καὶ τὸ Ἀθήνησι τῇ 1853 τυπωθὲν “Ἑρμηνεία τῶν ζωγράφων ὑπὸ Διονυσίου τοῦ ἱερομονάχου (1458)”.

Ὁ Γεώργιος Μάρκος ἐν τῇ διακοσμῇ τῆς

μονῆς Φανερωμένης ὡς θέσιν μὲν τὴν ἀρχαίαν φυλάττει παράδοσιν, ἐν πολλοῖς ὅμως καὶ ἰδίαν ἠκολούθησεν ὁδόν, ὡς π. χ. ἐν τῇ τρούλῳ τὰ δώδεκα ἄρθρα τῆς πίστεως ἀναπτύξας κτλ.

Ἰδοὺ δὲ θραχεῖ ῥήματι οἷα ἡ ἐν τῇ ναφ ἐσωτερικῇ τῶν γραφῶν διάθεσις. Ἐξετάζομεν πρῶτον τὰς ἐν τῇ κυρίῳ ναφ γραφὰς ἧτοι τὰς ἀπὸ τῆς εἰσόδου μέχρι τοῦ εἰκονοστασίου. Ἐν πρῶτοις τὰ τεῖχη τοῦ ναοῦ εἰς πέντε σειρὰς ὁ Γεώργιος Μάρκος διαιρῶν ἐν τῇ πρώτῃ φυσικῇ μεγέθει 41 ἀγίους ἐγράψατο, οἷον ἀσκητὰς, ἱεράρχας, ὁσίους τινὰς κλ. Ἐν ταινίαις δὲ, ἃς οἱ ὅσιοι ταῖς ἑαυτῶν κρατοῦσι χερσίν, ἀρμόδια τῇ μοναχικῇ ἰδίᾳ εἶφι ῥητὰ πρόδεγραψεν, ὡς π. χ. “Ἐν καρδίᾳ πράξων ἀναπαύσεται Κύριος.” “Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐκδιώκει πάσας τὰς πονηρίας, ἡ δὲ πονηρία ἐκδιώκει τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ.” “Ὅστις σῶμα ἐνίκησεν, οὗτος φύσιν ἐνίκησεν, ὁ δὲ τὴν φύσιν νίκησας, πάντως ὑπὲρ φύσιν ἐγένετο.” κτλ. Εἶτα ἄνω τούτων ἐν τῇ δευτέρᾳ σειρᾷ ἐν 66 μικροῖς κύκλοις τινὰς τῶν ἀναχωρητῶν καὶ κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν 70 Ἀποστόλων μετὰ ἀρμόδιον ὡσαύτως ῥητῶν ἐγράψατο. Ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τῇ τετάρτῃ σειρᾷ κατ' ἐκλογὴν τὰ ἐπισήμωτα μαρτύρια τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς πίστεως, ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ τὰς κυριώτερας παραβολὰς τοῦ Εὐαγγελίου παρέστησεν, οἷον τὴν τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, τὴν τοῦ Ἀσώτου, τῶν δέκα Παρθένων, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀπ' Ἱερικῶ καταβαίνοντος καὶ λησταῖς ἐμπεσόντος, τῶν οἰκοδομούντων τὰς οἰκίας τῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἄμμου, τῶν δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας κτλ.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ τείχῃ ἄνω τῆς κυρίας εἰσόδου, οὐκ ἄπο σκοποῦ, τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἐν μεγάλῳ χώρῳ παρέστησε, τῆς παραστάσεως δὲ ταύτης δεξιᾷ μὲν γράφεται ὁ προφήτης Ἀμώς λέγων· “Ὅσαί οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν τοῦ κυρίου, ἐπὶ τῇ χεὶρ αὐτοῦ ἐσθλὴν ἔσται σκότος καὶ ἐννοῦντες κάλλιστα ὅτι ἐν Ἀλεξάνδριᾳ ἀναφώνησαν· οὕτως ἐσθλὴν ἔσται τὸ ἀνταπόδομά σου, οὕτως ἀποδοθήσεται σοι.” Οὐκ ἄπο σκοποῦ λέγομεν ἄνω τῆς εἰσόδου ἐγράφη, διότι ὁ χριστιανὸς τοῦ ναοῦ ἐξερχόμενος ταύτην τελευταίαν ὁρᾷ ὑπομνησκουσαν αὐτῷ τὴν τελευταίαν κρίσιν τῶν ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν αὐτοῦ πράξεων. Ἐν τῇ γραφῇ δὲ ταύτῃ θεάται Μωϋσῆς ὁ θεόπτης φέρων τοὺς Ἰουδαίους καὶ κρίσιν λέγων αὐτοῖς, τὸν ἐπὶ θρόνου δόξης καθήμενον Ἰησοῦν δεικνύων· “Ὁὗτός ἐστιν ὃν ὑμεῖς ἐσταύρωσατε.” Χεῖρ δὲ τις ἀπὸ τῶν νεφῶν ἐξερχομένη κρατεῖ πληθὺν ψυχῶν· θεθαίως ἡ χεὶρ αὕτη ἐν αἰσθητῇ μορφῇ τὴν ἀόρατον τοῦ Θεοῦ παρίστησι χεῖρα, ἐν ἣ κατὰ τὸν Σολομώντα διαφυλάσσονται αἱ τῶν δικαίων ψυχαί· “Δικαίων ψυχαὶ ἐν χεὶρὶ Θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἄψεται αὐτῶν θάνατος.”

Ἄνω δὲ τῆς μεγάλης ταύτης παραστάσεως εἰκονίζονται αἱ ἐξ παραβολῶν τοῦ Κυρίου, ἃς ἐν τῇ παραβολῇ τῆς δευτέρας παρουσίας εἴρηκεν, ἧτοι τοῦ πεινῶντος, τοῦ διψῶντος, τοῦ ξένου, τοῦ γυμνοῦ, τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τοῦ ἐν φυλακῇ. Ἐν τῇ τρούλῳ κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ἐγράψατο τὸν Παντοκράτορα τῇ μὲν δεξιᾷ χεὶρὶ ἐδλογοῦντα τῇ δὲ ἀριστερᾷ τὸ ἅγιον κρατοῦντα Εὐαγγέλιον· περὶ αὐτὸν εἰκονίζονται τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων, ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης. Ὑπὸ τὴν σειρὰν δὲ ταύτην ἐν 12 παραστάσεσιν τῆς Πίστεως τὸ σύμβολον κατ' ἰδίαν, ὡς ἐφημεν, ἐλευθερίαν ἐξέθηκε, μετ' ὃ γράφονται 16 προφῆται, ὧν πρῶτος ὁ Μωϋσῆς, τελευταῖος δὲ ὁ νέος Δανιὴλ παρίσταται. Ἐπὶ τοῦ πρὸς δυσμᾶς τοῦ τρούλου θόλου τῆς στέγης περιγράφονται τὰ πάθη καὶ τὰ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἔργα τοῦ Σωτῆρος, ἐπὶ δὲ τοῦ πρὸς ἀνατολάς, τοῦ μέχρι τῆς κόγχης τοῦ ἱεροῦ παρεκτεταμένου,

δεσποτικαὶ τινες ἐορταὶ καὶ οἱ κδ'. οἴκοι, ἧτοι οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τοῖς πλαταῖς 10 θόλοις τοῦ κυρίως ναοῦ ἐκατέρωθεν ἄριστα καὶ μετὰ θαθέως θρησκευτικοῦ συναισθήματος τινὰ ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐξιστορήσατο, ἐν μὲν τοῖς 5 δεξιῶς θόλοις τὴν δημιουργίαν ἐν ἐκτάσει καταγράφας, ἐν δὲ τοῖς ἑτέροις 5 τοῖς ἀριστεροῖς τοὺς ρμθ'. ρμβ'. καὶ ρν'. ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ ἀναπτύξας, ἧτοι τοὺς ψαλμοὺς ἐκείνους ἐν οἷς μετὰ πρωτοτύπου καλλονῆς καὶ χάριτος ὁ Προφητὰνὰς προσκαλεῖ πάσας τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως πῦρ, χάλαζαν, χιόνα, πνεῦμα καταιγίδος, πάντας τοὺς ἀγγέλους, τοὺς τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῶντας, πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, τοὺς λαοὺς, τοὺς ἄρχοντας, τοὺς κριτὰς, τὰς παρθένους, τοὺς πρεσβυτέρους μετὰ τῶν νεωτέρων καὶ ἐνὶ λόγῳ πᾶσαν τὴν κτίσιν ὁρατὴν τε καὶ ἀόρατον, ἐμψυχόν τε καὶ ἄψυχον, ὅπως αἰνέσωσι τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου Ἰεχωβά καὶ Πλάστου.

Τὴν μελέτην τῶν θόλων τούτων παντὶ μὲν τῷ τυχόν ἐν τῇ μονῇ Φανερωμένης πορευθεῖσιν ἐν συνιστώμεν, ἰδίᾳ ὅμως τοῖς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης ἀσχολουμένοις καὶ τοῖς ἀρχαιολογοῦσι θεολόγοις, διότι ἄριστα ἐν ἐκαστῇ θόλῳ ἐγράφησαν αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως λειτουργοῦσαι καὶ οἰνεῖ τὸ ὄνομα τοῦ παντοδυνάμου Πλάστου ὑμνοῦσαι· ἐνταῦθα εἰκονίζονται τὰ ἡφαίστεια (αἰνεῖται αὐτὸν τὸ πῦρ) οὐρανομήκεις ἐσφενδαίνοντα φλόγας, ἐκεῖ ἡ χιών καταλευκαίνουσα τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων. Οἱ κρύσταλλοι κρέμονται πεπηγμένοι ἀπὸ τῶν θράχων καὶ τῶν δένδρων, αἱ καταιγίδες δεινὴν θλάθην καὶ δίνην τοῖς ἐν θαλάσῃ ἀπεργάζονται, ἐν ᾧ ὑπεράνω τῶν φοβερῶν τούτων στοιχείων ἐν ἐτέρῳ θόλῳ αἱ οὐράναι δυνάμεις ἐν ἀπολύτῳ εἰρήνῃ ἐδλογοῦσι τὸν θεὸν τοῦ Οὐρανοῦ, “τὸν καθήμενον ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, τὸν ἐπιβλέποντα ἀβύσσους, τὸν ὑπερύμνητον καὶ ὑπερένδοξον”.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ ἐν τῇ κυρίῳ ναφ τῶν χριστιανικῶν γραφῶν διάθεσις· ἐν τῇ ἱερῇ δὲ ἐν τῇ κόγχῃ εἰκονίζεται ἡ πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν βαστάζουσα τὸν παῖδα Ἰησοῦν· δεξιᾷ ταύτης ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ, ἀριστερᾷ δὲ ὁ Γαβριήλ. Περὶ τὴν Πλατυτέραν ἐν μικροῖς κύκλοις γράφονται 8 μελωδοὶ τῆς Ἐκκλησίας (Δαμασκηνός, Ἀνδρέας Κρήτης, Κοσμάς κλ.) τὴν Θεοτόκον ὑμνοῦντες, ἐξωθεν δὲ τῆς Κόγχης 13 ἐν φυλλώμασι συμπλέκονται προφῆται. Ὑπὸ τὴν πλατυτέραν εἰκονίζεται εἶτα ἡ θεία λειτουργία, μετ' ἧν ἐν ἐτέρᾳ παραστάσει ἡ μετάδοσις τοῦ Κυριακοῦ σώματος καὶ αἵματος, ὅπερ αὐτὸς ὁ Ι. Χ. τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς μεταδίδωσιν. Ἐν δὲ τῇ κυρίῳ μεγάλῃ ταύτῃ τοῦ ναοῦ κόγχῃ 9 ἕτεραι ὑπάρχουσι μικραὶ κόγχαι συνθρόνου δίκην, ἐν αἷς φυσικῇ μεγέθει οἱ μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες συλλειτουργοῦντες παρίστανται (Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Βασίλειος, Γερμανὸς Κωνσταντινουπόλεως, Ἀθανάσιος κλ.). Ὁ ἀμοιβαῖος δὲ τούτων διὰ τῶν εὐχῶν τῆς λειτουργίας σύνδεσμος σεμνὸν παρίστησι θέαμα, θαυθὲ θρησκευτικὸν συναισθημα τῷ ὁρῶντι ἐξεγείρων. Ὑπεράνω τῆς ἀγίας τραπέζης ὑφύεται τὸ κιθώτιον κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας.

Δεξιᾷ ἐστὶ τὸ παρεκλήσιον τῆς προθέσεως, καθιερωμένον τοῖς ἀγίοις Σπυρίδωνι καὶ Νικολάῳ, ἀριστερᾷ δὲ τὸ τοῦ διακονικοῦ, καθιερωμένον τῷ τῆς Μονῆς κτίτορι, τῷ μοναχῷ Λαυρεντίῳ, καὶ τῷ ἀγίῳ Χαραλάμπῃ, καὶ ἐν μὲν τῷ θόλῳ τῆς προθέσεως γράφεται ὁ θεὸς πατὴρ γέρων, ἐν τῇ κόγχῃ “ὁ τῆς μεγάλης Βουλῆς ἄγγελος”, ἐν τοῖς τοίχοις δὲ δεσπόζουσιν αἱ γραφαὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Σωτῆρος, ἐν δὲ τῇ τοῦ διακονικοῦ θόλῳ εἰκονίζεται Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ἐν τῇ

κόγχη "ὁ δίκαιος Μελχισεδέκ", ἐν δὲ τοῖς τοίχοις δεσπόζουσιν αἱ περὶ τοῦ θίου τοῦ Ἰωάννου ζωγραφικαὶ παραστάσεις.

Καὶ αὕτη μὲν ἐν συντόμῳ ἢ ἐν τῇ Μονῇ Φανερωμένης ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Μάρκου διάταξις. Τὸ σύνολον τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς προσώπων κατὰ μὲν τὸν POUQUEVILLE εἰς 50 χιλιάδας ἀνέρχεται, κατὰ δὲ τὸν DIDRON εἰς 3530, ὅς καὶ ἐγγύτατα τῆς ἀληθείας ἐστὶ καὶ κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ πράγματος ἐκτίμησιν.

Ὡς τὰ περὶ τῆς μονῆς Φανερωμένης περιαινοντες δὲν διστάζομεν οὐδὲως καὶ πάλιν ταύτην λαμπρὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ τῆς χριστιανικῆς τέχνης μουσεῖον ὀνομάσαι, διότι ἐν ταῖς πολυαριθμοῖς ταύταις γραφαῖς ἐστὶν ἰδεῖν τὰ ποικίλα εἶδη τῶν ἐνδυμάτων τῆς ἀρχαίας βυζαντινῆς τέχνης, τὰ ὄργανα τῶν διαφόρων μαρτυρικῶν βασάνων, τὰς περιβολὰς τῶν ὁσίων, τῶν ἀσκητῶν τε καὶ ἀναχωρητῶν, τοὺς θαυματικούς τῶν ἀρχιερέων χιτῶνας, τοὺς ἀρχαιοτάτους μετὰ ὑψηλοῦ περιλαίμιου φαινόλας, (Φαινόλης⁸ ἢ φαϊλόνης) τὰ πολυειδῆ ἱαματικά σύμβολα τῶν ἱατρῶν ἀγίων, τὰς μεγαλοπρεπεῖς στολὰς τῶν ἀπὸ τοῦ στρατοῦ μαρτύρων, τὰ ξίφη, τοὺς θώρακας, τὰ στέμματα, τὰς ἀσπίδας καὶ ἐνὶ λόγῳ πάντα ὅσα ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία καὶ ἡ Χριστιανικὴ τέχνη σπουδαῖον ἀντικείμενον σπουδῆς καὶ μελέτης ἔχει.

Γ. Λαμπρότης.

Η ΠΡΩΤΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὅρα σελ. 117.)

Ἐν ᾧ ἡ δόξα τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πρώτης ἀτμοκίνητου μηχανῆς ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἀνήκει εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἡ Γερμανία εἶναι ἡ κατὰ πρῶτον μεταχειρισθεῖσα ῥάβδους σιδηρᾶς πρὸς εὐκολωτέραν μεταφορὰν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων. Ἦδη πρὸ τριακοσίων ἐτῶν Γερμανοὶ μηχανικοὶ ἐπεσώσαν ῥάβδους ξυλῖνας ἐν τοῖς μεταλλείοις πρὸς εὐχερестέραν τῶν μεταλλευμάτων μετακίνησιν. Περὶ τὰ 1770 αἱ ξύλιναι αὗται ῥάβδοι μετατρέπησαν εἰς σιδηρᾶς, καὶ θαυμάδιον ἐκ Γερμανίας ἐγενεῖτο ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ ὀρυχείοις τῆς Ἀγγλίας, ἀφ' οὗ ἤδη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας Ἑλισάβετ αἱ ξύλιναι ῥάβδοι εἶχον τεθῆ ἐν χρῆσει ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὅτι διὰ τοῦ μέσου τῶν ῥάβδων ἡ μεταφορὰ οὐσιωδῶς διευκολύνθη δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ δι' ἀριθμῶν. Ἐπὶ ὁδοῦ συνήθους εἰς ἵππος δύναται νὰ σύρῃ 18 καντάρια βάρους, ἐπὶ λεωφόρου περιποιημένης καὶ ὁμαλῆς 45 καντάρια, ἐπὶ πλακοστρώτου ὁδοῦ 60 καντάρια, ἐν ᾧ διὰ τῶν σιδηρῶν σιδηροδρομικῶν ῥάβδων δύναται νὰ σύρῃ μέχρι 240 κανταρίων, ἥτοι τετράκις τόσον βάρους ὅσον ἐπὶ τῆς καλλιτέρας πλακοστρώτου ὁδοῦ.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ πρώτη ἀτμοκίνητος μηχανὴ ἐτέθη εἰς κίνησιν τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1830 ἐπὶ τῆς μεταξὺ Λιθερπόλεως καὶ Μαγχεστρίας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν ἦτο ἐν Γερμανίᾳ εἰς ἐνέργειαν ὁ ἵπποσιδηρόδρομος, δηλ. ἄμαξαι συρόμεναι δι' ἵππων ἐπὶ ὁδοῦ μὲ σιδηρᾶς ῥάβδους ἐστρωμένης. Ἡ πρώτη τοιαύτη γραμμὴ ἦτο ἡ μεταξὺ τῶν πόλεων BUDWEIS καὶ LINZ ἐν Αὐστρίᾳ, καὶ αὐτῆς μέρος παριστᾷ ἡ σημερινὴ ἡμῶν εἰκὼν. Ἡ ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀνέρχεται ἤδη εἰς τὸ ἔτος 1807, ὅτε μηχανικός τις ἐν Πράγῃ ὀνόματι GERSTNER ἐπρότεινε νὰ ἐνώσῃ τὸν παταμόν Μολδάβαν μετὰ τοῦ Δουνάβεως διὰ σιδηροδρόμου. Μέχρι τοῦ

ἔτους 1813 συνεζητοῦντο ἐν Πράγῃ τὰ διάφορα συστήματα τῆς μεταφορᾶς, εἴτε διὰ πλευστῶν διωρῶν, εἴτε διὰ σιδηρῶν γραμμῶν ἢ καὶ δι' ἀπλῶν ὁδῶν καλῶς ἐστρωμένων. Τέλος μετὰ πολλὰς συζητήσεις, προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις, ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις μόλις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1824 παρεχώρησε τῷ ῥηθέντι κυρίῳ GERSTNER προνόμιον πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου μεταξὺ τῶν ποταμῶν Μολδάβας καὶ Δουνάβεως. Ἀμέσως ὁ δραστήριος ἀνὴρ προέβη εἰς σύστασιν μετοχικῆς ἐταιρίας τῇ 1825, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἐπερατώθη τῇ 1 Αυγούστου 1832 ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ μεταξὺ τῶν πόλεων BUDWEIS (ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μολδάβας) καὶ LINZ ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως. Μέχρι τοῦ 1874 ὁ πρῶτος οὗτος γερμανικὸς ἵπποσιδηρόδρομος ἦτο ἐν χρῆσει, ὅτε ἐλθοῦσα ἡ ἀτμοκίνητος μηχανὴ ἔθεσεν αὐτὸν ἐν ἀχρηστίᾳ. Ἐκ τῆς παρατιθεμένης εἰκόνης δύναται τις κάλλιστα νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἐλειτουργεῖ ὁ σιδηρόδρομος οὗτος· αἱ ἄμαξαι ὁμοιάζον τὰς ταχυδρομικὰς ἄμαξας, διατηροῦνται δὲ σήμερον χάριν ἀναμνήσεως ἐν τινι ἀποθήκῃ τοῦ σιδηροδρομικοῦ τοῦ LINZ σταθμοῦ, ἐνθα πᾶς τις δύναται νὰ τὰς ἴδῃ. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι παρίσταται ἡ ἀμαξοστοιχία διαβαίνουσα τὸ δάσος τῆς ἀγίας Μαγδαληνῆς. Ἡ γραμμὴ ἦτο ἀπλή, καὶ ὅταν συνηπαντῶντο δύο ἀμαξοστοιχίαι ἠναγκάζοντο οἱ ἐπιβάται νὰ ἀποβιβασθῶσιν, ὅπως αἱ ἄμαξαι μετακομιζόμεναι ἐπὶ τῶν ῥάβδων ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον.

Σήμερον τὸ χόρτον καλύπτει τὸν πρῶτον ταύτον γερμανικὸν σιδηρόδρομον.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΔΡΑΜΑ.

Ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ νυμφευθέντος ἦτο οἰκογενειάρχης εὐτυχῆς, ἀνὴρ πλούσιος καὶ χαίρων μεγάλῃν ὑπόληψιν· εἶχε δὲ τρεῖς θυγατέρας, ὧν ἡ πρεσβυτέρα ἦτο μεμνηστευμένη καὶ ἐπρόκειτο νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνακριτοῦ ἐκείνου, ὅστις εἶχε διαξαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ γάμου. Ὁ γάμος τελεῖται, γάμος λαμπρὸς καὶ ἐν χαρᾷ μεγάλῃ τῶν δύο οἰκογενειῶν. Οἱ δύο συμπένθεροι ἐναγκαλίζονται καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους, οἱ νεόνυμφοι εἶναι εὐδαίμονες. Μεγαλοπρεπὲς παρατίθεται μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συμπόσιον, ἐν ᾧ καὶ τὰ φαγητὰ εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ οἱ οἶνοι ἀφθονοὶ καὶ ἡ εὐθυμία γενικὴ. Μετὰ τὸ γεῦμα προτείνονται διάφορα ἄσματα, ὡς τοῦτο ἔθος ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας· οἱ συνδαιτυμόνες ἄδουσιν ὅλοι κατὰ σειράν. Παρακληθεὶς καὶ ὁ πατήρ τῆς νύμφης ἄδει παλαιὸν τι δημῶδες ᾄσμα, τὸ ὁποῖον ἐκείνην τὴν στιγμὴν τῷ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν. Ἄμα τὸ ἐτελείωσεν, ὁ συμπένθερός του, ὁ ἄλλοτε ἀνακριτὴς καὶ νῦν ἀνώτερος δικαστὴς, τὸν ἠρώτησε· "Ποῦ εὗρες αὐτὸ τὸ ᾄσμα; Ἐγὼ γνωρίζω τοὺς τελευταίους αὐτοῦ στίχους, ὅτινες μοὶ ἔμειναν ἐντετυπωμένοι εἰς τὴν μνήμην διότι μοὶ ἐνθυμίζουσι σπουδαίαν τινὰ καὶ μυστηριώδη ὑπόθεσιν, ἣν εἶχον ἄλλοτε διεξεργάσει· ἐγγήρασα ὅμως καὶ ἔχασα ὅλγον τὸ μνημονικόν μου."

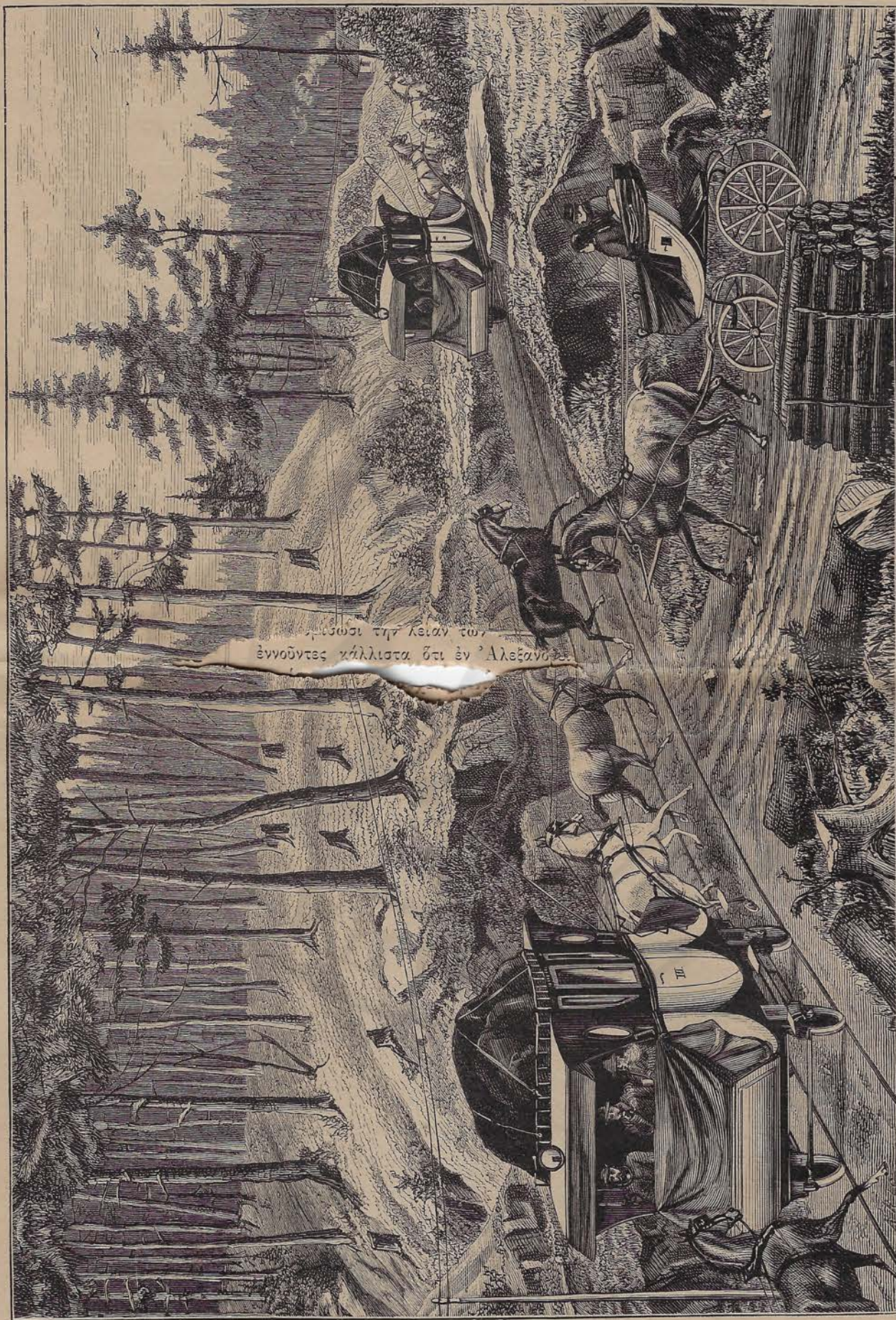
Τὴν ἐπιούσαν οἱ νεόνυμφοι ἐπεχείρησαν τὸ στερεότυπον ταξίδιον τοῦ γάμου· ἀλλ' ὁ ἀρχαῖος δικαστὴς δὲν εἶχεν ἡσυχίαν· ἐπανειλημμένως ἐψιθύριζε τοὺς ὀλίγους ἐκείνους τοῦ ᾄσματος στίχους καὶ δὲν κατόρθωνε νὰ ἐνθυμηθῇ εἰς ποίαν περίστασιν τοῦ βίου του τοὺς εἶχεν ἀναγνώσει. Ὡς τὸν παλαιὸν καὶ ἄλλα δύο ἔτη. Ἡμέραν τινὰ ἐξετάζων παλαιὰ ἔγγραφα εὗρε τοὺς στίχους ἐκείνους, οὓς τοσοῦτον ἐπιμόνως ἐζήτησε. Ἦσαν οἱ ἐπὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ βύσματος μείναντες εὐανάγνωστοι. Ἐχὼν ἤδη θάσιν τινὰ ἀνέλαβε πάλιν τὴν ἀνάκρισιν μετὰ τὴν ἰδιόζουσαν ἐκείνην ἀκρίβειαν καὶ δραστηριότητα, ἥτις χαρακτηριστικὴ τοῦ ἀρχαίου δικαστῆς. Τέλος μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ συμπενθέρου καὶ φίλου του τὸ βιβλίον, ἐξ οὗ εἶχεν ἀποκοπῇ τὸ φύλλον. Ἀμέσως ἐννοεῖ τὰ πάντα, ὁ ἀδελφὸς εἶναι ὁ δολοφόνος! Ἀλλ' ὁποία ἡ θέσις του! Ὁ υἱὸς του εἶναι γαμβρὸς τοῦ ἀδελφοκτόνου. Τοῦ δικαστοῦ ἡ συνείδησις καταπνίγει τοῦ πατρὸς τὸ αἶσθημα· ἡ δίκη ἀναλαμβάνεται πάλιν· ὁ ἀδελφοκτόνος ἀνακαλύπτεται καὶ καταδικάζεται. Τοιοῦτο τὸ δράμα ἐν ὅλῃ τῇ φρικῇ αὐτοῦ ἀπλότῃ.

Γνωστὸν ἐστὶ ἐνθυμῆσθαι τὴν μνηστὴν τοῦ δολοφονηθέντος ἀδελφοῦ του. Μὲ ὅλας τὰς δραστηριότητας τῶν ἀρχῶν ἐρεῦνας, μὲ ὅλας τὰς ἀνακρίσεις ὁ δολοφόνος δὲν εἶχεν ἀνακαλυφθῇ. Τὸ μόνον ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ διαπράξαντος τὸν φόνον ἦτο μικρὸν τεμαχίον χάρτου ἡμικεκαμμένον καὶ μέλαν ἐκ τῆς πυρίτιδος, τὸ ὁποῖον εἶχε χρησιμεύσει ὡς βύσμα (στουπίον) τοῦ βύλου. Ἐπὶ τοῦ χάρτου τούτου ἦσαν τετυπωμένοι στίχοι τινὲς ἀποτελοῦντες τὸ τέλος δημῶδες τινὸς ᾄσματος· ἀλλ' ἡ ἀνάκρισις μὲ ὅλας τὰς ἐντὸνους προσπάθειάς της δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ τὸ βιβλίον, ἐξ οὗ ἦτο ἀποκεκομμένη ἡ σελὶς αὕτη. Ἐφυλακίσθη ὡς ὑποπτος λαθρέμπορος τις, ἀνὴρ βίαιος καὶ κακὴν ἐν τῇ χώρᾳ χαίρων φήμην· ἀλλὰ καὶ οὗτος μετ' ὀλίγον ἐλλείψει ἀποδείξεων ἀπελύθη, καὶ τὸ συμβᾶν θαυμάδιον ἐλησμονήθη.

Εἴκοσι παρήλθον ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ μυστηριώδους φόνου. Ὁ τὴν μνηστὴν τοῦ ἀδελφοῦ του νυμφευθεὶς ἦτο οἰκογενειάρχης εὐτυχῆς, ἀνὴρ πλούσιος καὶ χαίρων μεγάλῃν ὑπόληψιν· εἶχε δὲ τρεῖς θυγατέρας, ὧν ἡ πρεσβυτέρα ἦτο μεμνηστευμένη καὶ ἐπρόκειτο νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνακριτοῦ ἐκείνου, ὅστις εἶχε διαξαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ γάμου. Ὁ γάμος τελεῖται, γάμος λαμπρὸς καὶ ἐν χαρᾷ μεγάλῃ τῶν δύο οἰκογενειῶν. Οἱ δύο συμπένθεροι ἐναγκαλίζονται καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους, οἱ νεόνυμφοι εἶναι εὐδαίμονες. Μεγαλοπρεπὲς παρατίθεται μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συμπόσιον, ἐν ᾧ καὶ τὰ φαγητὰ εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ οἱ οἶνοι ἀφθονοὶ καὶ ἡ εὐθυμία γενικὴ. Μετὰ τὸ γεῦμα προτείνονται διάφορα ἄσματα, ὡς τοῦτο ἔθος ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας· οἱ συνδαιτυμόνες ἄδουσιν ὅλοι κατὰ σειράν. Παρακληθεὶς καὶ ὁ πατήρ τῆς νύμφης ἄδει παλαιὸν τι δημῶδες ᾄσμα, τὸ ὁποῖον ἐκείνην τὴν στιγμὴν τῷ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν. Ἄμα τὸ ἐτελείωσεν, ὁ συμπένθερός του, ὁ ἄλλοτε ἀνακριτὴς καὶ νῦν ἀνώτερος δικαστὴς, τὸν ἠρώτησε· "Ποῦ εὗρες αὐτὸ τὸ ᾄσμα; Ἐγὼ γνωρίζω τοὺς τελευταίους αὐτοῦ στίχους, ὅτινες μοὶ ἔμειναν ἐντετυπωμένοι εἰς τὴν μνήμην διότι μοὶ ἐνθυμίζουσι σπουδαίαν τινὰ καὶ μυστηριώδη ὑπόθεσιν, ἣν εἶχον ἄλλοτε διεξεργάσει· ἐγγήρασα ὅμως καὶ ἔχασα ὅλγον τὸ μνημονικόν μου."

Τὴν ἐπιούσαν οἱ νεόνυμφοι ἐπεχείρησαν τὸ στερεότυπον ταξίδιον τοῦ γάμου· ἀλλ' ὁ ἀρχαῖος δικαστὴς δὲν εἶχεν ἡσυχίαν· ἐπανειλημμένως ἐψιθύριζε τοὺς ὀλίγους ἐκείνους τοῦ ᾄσματος στίχους καὶ δὲν κατόρθωνε νὰ ἐνθυμηθῇ εἰς ποίαν περίστασιν τοῦ βίου του τοὺς εἶχεν ἀναγνώσει. Ὡς τὸν παλαιὸν καὶ ἄλλα δύο ἔτη. Ἡμέραν τινὰ ἐξετάζων παλαιὰ ἔγγραφα εὗρε τοὺς στίχους ἐκείνους, οὓς τοσοῦτον ἐπιμόνως ἐζήτησε. Ἦσαν οἱ ἐπὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ βύσματος μείναντες εὐανάγνωστοι. Ἐχὼν ἤδη θάσιν τινὰ ἀνέλαβε πάλιν τὴν ἀνάκρισιν μετὰ τὴν ἰδιόζουσαν ἐκείνην ἀκρίβειαν καὶ δραστηριότητα, ἥτις χαρακτηριστικὴ τοῦ ἀρχαίου δικαστῆς. Τέλος μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ συμπενθέρου καὶ φίλου του τὸ βιβλίον, ἐξ οὗ εἶχεν ἀποκοπῇ τὸ φύλλον. Ἀμέσως ἐννοεῖ τὰ πάντα, ὁ ἀδελφὸς εἶναι ὁ δολοφόνος! Ἀλλ' ὁποία ἡ θέσις του! Ὁ υἱὸς του εἶναι γαμβρὸς τοῦ ἀδελφοκτόνου. Τοῦ δικαστοῦ ἡ συνείδησις καταπνίγει τοῦ πατρὸς τὸ αἶσθημα· ἡ δίκη ἀναλαμβάνεται πάλιν· ὁ ἀδελφοκτόνος ἀνακαλύπτεται καὶ καταδικάζεται. Τοιοῦτο τὸ δράμα ἐν ὅλῃ τῇ φρικῇ αὐτοῦ ἀπλότῃ.

⁸ Ὁρα Τιμοθ. Β. 13.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ.

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΣΑΒΕΛΛΩΝ.

Διήγημα ιστορικόν.

(Συνέχεια· ὅρα προηγ. τεύχος.)

Ὅτως ἐπροχώρησαν μέχρι τῆς γεφύρας, ἔνθα ἐπερίμενον πολυτελεῖς θύμῃ τῆς αὐτῆς. Ἡ βασιλοῦσα ὑψοῦσα μετὰ πολλῆς εὐπροσηγορίας τοὺς ὑποδεχομένους αὐτὴν αὐλικούς καὶ τὰς κυρίας, αἵτινες συνωθούντο πρὸς τὰς θύρας τῶν ἀμαζῶν ὅπως τὴν ἴδωσι καὶ ἐλκύσωσι τὰ βλέμματά της. Ὅπου ὁ κανὼν καὶ ἡ ἔξις δὲν θέτουσι φραγμὸν εἰς τὴν ἰσχύν, ἀνεκτίμητος καθίσταται ἡ ἀξία ἐπιρροῆς γλυκείας καὶ εὐπροσηγορίου, καὶ ἕκαστος προσπαθεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ πρὸς πᾶσαν μέλλουσαν χρῆσιν.

Ἡ βασιλικὴ συνοδεία συνήντησε παρὰ τὴν Πύλιν τοῦ Λαοῦ πλῆθος πολιτῶν, οἵτινες συνωθούντο περὶ τὰς ἀμάξας. Ἐκεῖθεν δὲ διηυθύνθη θήματι θραδέϊ μέχρι τῆς κεντρικῆς Λεωφόρου, ἔνθα ἱσταται ἡ ἀρχαία θριαμβευτικὴ ἀψίς, τὴν κατόπιν κατηδάρισαν. Ἡ θραδύτης παρέσχε τῇ ἡγεμονίδι εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσῃ τὰς τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα διακοσμοῦσας γραφάς. Ὅσαν αὐταὶ ἀλληγορικαὶ παραστάσεις, συμβολικαὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ μεγάλου Καρόλου καὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς Μαργαρίτας ἀπεικονίζουσιν — ἔργα ὅλα εὐφυῶν μὲν ἀλλ' ἐπιπολαίων ζωγραφῶν, ὧν ἕνεμον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους αἱ βασιλικαὶ αὐλαί. Ἀμα κατώρθωσαν οἱ στρατιῶται νὰ ἀνοίξωσι διόδον διὰ μέσου τοῦ πυκνοῦ πλῆθους, ἡ συνοδεία ἔλαβε τὴν πρὸς τὸ Φαρνέσιον μέγαρον διεύθυνσιν. Ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῇς ὑπεδέχθησαν τὴν Μαργαρίταν αὐτικοὶ τινες τοῦ Πάπα, οἵτινες μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ ἐχαίρεισαν αὐτὴν, μεθ' ὃ τὴν ἄφησαν μόνην, ἐννοοῦντες ὅτι ἡ πριγκίπισσα εἶχεν ἀνάγκην ὀλίγης ἀναπαύσεως. Ἐπρεπε νὰ ἀνέλθῃ ὀλίγον, διότι τὸ ἐσπέρας ἐπρόκειτο νὰ δεχθῇ τὰ συγχαρητήρια τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ῥώμης μαγιστάνων καὶ τῶν τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματα κατεχόντων. Ποσάκις φθονοῦσι τὸ μεγαλεῖον οἱ μὴ μετέχοντες αὐτοῦ! Ὡ! ἂν ἐγνώριζον ἀντὶ πόσων θυσιῶν ἐξαγοράζεται τὸ μεγαλεῖον τοῦτο! Τίς εἶναι ὁ πράγματι δοῦλος; Ὁ μετ' ἄλλων ὑπηρετῶν ἓνα κύριον, ἡ ὁ μόνος ὑπηρετῶν ὅλους;

Μετὰ παρέλευσιν ὥρων τινῶν συνήλθον κατὰ τὸ τότε ἔθιμον αἱ Κυρίαι τῆς αὐτῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐν ἣ ἐκάθητο ἡ Μαργαρίτα. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφιθύριζον μετὰ τῶν ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ἀφ' οὗ ὅμως ἡ βασιλοῦσα ἤρξατο νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συναναστροφὴν ἡ ὁμιλία ἐγένετο γενική. Φυσικῶς τῇ λόγῳ τὰ βλέμματα τῶν κυριῶν ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τοὺς νεαροὺς ἱππότες, τοὺς λαβόντας τὴν ἄδειαν νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ μετὰ τῶν ὅλων ὁ κυρίως ἐλκύνων παστῶν τῶν κυριῶν τὸν θαυμασμὸν ἦτο ὁ νέος Σαβέλλος, ὅστις ἤδη τὴν πρωτὰν κατὰ τὴν ὑποδοχὴν εἶχεν ἐνθουσιάσει τοὺς πάντας διὰ τῆς εὐγενεῖς αὐτοῦ παραστάσεως καὶ διὰ τῆς ὥραιας προσφωνήσεώς του.

— Ὁ νέος Σαβέλλος, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα συνοψίζουσα τὰς διαφορὰς κρίσεις, ἤθελε κοσμεῖ καὶ αὐτὴν τὴν ἰσπανικὴν αὐλὴν διὰ τῆς παρουσίας του. Ἀδύνατον εἶναι ἀνὴρ μετ' ὅσον χάριν καὶ εὐγένειαν νὰ παρίσταται πρὸς τοὺς τοῦτους δὲ καὶ ἡ ὁμιλία του εἶναι ζωηρὰ καὶ ἐπιτυχής· διὸ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ εὐχαριστοῦμαι περισσώτερον νὰ ὁμιλῶ ἢ πρὸς ἄλλον τινά. Μὴ νομίση τις ὅμως ὅτι διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἐκτιμῶ περισσώτερον τῶν ἄλλων· ἀπ' ἐναντίας μοὶ ἐμπνέει φόβον καὶ εἶδος συστολῆς, διότι ἀκούω περὶ αὐτοῦ διηγούμενα τοσαῦτα φρικώδη πράγματα, ὥστε σχεδὸν μοὶ ἐπέρχεται ὁ φόβος νὰ τὸν συμβουλεύσω καὶ τῷ παραστήσω τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς

ἐκτίθεται ἕνεκα τῆς διαγωγῆς του ταύτης. Ἐλπίζω ὅτι καὶ αἱ περὶ ἐμὲ κυρίαι δὲν θέλουσιν ἐκτιμᾶ αὐτὸν περισσώτερον, διότι οὐδὲν ἐν τῇ κόσμῳ ἔχει ἱερὸν καὶ ὅσιον καὶ μόνον τὰ πάθη τοῦ συμβουλεύεσθαι καὶ αὐτὰ τυφλῶς ἀκολουθεῖ. Πολὺ φοβοῦμαι, μὴ ὁ τοιοῦτος βίος του προετοιμάσῃ αὐτῷ τέλους πρόωρον καὶ φρικώδες!

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι θαβεῖαν ἐνεποίησαν εἰς τοὺς περισταμένους ἐντόπως, διότι ἐφαίνοντο ὡς εἶδος χρησμοῦ καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς εἶχε καταλήξει εἰς τοῦτο ἡ ἀφελὴς ἀρξαμένη ὁμιλία.

Ἡ διακόσμησις τοῦ μεγαλοπρεποῦς Φαρνέσιου μεγάρου δὲν εἶχεν ἀποπερατωθῇ· οὐχ ἦν ὅμως αἱ μεγάλαί τῆς ὑποδοχῆς καὶ τῶν τελετῶν αἴθουσαι εἶχον ἤδη τοὺς πολυτίμους, ἐπιχρυσούς αὐτῶν ὀρόφους καὶ τοὺς πολυτίμους χρυσοκεντήτους τάπητας τοὺς καλύπτοντας τοὺς τοίχους. Ὅταν ἡ Μαργαρίτα, ἡ συνεισίστασα εἰς τὴν ἀπλότητα τῆς πατρικῆς αὐλῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν λαμπρὰν τοῦ θρόνου αἴθουσαν, ἐστάθη ἐπὶ τινι στιγμῇ ὡς ἐκθαμβωθείσα ὑπὸ τοῦ πλούτου καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τῶν περικυκλούντων αὐτὴν ἀντικειμένων. Ὅπως πολλάκις ἀπλὴ σύμπτωσις παρέχει εἰς τὴν ἐμφάνισιν προσώπου τινος ἑκτακτὸν τι γόητρον, οὕτω καὶ κατὰ τὴν περιστάσιν ταύτην ὁ ἀκούσιος οὗτος τῆς Μαργαρίτας δισταγμὸς παρέσχε αὐτῇ εἰς τὰ ὄμματα τῶν συνελθόντων ἑκτακτὸν τινά ἀξιοπρέπειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν.

Παραβαλλομένη πρὸς τὰς Ῥωμαίας κυρίας ἡ βασιλοῦσα οὕτε χαρίεσσα ἐφαίνετο οὕτε εὐειδής. Οὐχ ἦν ὅμως ἡ ἀνάμνησις τῶν πράξεων της καὶ ἡ σημερινὴ ἐμφάνισίς της ἐνεποίησαν εἰς τοὺς περιμένοντας αὐτὴν ἐντόπως θαυμάσιον σεβασμὸν καὶ ἀναστατάσει. Εὐτυχὴς ἐθεωρεῖτο ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐδρεῖαν αἰσθουμένην, καὶ ἡ ἀντιλήψισα ἐστάθη ἐνώπιον τοῦ νέου Σαβέλλου. Ἐφάνη θέλουσα νὰ ἀποτείνῃ αὐτῷ τὸν λόγον διὸ καὶ πάντες οἱ πλησίον εὐρισκόμενοι ὀπισθοδρόμησαν θήματά τινά. Ἡ Μαργαρίτα, ἐρωτήσασα τὸν νέον περὶ τῆς υἱείας τοῦ δουκὸς πατρός του καὶ τῆς μητρὸς του ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν της πῶς ὁ Σαβέλλος δὲν εἶχεν ἀκόμη σκεφθῇ νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον, σύντροφον τοῦ βίου του.

— Δὲν ἤθελον μεγάλως εὐχαριστήσῃ οἱ γονεῖς σου, προσέθηκε, βλέποντές σε πρὸ τοῦ θανάτου τῶν νυμφευμένων ἴσως δὲ καὶ πατέρα; Εἶσαι ὁ τελευταῖος γόνος τοῦ ἀρχαίου οἴκου σου, καὶ ὡς τοιοῦτος πρέπει νὰ φροντίσῃς περὶ τῆς διατηρήσεως ὀνόματος τοσοῦτον εὐγενεὺς καὶ παλαιοῦ. Ἐάν σοι ἐπετρέπετο νὰ ἐπισκεφθῇς τὰς γυναικεῖας τῆς πόλεως ταύτης μόνως ἤθελες ἀπορεῖ βλέπων πόσας χαριεστάτας καὶ εὐειδέας περιχλιδίους νεάνιδας. Ὑπάρχουσιν ἐν Ῥώμῃ θυγατέρες ἰσχυροτάτων οἰκῶν, αἵτινες ἤθελον σοὶ φέροι ὡς προίκα οὐ μόνον ἐπιρροὴν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰς συγγενείας ἀλλὰ καὶ πλοῦτην πολλὰ καὶ ἤθελον τὰ μάλιστα συντελέσει εἰς διακόσμησιν τοῦ μεγάρου σου. Πρὸς τί ν' ἀναβάλλῃς τὴν εὐτυχίαν σου ταύτην;

Ὁ Σαβέλλος εὐχαρίστως ἤθελε δώσει εἰς τὴν ὁμιλίαν τῆς πριγκίπισσας ἄλλην τροπὴν ἐὰν ἡ ἐθιμοταξία τὸ ἐπέτρεπεν· ἀλλ' ἤδη ἦτο ἡναγκασμένος ν' ἀπαντήσῃ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἐρώτησιν.

— Εὐγενεστάτη ἡγεμονίς, εἶπε, κρούεις χορδὴν, τὴν καθ' ἑκάστην οἱ γέροντες γονεῖς μου κρούουσιν ἐν τῷ οἴκῳ. Ἐάν ὁ δοῦς πατὴρ μου ἡ ἡ μήτηρ μου ἤθελον ἀφήσει ἐλευθέραν τῶν σκέψεών μου τὴν πορείαν, πρὸ πολλοῦ ἤδη θὰ ἤμην νυμφευμένος· διότι εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ ἡμᾶς προσωπικῶς εὐχαρίστως δὲν παραδεχόμεθα τὴν

γνώμην τῶν ἄλλων, ὅσοι καὶ ἂν ἡ γνώμη αὕτη ὑποστηρίζεται διὰ λόγων πειστικῶν καὶ διὰ προτροπῶν.

— Δὲν ἔγκειται εἰς τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ σκέπτεσθαι, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα, πείσμων τις ὑπεροψία; Δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῇ τοῦτο ὡς τάσις τοῦ πράττειν ἔτι ἄλλοι θεωροῦσιν ἀσύμφορον, καὶ τοῦ ἀποφεύγειν ἔτι οἱ ἀγαπώντες σε κρίνουσι καλὸν καὶ συμφέρον; Φοβοῦμαι ὅτι δὲν δύνασαι νὰ διακρίνης τοὺς ἀληθεῖς φίλους ἀπὸ τοὺς ψευθεῖς, καὶ ὅτι τῶν τελευταίων τούτων μόνον παρακολουθεῖς τὰς συμβουλὰς. Ἐάν ἤκουες τῶν λόγων τῶν ἀληθῶν φίλων σου ἤθελες ἐγκαταλείπειν τὴν ἐχάραξας ὁδόν. Πίστευσόν μοι, ὁ βίος σου μ' ἐμβάλλει εἰς φόβους. — Πόσον ἀχαλινώτως τρέχεις τοῦ βίου τὴν ὁδόν! Πόσον ἀπερισκέπτως παραβλέπεις τὴν μεγάλην τοῦ Θεοῦ ἀνοχὴν, ὅστις ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ σε ἔσωσε κινδύνων! Φοβοῦ ὅμως τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Θεὸς θὰ σ' ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν τύχην σου καὶ θὰ σ' ἀφήσῃ ἄσπλον ἐνώπιον τῆς ἀνθρωπίνης ἐκδικήσεως!

Τοὺς τελευταίους τοὺτους λόγους εἶπεν ἡ Μαργαρίτα μὲ βῆφος σοβαρὸν καὶ σχεδὸν ἀπειλητικόν, βλέπουσα πρὸς τὸν ἐνώπιον αὐτῆς ἱστάμενον Σαβέλλον. Ἐν τῷ βλέμματι αὐτῆς ἐξεφράζετο συμπαθὴς τις μέριμνα, ἣν ὁ Σαβέλλος παρεξήγησε. Τὰ χεῖλη του ἐστέρφησαν ὑπὸ λεπτοῦ εἰρωνικοῦ μειδιήματος, μόλις διακρινόμενου. Ἡ Μαργαρίτα εἶδε τὸ αὐθαδὲς τοῦτο μειδίαμα καὶ τὸ ἐνόησεν· ἀμέσως ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν της, ἐπλησίασεν εἰς ἄλλον κύκλον καὶ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἐσπέραν οὐδὲ ἔδωκε προσοχὴν τινά εἰς τὸν νέον Σαβέλλον.

Τὴν ἐπιοῦσαν πρωτὰν ἡ Μαργαρίτα μετέβη εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Βατικανοῦ ὅπως φιλήσῃ τὴν χεῖρα τοῦ Πάπα. Ὁ Πάπας μετεχειρίσθη τὴν διαμονὴν τῆς ἀνεψίης του παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ αὐλῇ ὅπως ἀρχίστῃ διαπραγματεύσεις περὶ ἐξασφαλίσεως ἑαυτῷ τῶν ἡγεμονιῶν τῆς Πλακεντίας καὶ τῆς Πάρμας. Μέχρι τοῦδε ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος δὲν εἶχε δεῖξει μεγάλην προθυμίαν εἰς τὴν παραχώρησιν ταύτην, καθότι ὁ Πέτρος Λουδοβίκος, ὁ τοῦ Πάπα πρεσβύτερος καὶ ἀγαπητότατος τῶν ἀνεψιῶν, ἔζη ἔτι καὶ ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ κληρονόμον, οὗ ἡ ἀναγόμεναι εἰς ἡγεμονία ἀνεξάρτητον δὲν συνῆδε πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Μαργαρίτας. Ἀλλ' ἡ αὐτοπάλησις, μεθ' ἧς ἡ θυγάτηρ ὑπερησιώθη ἐνώπιον τοῦ πατρὸς αὐτῆς δὲν συμφέροντα τοῦ φαρνέσιου οἴκου, ἔδωκεν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας τροπὴν εὐνοικωτέραν, καὶ ὁ Πάπας μετ' ἀνυπομονησίας ἐπερίμενε τὴν ἔλευσιν τῆς Μαργαρίτας καὶ ὅπως τὴν εὐχαριστήσῃ διὰ τὰς ἀφιλοκερεῖς αὐτῆς προσπαθείας καὶ ὅπως ἐνθαρρύνῃ αὐτὴν εἰς τὰς περαιτέρω ἐνεργείας.

Ἡ συνέντευξις ἔμελλε νὰ γείνη μυστική, χωρὶς νὰ παραστῇ οὐδεὶς τῶν αὐλικῶν. Ἡ Μαργαρίτα διηυθύνθη ἐπομένως πρὸς τὴν μεγάλην γέφυραν τοῦ Ἁγίου Ἀγγέλου διὰ τῆς νέας ὁδοῦ Ἰουλίου τοῦ Γ'. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἦτο εὐθεῖα, καλῶς διεγεγραμμένη καὶ ὑπὸ νέων καὶ εἰσέτι ἡμιτελῶν οἰκοδομῶν περιετοιχισμένη. Ἐπανειλημμένως ἡ Μαργαρίτα παρετήρει τοὺς νέους τοὺτους τῆς πόλεως καλλωπισμοὺς καὶ ἠπόρει διὰ τὴν ταχεῖαν τῶν μεγαλοπρεπῶν μεγάρων ἀνέγερσιν, μάλιστα δὲ βτε συνέκρινε τὴν μακρὰν ταύτην εὐθείαν καὶ εὐρείαν ὁδὸν πρὸς τὰς στενάς καὶ ζωφερὰς ὁδοὺς τῶν μεσαιωνικῶν πόλεων, ἐν αἷς εἶχε διαμεῖναι κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας μετὰ τοῦ περιοδεύοντος πατρὸς της. Ὁ τρεῖς μεγάλας ἡπείρους τῆς οἰκουμένης ἐξουσιάζων, ὁ μέγας Κάρολος, ἐστερεῖτο κεντρικῆς καὶ μονίμου πρωτευούσης καὶ καθέδρας· τὰ ἀνάκτορα αὐτοῦ καὶ αἱ ἐπαύσεις, τῆς δὲ κάκειθεν ἐσπαρμέναι,

συνέκλειτο ἐκ συμπλεγμάτων κτιρίων, ἀμόρφως καὶ ἀτέχνως συνηρμοσμένων, τὰ ὅποια οὐδὲ χάριν εἶχον οὐδὲ τὴν ἀναγκαίαν παρῆγον ἀνά-
παισιν, πολλάκις δὲ καὶ ἐστεροῦντο τῶν ἀπο-
λύτως ἀναγκαίων. Ἐν Ῥώμῃ τοῦναντίον τὰ
πάντα ἦσαν μεγαλοπρεπῆ, τὰ πάντα πλούσια.

Φθάσασα εἰς τὴν γέφυραν διέταξε νὰ ἀνα-
πετάσῃ τὸ παραπέτασμα τῆς ἀμάξης. Ἦθελε
νὰ ἴδῃ πάλιν τὸ ἀξιοθαύμαστον μνημεῖον τοῦ
Ἀδριανοῦ, τὸ φρούριον τοῦτο τῆς νέας Ῥώμης.
Ἐντὺς τῶν ἀκαταβλήτων τούτων τειχῶν εἶχε
καταφύγει πρὸ τινων δεκαετηρίδων Κλήμης ὁ Ζ'.
ἐνώπιον τῶν ἀτάκτων σιφῶν, τὰ ὅποια μισθο-
δοτούμενα ὑπὸ ἐνὸς αὐτοκράτορος ὠδηγοῦντο
ὑπὸ Γάλλου βασιλόπαιδος. Ἀνεκάλει ἡ Μαρ-
γαρίτα εἰς τὴν μνήμην τῆς τὴν λεηλασίαν τῆς
Ῥώμης, ἥς ἡ ἐντύπωσις εἰσέτι δὲν εἶχεν ἐξα-
λειφθῆ παρὰ τῷ λαῷ. Ἐκεῖθεν ἐπροχώρησε
πρὸς τὸ ἄστυ, ὅπου ὑπῆρχον αἱ κομψαὶ οἰκίαι,
ὅς ὁ Νικόλαος Ε'. εἶχεν ἀνεγείρει, ἔνθα ἔκειτο
καὶ ἡ οἰκία τοῦ Παπαῆλ, καὶ τέλος ἔφθασεν
εἰς τὴν πρώτην αὐλὴν τοῦ μεγάλου τῶν Παπῶν
μεγάρου.

Ἡ βασιλόπαις ἀνῆλθε διὰ τῆς μεγάλης κλί-
μακος τῆς πρὸς τὰς στοὰς τοῦ Παπαῆλ ἀγοῦσης,
καὶ εὗρεθῃ μετὰ μικρὸν ἐν μέσῳ τῶν θαυμασίων
ἐκείνων ἔργων, τὰ ὅποια ἡ θεία τέχνη τοῦ με-
γάλου ζωγράφου ἀπεθανάτισεν. Ἀκόμῃ εἶχον
τὰ θαυμασία ταῦτα ἔργα τὸν ζωηρὸν αὐτῶν
χρωματισμόν, ἀκόμῃ ἔζων ἐν Ῥώμῃ οἱ ἰδόντες
τὸν Παπαῆλ ἐργαζόμενον, ἀκόμῃ ἐν τοῖς δια-
φόροις κύκλοις μετὰ θαυμασμοῦ ἐγένετο ὁμιλία
περὶ τῆς ἀπαραμύλλου αὐτοῦ τέχνης καὶ γενικῇ
ὕπῃρχεν ἡ θλίψις ἐπὶ τῷ προώρῳ αὐτοῦ θανάτῳ.
Ὅσα ἡ Μαργαρίτα εἶχεν ἀκούσει περὶ τοῦ με-
γάλου ζωγράφου ζωηρῶς πάλιν τῇ ἐπανῆλθον
εἰς τὴν μνήμην ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐπλανᾶτο
εἰσέτι τὸ πνεῦμά του. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς στοᾶς
ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον καὶ ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τῆς
πόλεως καὶ τῆς πέριξ πεδιάδος. Ἡ θεὰ τῆς
παντοκράτορος πόλεως εἰς θαθείας ἐνέβαλεν αὐ-
τὴν σκέψεις, ἀφ' ὧν μόνον διεκόπη ὅτε τῇ ἀνὰ
γυῖον ὅτι ὁ Πάπας εἶναι ἔτοιμος νὰ τὴν δεχθῇ.
Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς διέμεινεν ἀκόμῃ εἰς τὸν
πρῶτον προθάλαμον, ἔνθα παρίσταται ἐν εἰκόνι
ὁ Ἀττίλας, ὃν ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ μεγάλου τῶν
Ἰουδαίων Θεοῦ ἀποτρέπει ἀπὸ τῆς λεηλασίας
καὶ τῆς καταστροφῆς, καὶ εἰσῆλθεν ἔπειτα εἰς
τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ ὁ γέρων Πάπας καθήμενος
ἐπὶ ἔδρας ὀλοχρύσου περιέμενεν αὐτήν. Παρὰ
τὴν ὑψηλοτέραν τοῦ Πάπα ἔδραν εἶχε τεθῆ τα-
πεινότερον ἀνάκλιτρον διὰ τὴν Μαργαρίταν.
Μετὰ τὰς συνήεις ὑποκλίσεις, καθ' ἃς ὁ Πάπας
προσέφερεν αὐτῇ τὴν χεῖρά του εἰς ἀσπασμόν,
ἡ βασιλόπαις ἐκάθισεν πλησίον του. Οἱ συνο-
δεύσαντες αὐτὴν αὐλικοὶ καὶ ὑπηρέται ἀπεσύρ-
θησαν πάντες καὶ αἱ θύραι ἐκλείσθησαν. Ἡ
συνδιάλεξις ἀρχίσασα διὰ συνήθων γενικῶν φρά-
σεων μετέβη μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ κυρίως πολι-
τικὸν ζήτημα, εἰς τὴν συγκατάθεσιν δηλαδὴ τοῦ
αὐτοκράτορος πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ οἴκου τοῦ
Πάπα. Ἡ Μαργαρίτα ἀνέφερε τὰς προσπάθειάς
τῆς, διηγῆθῃ μετὰ πολλῆς ἀφελείας τὰ δια-
βήματά τῆς ὅλα καὶ εὗρε τὸν Πάπαν ἀρκούντως
εὐδιάθετον εἰς ἐξασφάλισιν τῶν κληρονομικῶν
τοῦ οἴκου του δικαιωμάτων εἰς τὸν νεώτερον
αὐτοῦ ἀνεψιόν, τὸν πρίγκηπα Ρανούτιον, σύζυγον
τῆς Μαργαρίτας. Εἰς τοῦτο συνετέλει καὶ ἡ
παρατεταμένη ἀτεχνία τοῦ πρεσβυτέρου ἀνεψιοῦ
του, τοῦ Πέτρου Λουδοβίκου, οὗ τινος καὶ ἡ
ὅλη διαγωγὴ δὲν παρῆγεν ἀρκούσαν ἐγγύησιν
πρὸς ἀξιοπρεπῆ τῶν ἀξιοματίων διατήρησιν. Ἡ
συνδιάλεξις παρετάθη ἐπὶ πολὺ καὶ τὸ μυστικὸν
αὐτῆς οὐκ ὀλίγην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν ἐν Ῥώμῃ,
ὅπου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συνεζητεῖτο. Τοῦτο

συνετέλεσε καὶ εἰς τὸ νὰ περιβάλλῃ τὴν Μαρ-
γαρίταν μὲ ἰδιαίτερόν τι γόητρον καὶ νὰ ἐξακο-
λουθήσῃ ἡ σειρά τῶν ἑορτῶν ἐπὶ τῇ ἀφίξει
αὐτῆς. Κατὰ τὰς ἑορτὰς ταύτας οἱ εὐγενεῖς
τῆς Ῥώμης συνωθοῦντο ὅπως ἀποδείξωσιν αὐτῇ
τὸ σέβας καὶ τὸν θαυμασμόν των. Εἰς μόνος
δὲν συνεμερίζετο τὸ γενικὸν τοῦτο φρόνημα, ὁ
νέος Σαβέλλος, ὅστις ἠσθάνετο ἑαυτὸν προσβε-
βλημμένον διὰ τὰς πικρὰς τῆς ἡγεμονίδος παρα-
τηρήσεις. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατο ἀπέναντι τῆς
θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ὀρ-
γὴν ὑφ' ἥς κατελήφθη ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς
ἐλεύσεως αὐτῆς ἡμέρας, ἀπεφάσισεν ὁ Σαβέλλος
καὶ πρὸ τοῦ τέλους ἀκόμῃ τῶν ἑορτῶν ν' ἀπέλθῃ
τῆς Ῥώμης, καὶ συμπαραλαβὼν ὁμάδα τινὰ
κολάκων καὶ ὁπαδῶν τοῦ σκανδαλώδους αὐτοῦ
βίου ἀπεσύρθη εἰς τὴν μαγευτικὴν Ἀρικήν,
ἐπαυλιν τοῦ πατρὸς του, κειμένην εἰς τὰ περί-
χωρα τῆς αἰωνίας πόλεως.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ.

(Μετὰ εἰκόνων, ὅρα σελ. 121.)

Τρεῖς παραθέτομεν σήμερον εἰκόνας ἀναφερο-
μένας εἰς τὰ τελευταῖα ἐν Αἰγύπτῳ συμβάντα,
τὰ ὅποια ἐφελεύουσι σήμερον τὴν προσοχὴν τοῦ
κόσμου ὅλου. Καὶ αἱ μὲν δύο παριστῶσιν
Ἀγγλοὺς ἀναζητοῦντας ὅπλα κεκρυμμένα καὶ
ἀντικείμενα κλαπέντα παρὰ τῶν Ἀράβων, ἡ δὲ
τρίτη παριστᾷ τὰ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἀβουκίρ
ὁχυρώματα, περὶ ὧν τοσοῦτος κατὰ τὰς τελευ-
ταίας ταύτας ἡμέρας ἐγένετο λόγος.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ εἰς λεηλασίαν τῆς
Ἀλεξανδρείας προδόντες Ἀράβες ἔσπευσαν νὰ
μετοκομίσωσι τὴν λείαν των εἰς μέρος ἀσφαλές,
ἐννοῦντες κάλλιστα ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἤθελον
ταῦτα ἀποκρυφθῆναι ἀπὸ τῆς ἐκείνων ἐκείνων
ἀγρίων κηστῶν, ὅτι τῶν θηρίων ἀρπακτικῶν
εἶχον ἐπιτέσει κατὰ τῆς δυστυχούς καὶ πλουσίας
πόλεως. Οἱ Ἀγγλοὶ ὅμως θέλοντες τὸ ταχύ-
τερον νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν τάξιν προέβησαν οὐ
μόνον ἐντὺς τῆς πόλεως εἰς αὐστηροτάτας ἐρεῦνας,
ἀλλὰ καὶ τὰ περικείμενα χωρία περιήλθον. Ἀπό-
σπασμα ἐξ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν
τοῦ λόρδου Καρόλου Βέρεσφορδ μετέβη σὺν τοῖς
ἄλλοις καὶ εἰς χωρίον κείμενον παρὰ τὴν στήλην
τοῦ Πομπηίου, ἔνθα ἐλέγετο ὅτι εἶχον μετακο-
μισθῇ πλεῖστα ὅσα πολυτίμητα πράγματα, κλαπέντα
ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὸ χωρίον ἦτο σχεδὸν ἔρημον
καὶ ἐφαίνετο ἐγκαταλειμμένον, διότι καὶ ἐν ταῖς
ὁδοῖς οὐδεὶς Ἀραβὺ ἐφαίνετο καὶ αἱ θύραι τῶν
οἰκιῶν καὶ τὰ παράθυρα ἦσαν κεκλεισμένα. Μάτην
οἱ Ἀγγλοὶ ὀδηγούμενοι ὑπὸ ἐγγυρίων ἀστυνο-
μικῶν κλητῆρων ἀνεζήτουν τοὺς ληστὰς· οἱ τυχόν
ἀπαντῶμενοι κάτοικοι ἀνακρινόμενοι ἔλεγον ὅτι
οὐδὲν γνωρίζουσιν. Ὁ Ἀραβὺ εἶναι φύσει ὀπουλος
καὶ κρυφίνους καὶ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἔνοχον
ζητεῖ δι' ὅλων τῶν μέσων, καὶ τῶν ποταπωτέρων
πολλάκις νὰ ἐκφύγῃ. Αἱ κεκλεισμέναι θύραι τῶν
οἰκιῶν ἐνέφαινον τὴν πρόθεσιν πρὸς ἀπόκρυψιν
κλοπιμαίων πραγμάτων. Ἐπομένως καὶ οἱ
Ἀγγλοὶ, ἀφ' οὗ μάτην προδύλασαν ἐπανειλημ-
μένως τοὺς ἐνοικοῦντας ν' ἀνοίξωσι τὰς θύρας,
προέβησαν εἰς τὴν διάρρηξιν τῶν θυρῶν μὲ τὸν
ἀποφασιστικὸν ἐκείνων τρόπον, ὅστις χαρακτη-
ρίζει πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐν Αἰγύπτῳ διαβή-
ματά των. Καὶ ὅπου μὲν ἡ θύρα ὑπεχώρει
ἐνκόλως μεταχειρίσθησαν πελέκεις καὶ σφυρία
καὶ γλυφίδας, ὅπου ὅμως ἡ θύρα παρῆγεν ἀντι-
στασιν ἐποίησαν χρῆσιν τῆς δυναμίτιδος καθ' ὃν

τρόπον παρίσταται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι. Οὕτω
δὲ εἰσδύσαντες εἰς τὰς οἰκίας οὐκ ὀλίγα εὗρον
ἐκ τῶν κλαπέντων πραγμάτων. Ἐν σωραῖς
ἔκειντο πράγματα παντὸς εἶδους, ἐδῶ μὲν κομψὰ
ὠρολόγια τοῦ τοίχου, ἐκεῖ δὲ δέμα πανίου ἢ
ἄλλου ὑφάσματος, ἐδῶ κιβωτίδιον περιέχον
τιμαλφῇ κοσμήματα, ἐκεῖ σκεύη μαγειρικὰ διά-
φορα· ἐννοεῖται ὅτι ἐκ τῆς συσσωρεύσεως τῶν
πραγμάτων οὐκ ὀλίγον ἐβλάθθησαν ταῦτα.

Ἡ τρίτη εἰκὼν παριστᾷ τὰ φρούρια τοῦ
Ἀβουκίρ. Τὰ φρούρια ταῦτα κεῖνται εἰς τὴν
βορειοανατολικὴν ἄκρην τοῦ κόλπου τοῦ Ἀβου-
κίρ, ὅστις ἔχει τὸ σχῆμα ὀρεπάνου ἢ ἡμισε-
λήνου· ἐκτείνονται δὲ εἰς ἀπόστασιν 600 ὁρῶν
πρὸς τὸ ἐνδότερον τῆς χώρας ἐπὶ ταπεινῷ ὑψώ-
ματι, τὸ ὅποιον κυματοειδῶς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς
ἀνατολὰς διευθυνόμενον σχηματίζει ἀρκούντως
καλὸν προπύργιον πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πρὸς
τὰς παρὰ τῶν Ἀγγλῶν ἐν Ῥαμλίφ κατεχο-
μένας θέσεις, καὶ ἐξουσιάζει ἐντελῶς τὴν πρὸς
τὴν Ῥοσέττην ἄγρουν ὁδόν. Τὰ ὁχυρωματικά
ἔργα σχηματίζουσι γραμμὴν δις διακοπτομένην
καὶ ἔχουσιν εἰς τὰ ἄκρα αὐτῆς δύο πύργους,
συνδεδεμένους πρὸς ἀλλήλους διὰ μακροῦ τείχους,
ὅπερ εἰς διάφορα μέρη διακόπτεται ὑπὸ ἀρχαίων
γενουηνσίων φυλακίων καὶ προχωμάτων. Τὰ
ὁχυρώματα ταῦτα δὲν εὗρισκονται ἐν καλῇ κα-
ταστάσει, οὐδὲ εἶναι δυνατόν ν' ἀνθῆξωσιν ἐπὶ
πολὺ εἰς τὸ πῦρ τῶν μεγάλων ἀγγλικῶν θωρη-
κτῶν, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐχρισμένα διὰ
χρώματος κιτρίνου, εὐδιάκριτον παρέχουσιν εἰς
τὰ τηλεβόλα σημεῖον σκοποῦ. Καὶ ὁ ὀπλισμὸς
τῶν φρουρίων τούτων εἶναι ἀτελής· τὰ τηλεβόλα
εἰσὶν ὀλίγα, παλαιὰ καὶ σχεδὸν ἄχρηστα. Ἐσχά-
τως λέγεται ὅτι ὁ Ἀραβὴ πᾶσας μετεκόμισεν
ἐνταῦθα τηλεβόλα τινὰ μεγάλης ὀκλής, καὶ ὅτι
ἀπέναντι τῆς καλουμένης νήσου τοῦ Νέλσωνος
ἀνῆγειρεν ὁχύρωμα ὀπλισμένον διὰ τηλεβόλων
Κρούπ, τὰ ὅποια ἠδύνατο νὰ παρεμποδίσωσι
τὴν ἀπόβασιν τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὸ μέρος τοῦτο.
Ἄλλ' ὅπωςδήποτε γελοῖον ἤθελεν εἶσθαι νὰ
δοθῇ τις σπουδαία ἀντίστασις ἐκ μέρους τῶν
Ἀράβων κατὰ τῶν ἐξησχημμένων καὶ ἐμπειρο-
πολέμων Ἀγγλῶν ναυτῶν καὶ στρατιωτῶν.

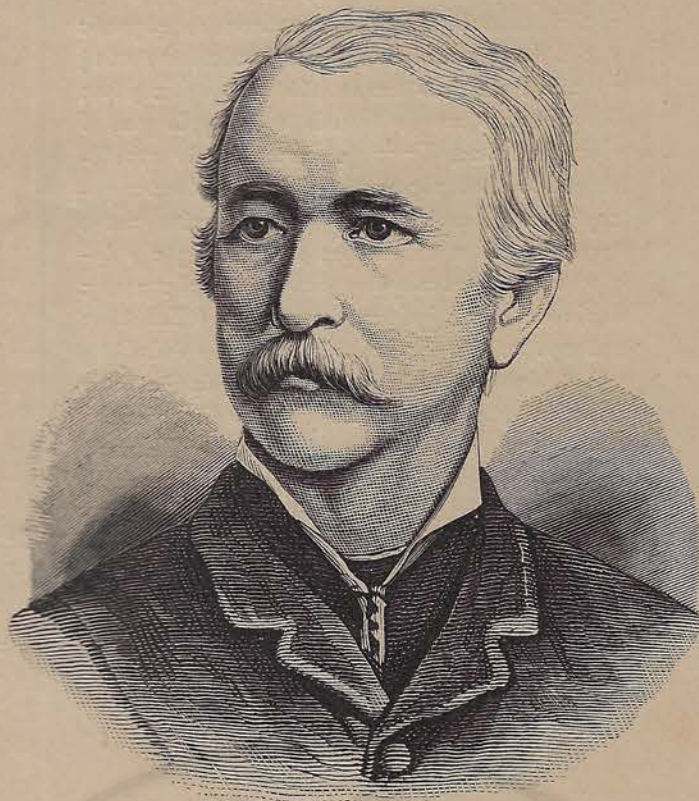
O SIR GARNET WOLSELEY.

(Αρχιστράτηγος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἐκστρατείας.)

(Μετὰ εἰκόνας, ὅρα σελ. 120.)

Ὁ στρατηγὸς WOLSELEY, ὃν ἡ Ἀγγλικὴ
κυβέρνησις διώρισε πρὸ μικροῦ ἀρχιστράτηγον
τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ στρατοῦ, ἔχει τριάκοντα ἐτῶν
ὕψηλάν, ἔλαβε δὲ μέρος εἰς ἑπτὰ ἐκστρατείας
εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου. Ἐν μῇ τῶν
ἐκστρατειῶν τούτων ἀπώλεσε τὸν ἑνα ὀφθαλμόν.
Ἐν τῇ κατὰ τῶν Βερμάνων πολέμῳ (1852—53)
ἐν ἡλικίᾳ 19 μόλις ἐτῶν ἐκέρδισε τὰς πρώτας
αὐτοῦ δάφνας. Ἐπανελθὼν ἐξ Ἰνδιῶν μὲ τὸν
βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ ἀνεχώρησεν
ἀμέσως εἰς Κριμαίαν. Ἡ πολιορκία τῆς Σε-
bastouπόλεως παρέσχεν αὐτῷ πάλιν εὐκαιρίαν
νὰ διακριθῇ διὰ τῆς ἀνδρίας του. Ἀπὸ τῶν
χιονοσκεπῶν τῆς Ταυρικῆς χειρσονήσου πεδιάδων
μετέβη εἰς τὰς εὐηλίδας τοῦ Γάγγου κοιλάδας,
ἔνθα ἀπὸ τοῦ 1855 μέχρι τοῦ 1858 ἔλαβε μέρος
εἰς τὴν πεισματώδη κατὰ τῶν ἀνταρτῶν πάλην.
Ἡ πολιορκία τῆς πόλεως Lucknow τὸν ἀνη-
γόρευσε ταγματάρχην καὶ ἡ ὑπεράσπισις τῆς
ALUMBAGH ἀντισυνταγματάρχην. Δύο ἔτη μετὰ
ταῦτα τὸν εὗρισκον ἐν Κίνα, ἔνθα διεκρίθη ἐν
τῇ ἀλώσει τοῦ Πεκίνου. Προβιβάσθεις ἐν ἔτει
1865 συνταγματάρχης ἀπεστάλη εἰς Καναδᾶν,

ἐνθα αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ ἀντεμοί-
φθησαν διὰ τοῦ παρασήμου τοῦ
ταξάρχου τῶν Ἀγίων Μιχαήλ καὶ
Γεωργίου. Μετὰ τὴν εἰς Εὐρώπην
ἐπιστροφὴν τοῦ ὁ WOLSELEY προ-
βιθασθεὶς ὑποστράτηγος ἠδυνήθη νὰ
γευθῇ δύο ἐτῶν ἡσυχίας, μεθ' ὃ
τὸν Αὐγούστον τοῦ ἔτους 1873
ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κατὰ
τῶν ἀγρίων τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς
ἀποσταλέντος σώματος. Ὡς τοιοῦ-
τος ἐνίκησε τὸν βασιλέα Κοφῆ-
Καλκαλῆ καὶ ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφ' ὅδου
τὴν πρωτεύουσάν του Κουμασίαν.
ἦν ἐπυρπόλησε καὶ κατέστρεψεν.
Ὁ μαῦρος ἡγεμὼν ἠναγκάσθη νὰ
πληρώσῃ θάρεϊαν πολεμικὴν ἀπο-
ζημίωσιν καὶ ὁ WOLSELEY ἐπέ-
στρεψεν εἰς τὴν Εὐρώπην δαφνοστε-
φής. Εἰς ἀμοιβὴν ἔλαβε τὸν θαυ-
μὸν τοῦ ἀντιστρατήγου καὶ τὸ πα-
ράσημον τοῦ Λουτροῦ. Ἡ ἀγγλικὴ
βουλὴ, θέλουσα νὰ τιμήσῃ τὴν ἀν-
δρίαν του καὶ τὴν ἱκανότητά του,
ἐψήφισεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀμοιβὴν 600
χιλ. φράγκων καὶ ἡ πόλις τοῦ Λον-
δίνου τῷ ἀπένευσε τὸν τίτλον ἐπι-
τίμου πολίτου. Ὁ στρατηγὸς WOL-
SELEY διωρίσθη κατόπιν διοικητὴς
τοῦ Νατάλ καὶ ἀνώτερος βασιλικὸς
Ἐπίτροπος ἐν Κύπρῳ. Ἐν τῷ κατὰ
τῶν Ζουλοῦ πολέμῳ διετάχθη νὰ
ἀναλάβῃ τὴν ἀρχιστρατηγίαν, ἀλλὰ φθάσας
ἐκεῖ εἶρε τὰ πάντα τετελειωμένα, τοῦ λόρδου
CHELMSFORD αἰχμαλωτίσαντος τὸν βασιλέα
Κετσθᾶϊον. Ὁ στρατηγὸς WOLSELEY εἶναι εἰς
τῶν ἀνδρειοτέρων καὶ τῶν μᾶλλον πεπαιδευ-

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ WOLSELEY.

μένων στρατιωτικῶν τῆς Ἀγγλίας. Διάφορα
στρατιωτικὰ συγγράμματα πολλοῦ λόγου ἄξι-
α ἀποδεικνύουσι τὴν τεχνικὴν παιδείαν του, καὶ
τὸ μυθιστόρημά του Marley-Castle θέτει αὐτὸν
ἐν τῇ χορείᾳ τῶν δοκιμωτέρων συγγραφέων

τῆς συγχρόνου Ἀγγλικῆς φιλο-
λογίας.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙ- ΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΓΑΛΑΖΙΩ.

Ἐλάθωμεν κατ' αὐτὰς τὴν κατὰ
τὸ 25^{ον} σχολικὸν ἔτος "Ἐκθεσιν
περὶ τῆς Διευθύνσεως καὶ Προόδου
τοῦ ἐν Γαλαζίῳ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαι-
δευτηρίου", τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ
τοῦ γνωστοῦ σύμπαντι τῷ Ἑλλη-
νισμῷ καὶ εὐπαιδευτῷ Κυρίου
Ἀναστασίου Ν. Βενιέρη, καὶ
μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἀνέ-
γνωμεν τὰ εὐχάριστα τοῦ ἐκπαι-
δευτικοῦ τούτου καθιδρύματος ἀπο-
τελέσματα.

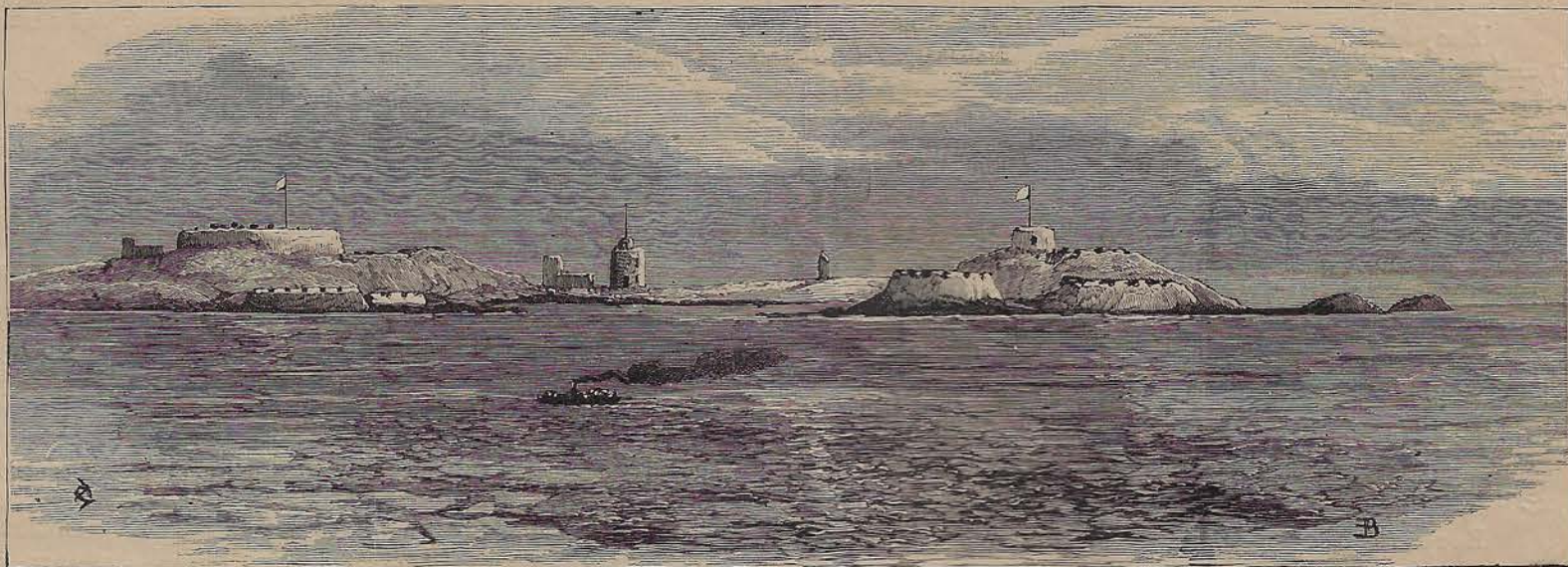
Εἴκοσι καὶ πέντε ὅλα ἔτη διή-
νυσεν ἡδὴ τὸ Ἐκπαιδευτήριον τοῦ-
το, τὸ πολύτιμον τῆς Ἑλληνικῆς
γλώσσης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παι-
δείας κέντρον ἐν χώρᾳ ἀπομα-
κρυσμένη τῆς φίλης ἡμῶν πατρί-
δος, καὶ τὸ μακρὸν τοῦτο χρονικὸν
διάστημα μαρτυρεῖ τρανῶς περὶ
τῆς μεγάλης αὐτοῦ σημασίας. Ἡ
ἐκθεσις τοῦ Κυρίου Διευθυντοῦ σύν-
τομος καὶ καθαρά, ὥς εἶναι αἱ ἐκθέ-
σεις ὅλαι αἱ βασιζόμεναι εἰς τὰ πράγματα, δίδει

ἡμῖν βραχεῖαν ἱστορίαν τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου.
Ἰδρυσθὲν ἐν ἔτει 1857 ὑπὸ τοῦ κ. Σταματίου
Γκιώνη, τοῦ χρηματίσαντος καὶ Προξένου τῆς
Ἑλλάδος ἐν Γαλαζίῳ, περιῆλθε τὸ Ἐκπαιδευ-

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ.

(Διάρρηξις θύρας διὰ σφυρίων.)

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΒΟΥΚΙΡ.

τήριον μετὰ δύο ἔτη ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην διεύθυνσιν τοῦ Κυρίου Βενιέρη, ὅστις οὐδὲ κόπων ἐφείσθη οὐδὲ δαπάνης ὅπως καταστήσῃ αὐτὸ ἄξιον καθ' ὅλα τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἀποστολῆς. Εὐτυχῶς τὰ ἀποτελέσματα ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἐνδελεχῆ τοῦ κ. Διευθυντοῦ μέριμναν. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα 4358 μαθηταὶ ἐνεγράφησαν ἐν αὐτῷ, 2129 ὡς οἰκότροφοι καὶ 2229 ὡς ἐξωτερικοί, ἐξ ὧν 646 ἄποροι παῖδες Ἑλλήνων ἐξεπαιδεύθησαν δωρεάν. Ἀπαντες οἱ μαθηταὶ οὗτοι ὑπάρχοντες εἰς 14 ἐθνικότητας τῶν Ἑλλήνων ὄντων 2743. Ὅτι δὲ

κυρίως καθιστᾷ τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον ἐν Γαλαζίῳ ἐν τῶν πρωτίστων ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων εἶναι ἡ ἀρίστη τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ἐκλογή, ὧν ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὸ σχολικὸν τοῦτο ἔτος ἀνῆλθεν εἰς 22. Διδάσκονται αἱ κυριώτεραι Εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι καὶ τὰ κυριώτερα μαθήματα, πάντα πλήρη καὶ μετὰ πλείστης ὁρῆς ἐπιμελείας. Ὡς Ἕλληνες χαίρομεν ἀπὸ καρδίας ἐπὶ τοῖς λίαν εὐχαρίστοις τούτοις ἀποτελέσμασι καὶ εὐχόμεθα ἵνα τὸ ἐν Γαλαζίῳ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον διανύσῃ ὑπὸ τὴν ἐμφρονα τοῦ Κυρίου

Βενιέρη διεύθυνσιν καὶ ἄλλην εἰκοσιπενταετηρίδα ἐπίσης τελεσφόρον, ἐπίσης ἐθνωφελῆ. Τὴν ἀμοιβὴν τῶν κόπων καὶ τῶν φροντίδων τοῦ θέλει ἔχει ὁ Κύριος Διευθυντὴς εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν παρ' αὐτῷ ἐκπαιδευομένων καὶ εἰς τὴν ἡθικὴν συναίσθησιν, ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἐργασθέντων ἀποτελεσματικῶς ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ ζωτικῆς τούτου τῆς Ἀνατολῆς στοιχείου, οὗ τὸ μέλλον προμηνύεται τοσοῦτον εὐρὺ καὶ λαμπρὸν.

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ.

(Διάρρηξις θύρας διὰ δυναμίτιδος.)

ΑΛΕΞΙΟΣ Ο ΚΟΜΝΗΝΟΣ.

(Συνέχεια.)

Βοεμόνδος.

Ροβέρτε, σπεύδεις· εἶσαι ὅμως συγγνωστός,
Διότι ἐν ἀγνοίᾳ πάντων ὁμιλεῖς.
Δὲν εἶναι ἡ συνομιλία, περὶ ἧς
Σὰς λέγω, κίνημα ἀπλοῦν, ἀσύντακτον,
Ἐν τῷ στρατῶνι μόνον ἔχον τὴν πηγὴν
Κ' εὐκόλως ἐν ἀρχῇ καταπνιγόμενον
Πρὶν εἶτι ἐκραγῇ ὁ φοβερός σπινθήρ,
Ἄλλ' εἶναι στάσις σκοτεινὴ καὶ ἔρπουσα,
Στάσις ἐν τῷ μεγάρῳ τῷ βασιλικῷ
Τεκταινομένη, ἣν θραξίων ἰσχυρὸς
Ἐντέχνως διευθύνει.

Ραῦμόνδος.

Ἀπροσδόκητα

Μᾶς λέγεις.

Βοεμόνδος.

Ἀπροσδόκητα καὶ σοβαρά.

Καὶ ὅταν μάθετε, τῆς στάσεως αὐτῆς
Ὁ Νικηφόρος ὅτι εἶν' ἡ κεφαλὴ,
Ὁ Νικηφόρος ὁ Βρυέννιος, αὐτὸς
Τοῦ ἡγεμόνος ὁ γαμβρός, καὶ ὕψισθεν
Αὐτοῦ φιλόδοξος, ἀγέρωχος γυνή,
Ἡ βασιλὶς Εἰρήνη, τῶν σκοπῶν αὐτοῦ
Κρύπτεται ἀρωγός — θὰ ἐννοήσετε
Ὅλην τῶν λόγων μου τὴν σοβαρότητα.

Ραῦμόνδος.

Ὁ Νικηφόρος λέγεις, ὁ Βρυέννιος,
Ὁν Καίσαρα ἐσχάτως ἀνηγγόρευεν
Ὁ βασιλεὺς;

Βοεμόνδος.

Αὐτός.

Ραῦμόνδος.

Φρικτόν!

Βοεμόνδος.

Ἀπέχθειαν

Ὁ Νικηφόρος ἔτρεφεν ἐν ἑαυτῷ
Κατὰ τοῦ ἀνακτος καὶ μῖσος πρὸ ἐτῶν.
Ἀκμαῖον δὲ τὸ μῖσος τοῦτο, ζωηρὸν
Τῷ διετῆρει ἡ δολία βασιλὶς,
Ἦτις τὸν Ἰωάννην, τὸν υἱὸν αὐτῆς,
Ὁν φυσικὸν διάδοχόν του ὥρισεν
Ὁ βασιλεὺς, εἰς ἄκρον ἀποστρέφεται.
Τὰ πάθη ταῦτα μέχρις ἀπογνώσεως
Τὸν εὐπιστον ἐξώθησαν Βρυέννιον
Καὶ τερατώδες σχέδιον ἐγέννησαν.
Ὁ Νικηφόρος πρᾶξιν ἀπεφάσισε
Νὰ ἐκτελέσῃ στουγεράν καὶ βέβηλον.
Τοῦ αὐτοκράτορος ὁ φόνος τὴν ὁδὸν
Τῷ Νικηφόρῳ πρὸς τὸν θρόνον ἀνοικτὴν
Ἀφίνει· τῇ Εἰρήνῃ δὲ προσμειδᾷ
Ὡς ὄνειρον γλυκὺ ἡ λύσις, λόγῳ μὲν
Ἡ κόρη τῆς, τοῦ Νικηφόρου σύζυγος
Ἄννα ἐδῶ νὰ βασιλεύσῃ, ἔργῳ δὲ
Αὐτὴ νὰ ἄρξῃ ἡ δοξομανὴς γυνή
Καὶ νὰ κορέσῃ τὴν ἀκάθεκτον αὐτῆς
Φιλοδοξίαν. Ἡ Εἰρήνη, γέννημα
Ἡμιθαυμάτου χώρας καὶ φανατικῆς,
Ἀνατραφεῖσα ἐν μονῇ φανατικῇ,
Ἀσπονδὸν τρέφει μῖσος καθ' ἡμῶν, καὶ γῆν
Καὶ θάλασσαν θ' ἀνακινήσῃ, πρόσκομμα
Νὰ παρεμβάλῃ εἰς τὴν ἐκστρατείαν μας,
Κ' ἐν ᾧ νῦν ἔχομεν εὐνοϊκοὺς ἡμῖν
Τοὺς Ἑλληνας, ἐχθροὶ θὰ γείνωσιν ἡμῶν.
Θὰ δυνηθῇ ὁ ἀδρανὴς Βρυέννιος
Ν' ἀντισταθῇ; Θὰ δυνηθῇ ὁ ἀσθενὴς
Ἐκείνου χαρακτήρ ν' ἀντιπαταχθῇ
Κατὰ τῆς σιδηρᾶς αὐτῆς τῆς γυναικὸς
Θελήσεως; — Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ θέσις μας.
Τῷ Γοδοφρέδῳ πάντα ἀνεκοίνωσα

Κι' ἡ σπουδαιότης τῶν συμβάντων τάχιστα
Ἐνταῦθα θὰ τὸν φέρῃ μεταξὺ ἡμῶν.

Φλάνδρας.

Περὶ τοῦ ἐρημίτου Πέτρου ἔμαθες;

Μὲ τὸν στρατὸν μου ποῦ εὐρίσκεται αὐτός;

Βοεμόνδος.

Ὁ Πέτρος ἔφθασε κ' ἐν μέσῳ ἔσεται

Ἡμῶν ἐντὸς ὀλίγου.

Ραῦμόνδος.

Πόσον φλέγομαι

Νὰ ἴδω τὸν θεόπνευστον καλόγηρον,
Ὅστις τὸ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ κρατῶν
Κ' ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὑψώσας τὸν Σταυρὸν,
Κατάρθωσε καὶ ἡγεμόνας καὶ λαοὺς
Νὰ διεγείρῃ εἰς ἀγῶνα ἱερόν.
Ἡ ἔλευσις του εἶναι τὸ προάγγελμα
Θριάμβων· μόν' ἡ παρουσία του ἀρκεῖ
Τὴν κλονισθεῖσαν τῶν στρατῶν πεποίθησιν
Νὰ ἀνορθώσῃ πάλιν. — Ἐφθασε λοιπόν;

(Βοεμόνδος.)

Ὁ πόθος σου ταχέως θὰ ἐκτελεσθῇ.

Ἐντὸς μικροῦ θὰ ἴγῃ μεταξὺ ἡμῶν. —

(Ἀκούονται ἤχοι σαλπικῶν.)

Ἀκούετε τὰς σάλπιγγας; Ἀγγέλλουσι
Τὴν ἄφιξίν του. Ἰδοὺ, ἔρχεται κ' αὐτός!

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Εἰσέρχεται ὁ ἐρημίτης Πέτρος. Κρατῶν ἐν τῇ μιᾷ
χειρὶ ξίφος καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ σταυρὸν ἵσταται ἐν μέσῳ
τῆς σκηνῆς ἀσκεπής. Περὶ αὐτὸν σχηματίζουν οἱ
ἀρχηγοὶ ἡμικύκλιον· ὁ Βοεμόνδος προβαίνει εἰς προ-
πάντησίν του.

Βοεμόνδος.

Σὲ χαιρετίζω πρώτος, ὁ θεόπεμπτε
Ἄνδρεϊε ἐρημίτα! Πρῶτος ἀσπασμὸν
Σοὶ ἀποτείνω πάντων ἐν ὀνόματι
Τῶν μαχητῶν τῆς Πίστεως καὶ τοῦ Σταυροῦ!
Καλῶς μᾶς ἦλθες, Πέτρε, ἐγκαλλώπισμα
Τῶν στρατηγῶν, τοῦ λάρου καὶ γὰρ σεμνόν!

Βοεμόνδος

(παρουσιάζων τοὺς περὶ αὐτὸν στρατηλάτας).

Ὁ Ραῦμόνδος οὗτος εἶναι ὁ κλεινός,
Ὁ κόμης τῆς Τουλούζης, δέκα ὀπλιτῶν
Συλλέξας μυριάδας καὶ ὑπὸ λευκὴν
Τὴν κόμην νεανίου τὴν διάπυρον
Καρδίαν ἔχων κ' ἀνθηρὸν τὸ φρόνημα.
Ἰδοὺ τῆς Νορμανδίας ὁ ἀτρόμητος
Ροβέρτος, τοῦ δαφνοστεφοῦς Κατακτητοῦ
Ἄξιος γόνος καὶ υἱὸς ἐφάμιλλος.
Καὶ ὁ Ροβέρτος, ὁ τῆς Φλάνδρας ἡγεμὼν,
Ὁ πρῶτος εἰς τὸν ὠμόν τον τὸ ἐρυθρὸν
Σημεῖον στερεώσας καὶ τὴν εὐγενῇ.
Ρομφαίαν ἀνασπᾶσας ὑπὲρ Πίστεως.
Ἰδοὺ καὶ ὁ Ταγκρέδης, ὁ ἀνεψιός
Καὶ ὁ παδὸς μου, ὃν ὡς τέκνον ἀγαπῶ.

Πέτρος.

Δοξάζω τὸν Θεόν, τὸν εὐδοκῆσαντα
Ἐνταῦθα νὰ μὲ φέρῃ, ἔνθα ἤρωες
Τοσοῦτοι συνηγμένοι μ' ὑποδέχονται.
Δοξάζω τὸν Θεόν, τὸν ἐπιτρέψαντα
Ἐγὼ ὁ δοῦλος ὁ ἀνάξιος αὐτοῦ
Ἐν μέσῳ ὁμηγύρεως νὰ εὐρεθῶ,
Ἦς λαμπρότερα δὲν ἐφάνη εἰς τὴν γῆν,
Καὶ πάλλει ἡ καρδίᾳ μου, τοῦ ποταποῦ

Καὶ ἐλαχίστου στρατιώτου, σήμερον
Ἐνώπιον ἀνδρείων τόσοι στρατηγῶν.
Δεχθῆτε, εὐγενεῖς ἱππῶται, ἀσπασμὸν
Τοῦ ἐρημίτου τοῦ πτωχοῦ καὶ ταπεινοῦ —

Βοεμόνδος.

Ὅστις τῆς ἐκστρατείας εἶναι ὁ μοχλός,
Κι' εἰς ὃν ἡ δόξα τῆς ἀρχῆς ὀφείλεται.

Πέτρος.

Τὴν δόξαν ἀποδώσατε καὶ τὴν τιμὴν
Ἐκείνῳ, ὅστις πάντων εἶναι κεφαλὴ,
Ἐκείνῳ, ὅστις τὴν λαμπρὰν συνέλαβεν
Ἰδέαν, ὅστις πρῶτος πάντων ἔδωκε
Τῆς ἱερᾶς ἐνώσεως τὸ σύνθημα,
Τῷ πάπα Οὐρβανῷ, ὅστις τὰς γοερὰς
Ἀκούσας οἰμωγὰς καὶ τὴν ἀπέλπιδα
Τῶν τέκνων του ἰδὼν κατάστασιν, κραυγὴν
Ἐξέπεμψεν ὀργῆς κ' ἀγανακτήσεως,
Καὶ εἰς ἀγῶνα ἱερόν τὸ πλήρωμα
Τὸ εἰς Χριστὸν πιστεῦον προσεκάλεσε.
Μέχρι περάτων ἡ φωνὴ ἀντήχησε,
Κι' ὡς χεῖμαρρος ἐξ ὕψους κατέρχεται
Ὅρειον ἀκατάσχετος, ὀρμητικὸς,
Ὅπως ἐχώθη μεθ' ὀρμῆς ἡ στρατιά,
Βιαιά, ἀχαλίνωτος, ἀκάθεκτος.
Ἐνώπιόν της ὡς καπνὸς τὰ ἄγρια
Τῶν πολέμων στίφη διαλύονται.
Ἐνώπιον τῆς φλογερᾶς σημαίας της
Αἱ τῶν ἀπίστων ἀφανίζονται ὄρδαί.
Εἰς Ἱερουσαλὴμ! Τὸ θέλει ὁ Θεός!

Νορμανδίας.

Ἀκούεις, Βοεμόνδε; Ἦλθεν ἡ στιγμή!

Ἐκ Ῥώμης δίδεται ἡμῖν τὸ σύνθημα.

Εἰς Ἱερουσαλὴμ! Τὸ θέλει ὁ Θεός!

Ὅλοι (ἐκτὸς τοῦ Βοεμόνδου).

Εἰς Ἱερουσαλὴμ! Τὸ θέλει ὁ Θεός!

ΠΡΑΞΙΣ Β'.

Ἡ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα ἐν Κωνσταντινουπόλει. Τὰ
τοιαῦτα δωμάτια τῆς Ἀννῆς Κομνηνῆς. Αἰθουσα με-
γαλοπρεπὴς χρησιμεύουσα ὡς μελετητήριον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Παρὰ τράπεζαν πολυτελῆ κάθηται ἡ Ἄννα στηρίζουσα
τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ κρα-
τοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ καλάμιν. Ἐνώπιον αὐτῆς κεῖται
χάρτης κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς σελίδος γεγραμμένης.

Ἄννα

(ἀναγινώσκουσα θραδέως τὰ γεγραμμένα).

“Σοφὸς τὸν νοῦν μὲν εἶναι ὁ Βρυέννιος,
“Σοφώτατος τὸν λόγον· πάντα ἐν αὐτῷ
“Ἐνοῦνται τὰ μεγάλα προτερήματα
“Σωματικὰ καὶ ψυχικὰ· καὶ δύναιμι,
“Καὶ κάλλος σώματος, κ' εὐγένεια ψυχῆς.
“Ἡ φύσις δὲν ἐγέννησε καλλίτερον
“Ὅδ' ὁ Θεὸς ποτε ἐδημιούργησε. —
“Τὸν Ἀχιλλέα ὁ ἀρχαῖος Ὀμηρος
“Ἐξύμνησε πρὸ πάντων. Ἄλλος Ἀχιλλεὺς
“Ὁ Νικηφόρος εἶν' ὁ Καῖσάρ μου!” Αὐτῆς
Ἐνταῦθα εἶν' ἡ θέσις τῆς περιτοπῆς.
Περὶ τοῦ οἴκου λόγος γίνεται ἐδῶ
Τῶν Βρυεννίων. Ἦτο ἄρα δυνατόν
Νὰ παραβλέψω τὸν καλὸν μου σύζυγον,
Νὰ λησμονήσω ἄνδρα τόσο ἐξοχόν,
Τὸ ὄνομά του ὅστις τὸ λαμπρὸν τιμᾷ;
Δὲν εἶναι τοῦτο ἔπαρσις συζυγική;
Δὲν εἶναι οἷσις ματαίως γυναικός.
Δικαιοσύνη εἶναι, ἀναγνώρισις
Τῶν ἀρετῶν τοῦ Νικηφόρου καὶ τιμῆ.

(Ἐν ᾧ εἶναι θεθυρισμένη εἰς τὴν συγγραφὴν εἰσέρχεται
ἀπαράτητος ὁ Νικηφόρος Βρυέννιος, ὅστις ἱστάμενος
ὑπὸ αὐτῆς ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Νικηφόρος καὶ Ἄννα.

Νικηφόρος.

Τί βλέπω, Ἄννα;

Ἄννα.

Ἄ! σύ, Νικηφόρε, σύ;

Νικηφόρος.

Τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τῆς λευκῆς αὐτῆς
Σελίδος; Κ' ἐν ταυτῷ τοσοῦτος ἔπαινος;
"Τὸν Ἀχιλλέα ὁ ἀρχαῖος Ὀμηρος
"Ἐξύμνησε πρὸ πάντων!" Πρὸς τὸν ἥρωα
Τὸν μέγαν καὶ πολὺν τῆς ἀρχαιότητος
Μὲ παραβάλλεις;

Ἄννα.

Πῶς εἰσέδυσας ἐδῶ

Λαθραῖως ὥς ὁ κλέπτης καὶ ἐτόλμησας
Νὰ ρίψῃς βλέμμα ἐπὶ βιβλίου μυστικῆς,
ἥς τὰς σελίδας ἐπιδοῦσαι γενεαὶ
Θ' ἀνοίξωσιν; ὦ! διατὶ ἠθέλησας
Δολίως νὰ μοὶ ἀφαρπάξῃς μυστικόν;

Νικηφόρος.

Καὶ ἔχει δι' ἐμέ ἡ Ἄννα μυστικά;

Ἄννα.

Ὑπάρχουν μυστικά, ἂ καὶ ἡ σύζυγος
Ἐκ τοῦ συζύγου ν' ἀποκρύπτῃ χρεωστεῖ.
Καὶ ὅμως, Νικηφόρ, ἐγὼ σὲ συγχωρῶ.
Δὲν θέλω οὔτε ἕλγος νέφους ἀμυδρὸν
Τὸν λείον νὰ ἐπισκιάσῃ, καθαρὸν
Τοῦ βίου μας καθρέπτην. Ὅπως πρὸ ἐτῶν,
Ὅτε ὁ Πατριάρχης μας ἠδολόγησε
Τοῦ γάμου μας τὸν ἀδιάρρηκτον δεσμόν,
Παρέδωκά σοι ὅλην τὴν καρδίαν μου,
Ὅστω σοὶ παραδίδω ταύτην σήμερον
Τὴν βίβλον, ἐνθα ἐξέτισα πιστῶς
Τὰ γεγονότα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς
Τὰς ἐπὶ τούτων κρίσεις μου ἐκθέτουσα.

Νικηφόρος.

Ἡμέρας παρελθούσας εἰς τὴν μνήμην μου
Ἀνακαλεῖς ὥραιας καὶ μοὶ παριστᾷς
Τοῦ βίου μου τὸ ἔαρ τὸ ἀνέφελον.
Σὲ βλέπω, Ἄννα, ἄνθος μόλις ἀνοιχθέν,
Περικαλλῇ κοσμοῦσαν τὰ ἀνάκτορα.
Σὲ βλέπω λάμπουσιν καὶ ἀπαστρέπτουσιν
Ἐν μέσῳ αἰγλῆς θρόνου μεγαλοπρεποῦς.
Σ' ἐπολιόρκουν οἱ μνηστῆρες, ὧν οἱ μὲν
Τῆς γυναικὸς ἐθήρευσαν τὰ θέληγτρα,
Οἱ δ' ἡγεμόνος ἰσχυροῦ τὴν εὐνοίαν,
Καὶ ἄλλοι πρὸς ἀμφοτέρα ἀπέβλεπον.
Καὶ οἱ μνηστῆρες ἦσαν ἰσχυροὶ πολὺ
Καὶ ἡ φιλία των τοῦ θρόνου στήριγμα.
Σὺ ὅμως, Ἄννα, σύ, ἡ περιζήτητος,
Σὺ, ἡ ὥραία, ἡ πορφυρογέννητος,
Σὺ πάσας τὰς προτάσεις των ἀπέρριψας
Καὶ εἰς ἐμέ, τὸν ἄδοξον Βρυέννιον,
Τὸν ἔχοντα τὸ ξίφος μόνον σκηπτρὸν μου
Καὶ περικεφαλαίαν ὥς διάδημα,
Τὴν χεῖρα ἔτεινας. ὦ! πόσον ἔπαλλε
Συγκινηθεῖσα ἡ πτωχὴ καρδίά μου,
Ὅτον πρὸς τὸν πατέρα σου, τὸν ἀνακτα,
Στραφεῖσα εἶπες· Δός μοι τὸν Βρυέννιον,
ὦ πάτερ, σύζυγον! Καὶ ἡ λευκὴ σου χεὶρ
Τὴν χεῖρα ἔψαυσε τὸ πρῶτον τὴν ἐμήν!
Παρήλθον ὅμως φεῖ! ἐκείναι αἱ στιγμαί,
Ὅπως τὸ πᾶν ἐπὶ τῆς γῆς παρέρχεται.

Ἄννα.

Μὴ καὶ τὰ ἔχνη ὅλα ἐξηλείφθησαν
Τῶν ἡμερῶν ἐκείνων; Μήπως αἱ στιγμαί
Ἀφάντου εὐτυχίας δὲν ἀφίνουσι
Καὶ παρελθούσαι ἤρεμον ἀπαύγασμα,
Καθὼς ὁ δύνων ἥλιος περιχρυσοῖ
Τὰς ῥάχεις τῶν ὀρέων; Νικηφόρε μου,

Μὴ θλασφημεῖς! Εὐγνώμων ἀναγνώριζε
Ἐν τῷ παρόντι εὐτυχίας παρελθόν.

Νικηφόρος.

Τῶν λόγων μου τὴν ἔννοιαν παρεξηγεῖς.
Ὁ πρὸς σε ἔρωε τὴν καρδίαν ὅλην μου
Κατεῖχε τότε· εὐτυχῆς καὶ ἄφροντις
Διέβαινον τὸν βίον, ἄλλο αἶσθημα
Δὲν εἶχε καταλάβει τὴν καρδίαν μου.
Ὁ πρὸς σε πόθος μ' ἦτο τέρψις καὶ τροφή.
Πλὴν φεῖ! τὴν ἤρεμον ἐκείνην ἐποχὴν
Ὁ κλύδων διεδέχθη ἄλλης ἐποχῆς!
Κλύδων δεινός, ἀνάψας ἐν ἐμοὶ πυρὰν
Ἥτις μὲ κατατρώγει καὶ μὲ ἐξαντλεῖ.

Ἄννα.

Ναί, Νικηφόρε, σ' ἔννοῶ. Τὴν πίεσιν
Τῆς ἀπραξίας πλέον δὲν ἀνέχεσαι.
Τοῦ στρατοπέδου σὲ κεντᾷ ὁ θόρυβος,
Ὅπλων ποθεῖς κλαγγὴν καὶ ταραχὴν μαχῶν;

Νικηφόρος.

Καὶ ὅπλα ἐθαυρόνθην καὶ στρατόπεδα,
Καὶ τῶν μαχῶν ὁ κρότος καὶ ἡ κίνησις
Τερπνὸς δὲν εἶναι ἥχος εἰς τὰ ὦτά μου.
Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὑπάρχει τί κενόν,
Αἶσθημα καταθλιπτικόν· αἰσθάνομαι
Ἐπάνω μου ὥς τάφου πλάκα. Πῶς, ἐγὼ
Τοῦ αυτοκράτορος γαμβρός, Βρυέννιος
Ἐγὼ, ἐνταῦθα εἶμαι ὥς τις ἄσχημος
Καὶ χαλνός ὑπηρέτης, ἄχρηστος
Εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ εἰς ἐμέ αὐτόν;

Ἄννα.

Καὶ μήπως Καίσαρα δὲν σ' ἀνεκήρυξεν
Ὁ αυτοκράτωρ; Μήπως εἰς τὸν θρόνον του
Δὲν εἶσαι σὺ ὁ πάντων πλησιέστατος;

Καὶ ἀφορμὴ ὕψους καὶ πηγῇ.
Ἐγγὺς τοῦ θρόνου τόσον νὰ εὐρίσκωμαι
Ὅστε καὶ νὰ τὸν φάω μὲ τὴν χεῖρά μου,
Καὶ ἐν τοσοῦτῳ τόσον ἀπ' αὐτοῦ μακρὰν
Νὰ ἦμαι, ὥς ἂν ὄρη ἀδιάβατα
Κε' ὠκεανοὶ νὰ μᾶς ἐχωρίζον θαθεῖς!

Ἄννα.

Τί λέγεις, Νικηφόρε; Ποῖον αἶσθημα
Καταλαμβάνει αἴφνης τὴν καρδίαν σου;
Τίς φλογερὸς φιλοδοξίας πυρετός
Τὸ αἷμά σου ταράττει; Ν' ἀτενίσῃς σὺ
Πρὸς τὸ βασιλικὸν τολμᾷς διάδημα,
Τὸ στέφον τοὺς κροτάφους τοῦ ἐμοῦ πατρός;
Νὰ λησμονήσῃς δύνασαι τί χρεωστεῖς
Εἰς τὸν πατέρα μου, εἰς τὸν προστάτην σου;
Δὲν εἶν' ὁ αυτοκράτωρ ὁ ὑψώσας σέ
Καὶ μὲ τιμὰς περιβαλὼν σε ὑψηλὰς;
Δὲν εἶν' αὐτός ὁ ἀγαπῶν σε ὥς υἱόν
Καὶ χύνων ἐπὶ σέ τοῦ θρόνου του τὸ φῶς,
Τ' ὁποῖον σὲ θερμαίνει καὶ λαμπρύνει σέ;
Ἀγνωμοσύνη εἶναι τοῦτο ποταπή,
Καὶ ποταπὸς δὲν εἶν' ὁ Νικηφόρος μου!

Νικηφόρος.

Κ' ἐγὼ πολλάκις, Ἄννα, εἶπον ἐν ἐμοί,
Κ' ἐγὼ πολλάκις ἐμαυτὸν ἠρώτησα
Ποῦ σπεύδω οὕτω, ποῖαν τρέπομαι ὁδόν;
Καὶ ὅμως μὲ ὠθεῖ ἀνάθεκτος ὁρμή,
Μὲ παρασύρει ἀνωτέρα δύναμις
Πρὸς τὴν τοῦ θρόνου λάμπιν. Οὕτω χρυσαλλίς
Πρὸς ἀπαστρέπτον φῶς ὠθεῖται ἄκουσα.
Τὸν αυτοκράτορά μου καὶ πατέρα σου
Καὶ ἀγαπῶ καὶ σέβομαι ὥς ἄρχοντα
Καὶ ὥς προστάτην, κ' ἐν τοσοῦτῳ πρόθυμος
Ἡ χεὶρ μου ἐκ τοῦ θρόνου θὰ τὸν ἔρριπτε,
Κ' ἐκ τῶν χειρῶν του θὰ ἀπέσπα τὸ κλεινόν
Τῆς βασιλείας σύμβολον. Ἡ σκέψις μου
Καὶ βέβηλος, γνωρίζω, κ' ἐγκληματικὴ.

Καὶ ὅμως δὲν μὲ ἀπωθεῖ τὸ ἐγκλημα.
Καὶ τοῦτο θὰ διέπραττον, τὴν ἄσβεστον
Ὅρμήν μου νὰ κορέσω.

Ἄννα.

Νικηφόρε, πῶς;

Τοιούτους λόγους νὰ ἀκούω παρὰ σοῦ;
Πόσον πληγόνουν οὗτοι τὴν καρδίαν μου!
ὦ! παῦσε, Νικηφόρε, παῦσε πρὸς Θεοῦ!

Νικηφόρος.

Δὲν ἐσυνείθισα νὰ ἔχω μυστικόν
Ἀπέναντί σου, Ἄννα. Μέχρι σήμερον
Τὰς ἐνδομύχους σκέψεις μου σοὶ ἔλεγον.
Πολλάκις βλέπουσά με σύννουν, σοβαρόν,
Σὺ μὲ ἠρώτας. Ἦλθε τώρα ἡ στιγμή
Ν' ἀνακουφίσω πλέον τὴν καρδίαν μου.
Σοὶ εἶπον ὅλα, Ἄννα. Τώρα ἤκουσας
Ποῖος μὲ κατατρώγει σκόληξ τὴν ζωὴν.
ἤκουσας τώρα τίς ἡ φλόξ, ἡ καίουσα
Τὰ σπλάγχνα μου. ὦ! εὗχου, εὗχου
Ἡ θεία νὰ καταπραῖνῃ Πρόνοια
Τὴν φλόγα ταύτην· εὗχου νὰ μὴ ἐκραγῇ
Ὁ φοβερός αὐτός τοῦ στήθους μου κρατήρ.
Διότι τρομερὰ θὰ ᾔῃ ἡ ἐκρηξίς,
Καὶ ὅλον νὰ μὲ κατακαύσῃ δύναται.
Ἐάν τοιοῦτόν τι συμβῇ, ὦ γνωρίζε,
Ὅτι δὲν ἠδυνήθην εἰς τὸν χεῖμαρρον,
Ὅστις μὲ παρασύρει, νὰ ἀντισταθῶ.

Ἄννα.

Θὰ παρασύρῃ οὗτος μετὰ σοῦ κ' ἐμέ,
Διότι ἀδιάρρηκτος εἶν' ὁ δεσμός
Ὁ πρὸς τὸν βίον σου συνδέων τὸν ἐμόν.

Νικηφόρος.

Πρὸς τί προώρως, Ἄννα, νὰ φοβοῦμεθα;
Τὸ μέλλον μας τοσοῦτον ἴσως ζοφερόν
Δὲν εἶναι, ὅσον τώρα φανταζόμεθα.
Ὁ περικλείων ἐν τῷ στήθει πάλλουσιν
Καὶ φλογερὰν καρδίαν, ὁ προορισμὸν
Τοῦ βίου τέρμα θέσας μέγα, ὕψηλόν,
Καὶ πρὸς τὸ τέρμα τοῦτο τείνων πάντοτε,
Ὑπερνικᾷ εὐκόλως τὰ προσκόμματα.
Καὶ φθάνει νικηφόρος μέχρι τοῦ σκοποῦ.
Διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ πᾶν ἡ θέλησις.
Θέλε καὶ γίνεσαι τοῦ κόσμου κύριος.
Ἐγὼ δὲ τῆς θελήσεως αὐτῆς τὸ πῦρ
Ἐντός μου αἰσθανόμενος, σοὶ λέγω νῦν.
Μὴ φοβοῦ, Ἄννα! Θάρρει! Μὲ τὴν χεῖρά μου
Τὴν χεῖρά σου κρατῶν θ' ἀνέλθω μετὰ σοῦ
Τοῦ θρόνου τὰς βαθμίδας, καὶ ἐκεῖ
Τοῦ Κωνσταντίνου τὸ σεπτὸν διάδημα
Ἀστράπτειν θὰ κοσμήσῃ τοὺς κροτάφους σου.
Ἐκεῖ πλησίον μου θὰ ᾔσῃ ἄνασσα
Καὶ εὐλογία τῶν λαῶν καὶ καύχημα.
Καὶ τότε θὰ ἰδῇς τὸν Νικηφόρον σου.
Τότε θὰ ἐννοήσῃς, Ἄννα μου καλῇ,
Ὅτι τῶν Βρυεννίων αἷμα εὐγενὲς
Καὶ ἄξιον τοῦ θρόνου εἶναι. Ὁ πατὴρ
Γηράσκει, βασιλεύων δὲ ἀπηύδησεν.
Ἄς ἡσυχάσῃ πλέον, καὶ τὸ σκηπτρὸν του
Ἄς παραδώσῃ τώρα εἰς νεώτερον,
Εἰς ἄνδρα ἔχοντα ζωὴν, καὶ τὴν ζωὴν
Δυνάμενον νὰ μεταδίδῃ. Ἀπαντα
Τὰ σεσηπότα, παλαιὰ ἐρρέτωσαν,
Κε' ἂς ἀνατείλῃ νέα τώρα ἡ ζωή,
Ὡς ἐκ τῶν πάγων τοῦ χειμῶνος ζωηρὰ
Καὶ νέα ἀναλάμπει πάλιν ἀνοιξίς!

Ἄννα.

Ἡ ἐξαψίς σου μὲ τρομάζει ἡ δεινὴ.
Οἱ λόγοι σου ὥς ξίφη τὴν καρδίαν μου
Ὅξεῖς κεντοῦσιν· ἡ παραφορὰ σκληρὸν
Σὲ καθιστᾷ καὶ ἄδικον. Μή, πρὸς Θεοῦ,
Μὴ καταστρέφῃς τὸ εὐδαίμον παρελθόν
Σκιδὰν θηρεύων καὶ ματαίαν κ' ἄφθαστον!

Δάφνας ποθεῖς; Ἐν τοῖς πεδίοις φύονται
Τῆς δόξης. Δάφνας μὴ θηρεύεις ἀπεχθεῖς,
Ἄς κηλιδοῦ τὸ αἶμα καὶ τὸ ἐγκλημα!

Νικηφόρος

(τοῦ ὁποῖου βαθμὴν κατεβλήθη ἡ ἔκτασις).

Ἄν ἤξευρες, φεῖ! πόσον εἶμαι δυστυχής!
Ἄν τί συμβαίνει ἐν ἐμοὶ ἐγνώριζες,
Θὰ μ' ἐλυπεῖσο, Ἄννα. Ἀνακούφισιν
Ποῦ νὰ ζητήσω; Ὡς τὸ πλοῖον ἐν δεινῇ
Δέρομαι τρικυμῇ. Οἱμοὶ! Οὐδαμοῦ
Δὲν μοὶ προσμεῖδι' αὐτῆς λιμῆν!

Ἄννα.

Ὁ βασιλεὺς!

Νικηφόρος.

Ἀπέρχομαι. (Κατ' ἰδίαν.) Δὲν δύναμαι
Νὰ τὸν ἰδῶ! Πῶς ν' ἀντικρύσω νῦν αὐτόν;

(Ἀπέρχεται.)

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΘΗΡΑ ΕΝ Τῇ ΝΟΤΙῳ ΑΦΡΙΚῇ.

ὑπὸ BALDWIN.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. τεύχους.)

(Μετά εἰκόνων, ὅρα σελ. 125.)

Μετά τινα καιρὸν ἐν ᾧ ἐθήρευον πεζῇ ἐν
τῷ δάσει τῆς Ἐντουμένης ὑπέπεσα εἰς τὴν ὀρ-
γὴν γέροντος ἐλέφαντος, ὃν εἶχον πληγώσει. Ὁ
κίνδυνος ὃν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην διέτρεξα
δὲν ἦτο μικρὸς. Καταδιωκόμενος παρὰ τοῦ θη-
ρίου δὲν εἶχον ἄλλην διέξοδον ἢ νὰ ὑπισθοχω-
ρήσω πρὸς τὴν στενωπὸν πρὸς τὴν ὁποίαν μὲ
εἶχεν ὠθήσει· τὸ ἔδαφος ἦτο εἰς ἄκρον ὀλισθη-
ρὸν, κεκαλυμμένον ὑπὸ ξηρῶν χόρτων· τὰ ὑπο-
δήματά μου ἦσαν ἐφαρμμένα καὶ ὅλα θεβρεγμένα.
Βλέπων ὅτι ὁ ἐχθρὸς μου δὲν ἦτο διατεθειμένος
νὰ ὑπισθοχωρήσῃ, ἤλλαξα τακτικὴν· ἀνερριχθὴν
εἰς δένδρον ὅπως ἀναπνεύσω ὀλίγον καὶ συνέλθω,
καὶ ἐκείθεν πηδήσας αἰφνης εἰς ἀπόστασιν δέκα
ὕψων περιῆλθον ὅσον τάχος τὸν λόφον. Ὁ
ἐλέφας, ἰδὼν τὸ κίνημά μου, ὤρμησε κατ' ἐμοῦ·
δύο ἢ τρία ἀκόμη πηδήματά του καὶ μ' ἐπρό-
φθανεν. Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ μου ἔκαμα πῆδημα
πρὸς τὰ δεξιὰ ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ· ὡς ἀστραπὴ
διήλθε πλησίον μου ὁ ἐλέφας τὰ πάντα ἐνώπιόν
του καταρρίπτων καὶ συντρίβων. Εὐτυχῶς ἡ
ὀρμὴ του ἦτο τσαυτή, ὥστε τῷ ἦτο ἀδύνατον
τὰ σταθῆ· ὁ λόφος ἦτο λίαν ἀποτόμως κατω-
φερής. Δὲν δύναμαι νὰ παραστήσω διὰ λόγων
πόσῃν ἠσθάνθην ἀνακούφισιν, διότι ἦτο τοῦτο
καὶ τὸ τελευταῖόν μου καταφύγιον. Ἐκτοτε
ἔκαμα ὅρκον νὰ μὴ ἐκτεθῶ πλέον εἰς τὴν θήραν
ταύτην χωρὶς νὰ ἔχω εἰς τὴν διάθεσίν μου κα-
λὸν ἵππον, ὥστε ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ δύναμαι
νὰ διαφύγω τὸν κίνδυνον διὰ ταχείας φυγῆς.
Μετά πολλοῦ κόπου ἀνεῦρον πάλιν τὸν σκύλον
μου Δωνᾶν καὶ τὸν ὀδηγόν μου τὸν Κάφρον.
Πεποιθὼς εἰς τὴν πείραν τοῦ ὀδηγοῦ μου ἐξη-
κολούθουν ἀμέριμνος τὴν πορείαν μου· ἀλλ' ἡ
νύξ ἐπῆλθε, νύξ θροχερά καὶ ψυχρά, ἣν ἡναγ-
χάσθημεν νὰ διέλθωμεν ἐν τῇ δάσει πλησίον
μικρᾶς πυρᾶς, ἣν μόλις καὶ μετὰ βίας κατωρ-
θώσαμεν ν' ἀνάψωμεν. Τὴν πρωτὴν ἡ ὁμίλη
ἦτο τόσο πυκνὴ ὥστε μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ
εὕρω τὴν διεύθυνσιν. Ἐπεριπατοῦμεν ταχέως
καὶ εἰς τὴν τύχην· ὁ Κάφρος μου δὲν ἐφαίνετο
πολλὸ πεπεισμένος περὶ τῆς διεύθυνσεως· ἀπλη-
πίστην δὲ ἐντελῶς ὅτε τὸν εἶδον δεικνύοντά μοι

τὴν δύσιν ὡς τὸ μέρος, πρὸς τὸ ὁποῖον ἐμελλε
ν' ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος. Φρικτὸν πρᾶγμα εἶναι
ἀληθῶς νὰ εὐρίσκηται τις ἄνευ διεύθυνσεως
ἐντὸς πυκνοῦ δάσους· μάτην ἀναρριχᾶται τις
εἰς ὑψηλὸν δένδρον· μάτην θέλει νὰ ἐννοήσῃ τις
τὴν διεύθυνσιν· μετ' ὀλίγον βλέπει ὅτι δὲν προ-
χωρεῖ ἀλλ' ὅτι περιστρέφεται ὡς ἐν λαβυρίνθῳ
ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κύκλου.

Ὅ,τι καθίστα τὴν θέσιν ἡμῶν εἰς ἄκρον ἀπελ-
πιστικὴν ἦτο ἡ ἐντελής ἔλλειψις τροφῆς· ἀπὸ
τεσσαράκοντα ὁκτὼ ἡδὴ ὥρων οὐδὲν εἶχον φά-
γει, καὶ ὅμως δὲν ἠσθάνομην ὀρεξίν. Ὁ ὀδηγός
μου ἦτο ἀπληπισμένος, διότι ἠσθάνετο ὁ δυστυχής
ὅτι ἡ ἐπιμονὴ του μᾶς εἶχε φέροι εἰς τοιαύτην
θέσιν. Ἀπολέσας πλέον πᾶσαν πεποίθησιν
ἐκλαίεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ ὠλοφύρετο.
Τί νὰ εἶπω; Βλέπων τὴν μεγάλην του θλίψιν
οὐδὲ παράπονον ἠδυνάμην νὰ τῷ ἀποστεινῶ. Τέ-
λος εὗρομεν ἀτραπὸν ἐν ᾗ εἶδομεν ἀρχαῖα ἔχνη
κτηνῶν· τὴν ἀτραπὸν ταύτην παρηκολούθησαμεν
καὶ μετ' οὐ πολὺ πρὸς μεγάλην μας χαρὰν
εἶδομεν πρόσφατα ἔχνη ἀνθρώπου. Ἐκ τούτου
ὑπεθέσαμεν ὅτι εὐρισκόμεθα πλησίον χωρίου.
Ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἢ πέντε ὥρων
φθάσαντες εἰς τὸ χωρίον τὸ εὗρομεν ἐντελῶς
ἀκατοίκητον. Ἐξηκολούθησαμεν τὸν δρόμον καὶ
ἤλθομεν εἰς μέρος ὅπου ὑπῆρχεν ἐστημμένη
παγὶς διὰ τὰ θηρία.

Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν χαρὰν τοῦ
Κάφρου μου ὅτε τῷ ἔδειξα μακρόθεν μαῦρὰ τινα
ἀντικείμενα. "Εἶναι αἰγες", μοὶ εἶπε, καὶ ἐτα-
χύναμεν τὸ βῆμά μας· ἀλλὰ πλησιάζοντες
εὗρομεν ὅτι ἦσαν ῥίζαι δένδρων ἀπηνθρακωμένα.
Μία ὥρα εἶχε παρέλθει ἀφ' οὗ εἶχομεν διέλθει
πλησίον τῶν ὑποθετικῶν ἐκείνων αἰγῶν, ὅτε ὁ
Κάφρος, διαοὺ καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, μοὶ εἶπεν
ὅτι ἐθεωρεῖται ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκεῖ.

Ὁ σκύλος μου, ὁ Δωνᾶς, ἦτο ἰσχυρὸς καὶ
σθετο. Τέλος ὅμως ὁ Κάφρος ἤκουσε φωνὴν
ἀνθρωπίνην· αὐτὴν τὴν φωνὴν δὲν ἠπατήθη, καὶ
μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς χωρίον, τοσοῦτον
σκεπασμένον ὥσπεν τῶν δράκων, ὥστε εὐκο-
λῶτατα ἠδυνάμεθα νὰ διέλθωμεν πλησίον αὐτοῦ
χωρὶς νὰ τὸ ἴδωμεν. Ἡ χαρὰ τοῦ Κάφρου
ἐξεφράζετο ἀνεπιφυλάκτως· ὠμίλει πρὸς τοὺς
μαύρους κατοίκους τὰ πλέον ἀσυνάρτητα πρᾶγ-
ματα, ἐγέλα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὥστε καὶ αὐτοὶ
οἱ προσελθόντες κάτοικοι ὑπέθετον ὅτι εἶχον
ἐνώπιόν των φρενοβλαβὴ τινα. Τὸ περίεργον
εἶναι ὅτι καὶ ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα εἶχομεν
βαδίζει ἐντὸς στενωτάτου κύκλου, διότι αἱ ἄμαξαι
ἡμῶν δὲν εὐρίσκοντο ἢ εἰς τεσσάρων ὥρων ἀπό-
στασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου τούτου.

Τὸ χωρίον ἦτο ὅλος ἀλλόκοτον· ἐκάστη
προεσχὴ τοῦ δράκου, ἕκαστον ῥῆγμα ἐντὸς
αὐτοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς ποιμνιοστάσιον ἀγέλης
αἰγῶν. Οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν ἡμᾶς καλῶς·
μοὶ παρεχώρησαν ὀλόκληρον καλύβην, ἐν ᾗ
ἐσχημάτισαν κλίνην ἐκ παχείας στρώσεως πρα-
σίνων φύλλων, καὶ μοὶ προσέφερον σῖτον θε-
βρασμένον. Πρωτὸν ἡδὴ ἔδλεπον οἱ ἄνθρωποι
ἐκεῖνοι λευκὸν ἄνδρα· ὅλοι προσήρχοντο ὁ εἰς
κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ μὲ περιεργάζοντο μετὰ
μεγάλης προσοχῆς. Ὁ πῶγων μου ἐξέπληττεν
αὐτοὺς πρὸ πάντων, καὶ ὑπέθετον ὅτι ἦτο πρό-
σθετος μέχρις οὗ ἐδεδαιώθησαν περὶ τοῦ ἐναν-
τίου ἀφ' οὗ ἐπανειλημμένως μοὶ ἔψαυσαν αὐτὸν
πανταχόθεν. Ἐξήλθον τὸν σκύλον μου, ὅστις
ἀμέσως ἐφωκισθὴ πρὸς τὰ μέρη, ἀφ' οὗ καὶ
ὅλας ἐκεῖνας τὰς ὥρας τῆς ἀπελπισίας μου
ἔτρεχεν ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐν τῇ δάσει ὡς νὰ εὐρί-
σκετο ἐντὸς περιπεφραγμένου κήπου, γενομένου
τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Τὴν ἐπιῶσαν
περὶ τὴν μεσημβρίαν εὐρισκόμεθα πάλιν πλησίον
τῶν ἄμαξων μας. —

Ἡ ἀπόφασίς μου ἦτο κυνηγῶν νὰ φθάσω
μέχρι τῆς μεγάλης λίμνης, ἣν ἐν ἔτει 1858
ἀνεκάλυψεν ὁ LIVINGSTONE. Πρὸς τὴν δύσκολον
ταύτην ὁδοπορίαν ἤμην καλῶς ἐφοδιασμένος,
διότι καὶ πολεμεφόδια εἶχον ἐν ἀφρονίᾳ καὶ πρὸ
πάντων ἤμην συμφικειωμένος πρὸς τὸ φοινικὸν
κλίμα τῶν μερῶν ἐκείνων. Παρακολουθούμενος
ὑπὸ ἱκανῶν ἐγχωρίων, οὓς εἶχον μισθώσει καὶ
ὑπὸ τῶν δύο πιστῶν μου Κάφρων Ματακίτην
καὶ Ἰνουὺν, ἤρχισα τὴν ὁδοπορίαν μου. Μέχρι
τινὸς ὁ δρόμος δὲν παρεῖχε δυσκολίας· ἀφθόνως
εὐρίσκομεν τὸ κυνήγι καὶ ἡ τροφὴ ἡμῶν ἦτο
ποικίλη καὶ καλή. Αἰφνης ὅμως εὐρέθημεν
παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ζουγᾶ, ποταμοῦ
μεγάλου, ὃν δὲν δυνάμεθα νὰ διαβῶμεν. Ἡ
διεύθυνσις τοῦ βεύματος μοὶ εἶναι ἐντελῶς ἄγνω-
στος καὶ ὅσῃ ἐκτείνεται ὁ ὀφθαλμὸς οὐδὲν ἄλλο
ἐβλέπομεν ἢ πυκνοτάτην φυτεῖαν, διὰ τῆς ὁποίας
ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρῃ τις διόδον. Παρὰ τὴν
ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τούτου διέμεινα δύο ὁλο-
κλήρους ἑβδομάδας, καὶ ὅς μοὶ συνέβησαν δύο
ἐπεισόδια, τὰ ὁποῖα θέλω διηγηθῆ, διότι συνέ-
τειναν πολὺ εἰς τὸ νὰ μοὶ ἀποδείξωσι τὸ παρά-
τολμον τῆς ἐπιχειρήσεώς μου. Ἡμέραν τινα
μοὶ ἔφερον οἱ ἄνθρωποι μου μικρὸν παῖδα διετῇ
περίπου ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Μασαρά, ὃν εἶχον
εὕρει ἐν τῇ δάσει ἐγκαταλειμμένον πρὸ μικροῦ
φαίνεται, διότι ἦτο εὐτραφής καὶ ζωηρός. Εὐ-
σπλαγχνίσθην τοῦ μικροῦ ἐκείνου πλάσματος καὶ
τὸ παρέλαθον παραγγείλας εἰς τοὺς ἀνθρώπους
μου νὰ τὸ περιποιηθῶσιν. Πόσῃν ὀλίγῃν ἀξίαν
ἔχει ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα!
Πολλάκις ἐν ἐποχαῖς σιτοδείας ἢ πολεμικῶν
ἐκστρατειῶν αὐτοὶ οἱ γονεῖς ἐγκαταλίπουν τὰ
τέκνα των εἰς τὰ δάση ὅπως μὴ ἔχωσιν αὐτὰ
πρόσκομμα. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ τύχη τῶν δυστυ-
χῶν τούτων θρεφῶν εἶναι ἢ ν' ἀποθάνωσι τῆς
πεινῆς ἢ νὰ κατασπαράχθωσιν (ὅπερ καὶ τὸ πι-
θανώτερον) παρὰ τῶν ἀγρίων καὶ αἰμοδύων
θηρίων, τῶν διαιτωμένων εἰς τὰ πυκνὰ ἐκεῖνα
δάση.

Καὶ ἄλλη ἡμέρα τῆς δυστυχούς ἐκείνης δε-
καπενθημερίας θὰ μείνῃ ἐγκεχαραγμένη ἐν τῇ
μνήμῃ μου, ἡ 24^η τοῦ Μαΐου. Ἀποφασίσας
νὰ ἀναβάλω τὴν ἀναχώρησίν μου ἐπὶ μίαν ἡμέραν
ἠγγέθη βραδύτερον ἢ ὅτι ἐσυνείθιζον ἐκ τῆς
στρωμνῆς μου, καὶ μὲ ἐκπληξὴν μου, ἄκραν
ἤκουσα περὶ ἐμὲ ἡσυχίαν. Οἱ ὁπαδοί μου
ἐσιώπων, καὶ ἡ σιωπὴ των αὐτῇ κακῶν ἦτο
ἄγγελος. Καθ' ἣν στιγμὴν ἔπιον τὸν καφέν μου
ὁ ὀδηγὸς τῶν ἄμαξων προσῆλθε καὶ μοὶ εἶπεν
ἐκ μέρους τῶν συντρόφων του ὅλον· "Ἐχομεν
ἀπόφασιν νὰ εὕρωμεν τὴν ἀτραπὸν, ἥτις μᾶς
ὀδηγεῖ πάλιν πρὸς τὸ χωρίον μας." Ἐκύτταξα
περὶ ἐμὲ· ὅλοι ἐφαίνοντο ἑτοιμοὶ πρὸς ἀναχώ-
ρησιν. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἐξέλαθον τὸ πρᾶγμα ὡς
σοβαρὸν καὶ ἀπῆντησα· "Πολὺ καλὰ· κάμετε
ὅπως θέλετε!" Ἀμέσως οἱ πέντε ἐκ τῶν ἀν-
θρώπων μου μοὶ παρέδωκαν πάλιν τὰ πολεμε-
φόδια, τὰ ὁποῖα τοῖς εἶχον δώσει, δικαιολογού-
μενοι διότι εἶχον ἀπολέσει μίαν ἢ δύο ἐκ τῶν
σφαιρῶν. Ὁ ὀδηγὸς τῶν ἄμαξων μοὶ παρέδωκεν
ὡσαύτως τὴν μάστιγά του, τοὺς χαλινούς καὶ
τὰ σχοινία, μετ' ὃ πάντες ἐξήτησαν τὸν μι-
σθόν των.

— Οὐδὲ λεπτόν θὰ λάβετε, ἀπῆντησα ἐγὼ
ὠργισμένος· λυποῦμαι μάλιστα ὅτι σὰς ἔδωκά τι
προκαταβολικῶς.

Οἱ ἄνθρωποι ἐφάνησαν ἀρκούμενοι εἰς τὴν
ἀπάντησίν μου ταύτην, ἀπεχαιρέτισαν τὸν Μα-
τακίτην καὶ Ἰνουὺν καὶ ἀμέσως ἀπῆλθον. Οἱ
δύο οὗτοι ἦλθον πλησίον μου κλαίοντες, καὶ μ'
ἐβεβαίωσαν ὅτι ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἠθέλομεν ἀπο-
λεσθῆ διότι οἱ ἄγριοι ἐκ τῶν φυλῶν Μασαρά
καὶ Μακούθα θὰ μᾶς ἐφόνευον ἀφεύκτως.

Ἡ θέσις μου δὲν ἦτο εὐχάριστος· ἤμην εἰς ἀπόστασιν δύο ὀλοκλήρων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας μου κατοικίας, ἐν μέσῳ δάσους ἐντελῶς ἀγνώστου, ἐν τῇ φρικτῷ "Χώρα τῆς δεΐφης", ἥτις καθίστατο ἔτι φρικτωδέστερα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς ἀνομβρίας. Δὲν ἦτο καιρὸς διαταγῶν· ἡ ὑπερηφάνειά μου ἀντίστατο καὶ θυμῶς ἠναγκάσθην νὰ τὴν ὑπερικήσω καὶ ἀπεφάσισα νὰ προσφθίσω τοὺς φεύγοντας, νὰ ἐξετάσω τὰ παράπονά των καὶ νὰ τοῖς προτείνω πᾶσαν δυνατὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἱκανοποίησιν. Ἐδῶκα ἐπομένως διαταγὴν τῷ Ματακίτῃ νὰ περισυνάξῃ καὶ νὰ ἐτοιμάσῃ τοὺς ἵππους· ἀλλ' οἱ ἵπποι δὲν εὐρίσκοντο. Τοῦτο μ' ἐνέβαλεν εἰς ὑποψίαν μὴ οἱ ἀναχωρήσαντες ἄγριοι ἔλαβον τοὺς πέντε ἵππους· ἐσπευσα λοιπὸν εἰς ἀναζήτησιν αὐτῶν. Μὲ τοὺς δύο Κάρρους μου παρηκολούθησα μέχρι τινὸς τὰ ἔχνη των, τὰ ὅποια πάλιν ἐξηλείφθησαν εἰς τὴν θέσιν πιθανόν, ἐν ᾗ οἱ φεύγοντες ἐπέβησαν τῶν ἵππων. Τρεῖς ἄνθρωποι περὶ καταδιώκοντες πέντε ἐφίππους! Ἡ ἐπιχείρησις ἦτο παράλογος. Ἐμείνα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς θεθυμισμένος εἰς τὰς σκέψεις· αἰφνης θυμῶς ἐσυλλογίσθην ὅτι ἡ ἁμαρτία μου εἶχε μείνει ἄνευ φύλακος καὶ ὅτι ἐκινδύνευον νὰ χάσω τοὺς εἰκοσι θῆας καὶ τοὺς ἄλλους ἵππους, οὓς εἶχον ἀφήσει ἐκεῖ. Ἐφώνησα τοὺς Κάρρους διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν· ἀλλ' οὐδεμία ἀπάντησις· ἔρριψα τὸ τουφέκιόν μου δις· ἡ ἐκπυροκρότησις ἀντήχησε θροντώδης ἐν τῷ δάσει· καὶ πάλιν οὐδεμία ἀπάντησις. Ὅλοι εἶχον ἀπέλθει· ἡ ἀπομόνωσίς μου ἦτο ἐντελής.

Ἐπέστρεψα εἰς τὸ στρατόπεδόν μου τὸ ταχύτερον καὶ εἶδον τὸν μικρόν μου προστατευόμενον κοιμώμενον μὲ θαυμάσιον ὄφθαλμούς. Παρηγορήσας ὅσον ἠδυνάμην καλλίτερον τὸν μικρόν μου σύντροφον, περισύναξα τοὺς θῆας, οἵτινες εἶχον διασκορπισθῇ τῆδε κακείσε καὶ ἐπεδόθην εἰς τὸ πλῆσιμον τῶν μαγειρικῶν μου σκευῶν, τὰ ὅποια οἱ ἀναχωρήσαντες Κάρροι εἶχον ἀφήσει ἐντελῶς ἀκάθαρτα. Ἐνόησα τότε ὅτι μεγάλη ὑπάρχει διαφορὰ μετὰ τοῦ προσταζέειν καὶ τοῦ ἐκτελεῖν τι. Ἐνησχολημένος ὢν δὲν εἶχον μέχρι τοῦδε καιρὸν νὰ σκεφθῶ· ἀφ' οὗ θυμῶς ἀπεκοίμισα τὸ θρέφος καὶ εὐρέθην μόνος παρὰ τὴν πυρὰν ἀδημονία μεγάλη μὲ κατέλαβε καὶ ἡ θέσις μου μοὶ ἐφανερῶθη ἐν ὅλῃ τῇ φρίκῃ τῆς. Χιλιάκις κατηράσθην τὴν ἄτοπον ἀλαζονείαν μου· δὲν ἔπρεπε νὰ συμβιβασθῶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους μου καλλίτερον ἢ νὰ ἐκτεθῶ εἰς τὴν τοιαύτην ἀπομόνωσιν; Ἡ νύξ, ἣν διήλθον, ἦτο φρικτῶδες· δεκατεσσάρων ὥρων σκότος, διότι εὐρισκόμεθα ἐν πλήρει χειμῶνι. Ὡ! τοιαύτην νύκτα δὲν τὴν εἶχομαι οὔτε εἰς τὸν ἀσπονδότερόν μου ἐχθρόν! Ἐπὶ στιγμὰς μὲ κατελάμβανεν ὕπνος ἀνήσυχος καὶ ὅταν πάλιν

ἤνοιγον τοὺς ὀφθαλμούς μου μὲ κατελάμβανεν ὀληθρὴ ἀπελπισία. Ἐσκαπτόμην νὰ προσχωρήσω περὶ μέχρι τῆς λίμνης· ἀλλ' ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσω τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, διότι ἄλλο μέσον δὲν ὑπῆρχεν. Ἡ ἐπιχείρησις ἦτο ἐπικίνδυνος καὶ σχεδὸν ἀδύνατος. Καὶ πῶς ν' ἀφήσω τὸν μικρόν μου φίλον; Νὰ τὸν ἀφήσω ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης καὶ τῆς διψῆς; Δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποφέρω τοιαύτην ἰδέαν. Ὡ! ἂν τὸν ἐβλέπετε, τρέμοντα ἐπὶ τῶν μικρῶν του ποδῶν καὶ κρατοῦντα ὑψηλὴν ῥάβδον, δις ὑψηλοτέραν τοῦ ἀναστήματός του, διὰ τῆς ὁποίας ἐπροσπάθει νὰ ὀδηγήσῃ πρὸς τὴν σκηνὴν μας τοὺς θῆας· ἂν ἤξεύρετε πόσον ὁρόμον ἔκαμε πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ μικροῦ μόσχου, χωρὶς ἐγὼ νὰ τῷ εἶπω λέξιν! Εἰς τὴν θέαν του οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπληροῦντο δακρύων. Ἐκεῖτο πλησίον μου ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος παῖς καὶ μὲ προσέβλεπε μὲ ἀνίσχυρα βλέμματα· ἤσθάνετο καὶ αὐτὸς τὸ δύσκαλον τῆς θέσεώς

ἐγνώριζον ὀλίγας λέξεις ὀλλανδιστὶ καὶ προθύμως ὑποσχέθησαν νὰ μὲ ὀδηγήσωσι. Τοῖς ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ προσχωρήσω μέχρι τῆς λίμνης ὅπως συνεννοηθῶ μετὰ τοῦ Οὐίλσονος, Ἀγγλοῦ ἐγκατεστημένου ἐκεῖ. Καθ' ἣν στιγμὴν ἔτρωγον μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως τεμάχιον γλώσσης βουβάλου, τὸ ὅποιον μοὶ εἶχον προσφέρει οἱ Βαμαγγουάτοι, εἶδον ἄνδρα ἐρχόμενον μὲ τοὺς πόδας καθημαγμένους καὶ ἐξηντημένους σχεδὸν ἐκ τοῦ κόπου. Ἦτο ὁ πιστός μου Κάρρος Ἰνυός. Ἀφ' οὗ ἐκάθησε μοὶ διηγῆθαι τὰ πάντα. Μετὰ τοῦ Ματακίτου εἶχον ὁδοιπορήσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὴν τύχην, διότι οὐδὲν ἠδυνάετο νὰ διακρίνωσιν ἐν τῷ θαθεῖ σκότει· τέλος τὸ πρωὶ εἶχον προσφθάσει τοὺς φεύγοντας, οὓς κατέπεισαν νὰ ἐπιστρέψωσι. Μετ' ὀλίγην ὥραν ἦλθε καὶ ὁ Ματακίτης μὲ τοὺς πέντε Κάρρους καὶ τοὺς πέντε ἵππους. Ἡρώτησα τοὺς Κάρρους τὴν αἰτίαν τῆς διαγωγῆς των.

μοὶ ἀπήντησαν δὲ ὅτι ἐπειδὴ δὲν τοὺς ἐπλήρωσα ἔλαβον εἰς πληρωμὴν τοὺς ἵππους μου· προσέθηκα δὲ ὅτι ἀνεχώρησαν διότι ἤμην πολὺ ἀπότομος πρὸς αὐτούς, ὅτι τοῖς ὠμίλουν ἀγγλιστί, γλώσσαν, ἣν αὐτοὶ δὲν ἠγούουν, καὶ ὅτι ἐνόμιζον ὅτι τοῖς ἔλεγον ἀδιακόπως λόγους προσβλητικούς. Ἀφ' οὗ ἐξηγήθῃ τὸ πρᾶγμα ἐπιόμεν ὀλίγον ῥῶμι εἰς τὴν συμφιλίωσίν μας, ὑποσχεθέντες ἀμοιβαίως νὰ ζήσωμεν ἀπὸ τοῦδε ἐν ἁρμονίᾳ.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ ταῦτα ἔκαμα περιέργων συνάντησιν· εἶδον τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχηγοῦ Σεχελῆ, ἣν εἶχε νομφευθῇ ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Ἀγγλος Οὐίλσον καὶ ἥτις ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα της πάλιν, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς

καὶ τὸν μικρόν υἱόν της, ὑπόλευκον θρέφος ὀλίγων μόλις μηνῶν. Ὁ Οὐίλσον αὐτὸς τὴν ἀπέπεμψεν; Ἡ ἀνεχώρησεν οἰκειοθελῶς; Ἀγνοῶ; Δυστυχῆς γυνή! Εἶναι εὐειδεδαστάτη. Πῶς θὰ διέλθῃ τὴν ἔρημον; Μ' ἔκαμε πράγματι λύπην. Τῇ ἔδωκα ὀλίγον ἄλευρον, τέϊον καὶ ἄλας. Συνοδεύεται ὑπὸ στίφους Βακουάνων, ὑπηκόων τοῦ πατρὸς της καὶ παρακολουθεῖται ὑπὸ πολλῶν προβάτων, βοῶν καὶ αἰγῶν· οὐχ ἦττον θυμῶς ἢ ὁδοιπορία ἔσεται λίαν ἐπίπονος. Ὅπωςδὴποτε ἡ ὑπόληψις τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα δεινὸν θὰ πάθῃ ἐκ τῆς υποθέσεως ταύτης τραῦμα, καὶ ἀμφιβάλλω ἂν μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦτο ὁ Σεχελῆς θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ εἰσεέλθωμεν εἰς τὴν χώραν του, ἥτις εἶναι ἡ κλεῖς ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ.

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΘΗΡΑ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.

μας· ἐκοιμάτο ὕπνον διακεκομμένον καὶ θοάκις ἐξύπνα ἔφαινε τοὺς πόδας μου ἑσπερώς, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἔφυγον, ὅτι ἤμην ἀκόμη πλησίον του. Οὕτω διήλθον ἐκεῖνην τὴν ἀτελεύτητον, τὴν φρικτὴν νύκτα. Τέλος ἐχάραι· μετέβην εἰς ἀναζήτησιν ὕδατος καὶ ἔβλυν, ἤτοι μασα τὸν καφέν μου καὶ ἔδωκα ὀλίγον φαγητόν εἰς τὸν μικρόν. Αἰφνης ἤκουσα ὀμιλίαν· ἐφώνησα καὶ ἔρριψα ἐν ὅπλῳ μετ' ὀλίγον εἶδον ἀκάτιον, ἐν ᾧ εὐρίσκοντο τρεῖς Κάρροι. Ὅλοι αἱ γνώσεις μου τῆς γλώσσης των συνίσταντο εἰς τὰς τέσσαρας ταύτας λέξεις· καλημέρα, ὁρόμος, βέλινά σφαιρίδια καὶ ἁμαρτία. Δὲν ἐστάθῃ δυνατὸν νὰ συνεννοηθῶμεν οὔτε διὰ σημείων. Ἀπληπισμένος τοὺς ἀφῆσα.

Ἀλλὰ κάθε πρᾶγμα ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ ἔπακρον τῆς δυσχερείας φυσικῶ τῷ λόγῳ βελτιοῦται. Περισυνάγων τοὺς θῆας μου τοὺς παρὰ τὴν ὄχλην ἀποπλανηθέντας ἐνέπεσα κατὰ τύχην εἰς ὁμάδα Βαμαγγουάτων, ἀνδρῶν, γυναικῶν, παίδων, κορασίων καὶ σκύλων, οἵτινες πάντες κατεγίνοντο εἰς διαμελισμὸν φονευμένης ἐλάφου. Οἱ ἄνδρες

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Μεγάλοι, ανυπολόγιστοι εἰσὶν αἱ ζημίαι, ἃς ὑπέστησαν οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενεῖς ἡμῶν ἕνεκα τῶν θλιβερῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ συμβάντων. Καὶ ὅπου μὲν αἱ ζημίαι αὐταὶ ἔθιξαν τοὺς εὐποροῦντας, τὸ κακὸν εἶναι εὐθεράπευτον, διότι οἱ ἡμέτεροι ὁμογενεῖς οὔτε εὐφυΐας στεροῦνται οὔτε δραστηριότητος, ὅπως τάχιστα ἐπανορθώσωσιν αὐτάς· ἀλλὰ δυστυχῶς ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ κοινῇ συμφορᾷ ἔπαθον καὶ ἄποροι, ἔπαθον καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπαρκέσωσι πλέον εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν, πλείστων ὅσων οἰκογενειάρχων καταστραφέντων ἐξ ὁλοκλήρου.

Καθῆκον ἐπομένως ἔχομεν ὡς Ἕλληνες καὶ ὡς Χριστιανοὶ νὰ ἔλθωμεν κατὰ τὰς δυνάμεις ἡμῶν ἀρωγοὶ καὶ ἀντιλήπτορες εἰς τὴν τοιαύτην δυστυχίαν. Ἦδη ἐσχηματίσθησαν πολλαχοῦ ἐπιτροπαὶ πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων προσφύγων· ἤδη ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔσπευσεν εἰς ἀντίληψιν τῶν δυστυχῶν τούτων θυμάτων· παραστάσεις εὐεργετικαὶ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς θεάτροις ἐδόθησαν, καὶ ἐν γένει ὁ Ἑλληνισμὸς συγκινήθηκε ἐπὶ τῇ μεγάλῃ συμφορᾷ δὲν ἡμέλησε νὰ δείξῃ καὶ πάλιν τὴν ὑπὲρ τῶν δυστυχούντων ὁμοεθνῶν αὐτοῦ μέριμναν.

Ἀδεία τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν συνέστη καὶ ἐνταῦθα, ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ τῆς Λειψίας ἑλληνικῇ ἀποικίᾳ, ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν συνεισφορῶν ὑπὲρ τῶν ταλαιπώρων τῆς Αἰγύπτου θυμάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελουμένη ὑπὸ τῶν κάτωθι σημειουμένων Ἑλλήνων καὶ Φιλελλήνων ἀποτείνεται διὰ τῆς παρούσης προκηρύξεως πρὸς πάντα ὁμογενῆ καὶ Φιλέλληνα πρόθυμον νὰ δράμῃ εἰς ἀντίληψιν τῶν ἀναξίως πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Παρακαλοῦνται οἱ εὐαρεστούμενοι νὰ συνδράμωσι νὰ πέμψωσι τὴν συνεισφορὰν αὐτῶν πρὸς τὸ ἐνταῦθα Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος (Consulat de Grèce à Leipzig, Brühl Nr. 18). Τὰ συλλεχθησόμενα ποσὰ θέλουσιν ἀποσταλῆ εἰς τὴν κεντρικὴν ἐν Ἀθήναις ὑπὲρ τῶν ἐξ Αἰγύπτου προσφύγων ἐπιτροπὴν, τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δωρητῶν θέλουσι δημοσιευθῇ διὰ τοῦ "Ἑσπέρου". Καὶ τὸ ἐλάχιστον ποσὸν γίνεται μετ' εὐγνωμοσύνης δεκτόν.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 25/6 Αυγούστου 1882.

Η ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΑΠΟΡΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντῖνος Καλοζύμης.

Φωκίων Νασούμ, Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

Διδάκτωρ Κάρολος WHISTLING.

Φριδερίκος WERDER, καθηγητής.

Ἰωάννης Περβάνογλος.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 15/27 Αυγούστου 1882.

Ἡ σπουδαιότερα εἰδήσις τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν εἶναι ἡ κατάληψις τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀγγλοῦ ἀρχιστρατήγου νὰ προβῇ εἰς ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἀραβῆ πασᾶ, ὅπως δώσῃ τέλος εἰς τὴν ἐκρυβὴν τῆς Αἰγύπτου κατάστασιν. Ἐὰν ἀληθεύῃ ἡ χθὲς τηλεγραφηθεῖσα εἰδήσις ὅτι ὁ φρούραρχος τοῦ Καΐρου, ὁ μέχρι πρὸ μικροῦ ὁπαδὸς τοῦ Ἀραβῆ, εἰδοποίησε τὸ ἀγγλικὸν στραταρχεῖον ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ παραδώσῃ τὸ φρούριον τοῦ Καΐρου, μὴ ἐννοῶν ὃ ἀκολούθησεν περαιτέρω τὴν κατὰ τῆς νομίμου κυβερνήσεως ἀντίστασιν, τότε δὲν θὰ βραδύνωσιν οἱ Ἀγγλοὶ, ἐξουσιάζοντες τὴν παλαιὰν σιδηροδρομικὴν εἰς Καῖρον γραμμὴν, νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν εὐκόλως κρατοῦσι τῆς χώρας ὁλοκλήρου. — Ἡ κατάληψις τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλῶν, καίτοι περιμενομένη, θαθεῖαν ἐνεποίησεν εἰς τοὺς πολιτικοὺς τῆς Εὐρώπης κύκλους ἐντύπωσιν, τοσοῦτῃ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐπιστεύετο γενικῶς ὅτι ἤθελε προηγηθῇ αὐτῆς ὁ βομβαρδισμὸς τῶν φρουρίων τοῦ Ἀδουκίρ. Ἐν Γαλλίᾳ πρὸ πάντων ἐκεντρήθη ἡ κατὰ τῆς Ἀγγλίας ἀντιζητεία, διότι οἱ Γάλλοι ἐθεώρουν τὴν διώρυγα σχεδὸν ὡς ἰδίαν αὐτῶν κτήσιν, καὶ αὐτὸς ὁ τὴν διώρυγα κατασκευάσας Λεσέφ εἶχε μεταβῇ πρὸ ἡμερῶν ἤδη εἰς Αἴγυπτον, ὅπου καὶ διεμαρτυρήθη δις καὶ τρίς κατὰ τῆς μελετωμένης καταλήψεως τῆς διεθνούς διώρυγος ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλῶν· ἀλλὰ τὰς διαμαρτυρήσεις ἐκείνας οἱ Ἀγγλοὶ, ἐνεργούντες κατὰ διαγεγραμμένον σχέδιον, οὐδόλως ἔλαβον ὑπ' ὄψιν, καὶ ὁ Λεσέφ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γαλλίαν, ἔνθα οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ἐτοιμάζουσιν αὐτῷ ἐπιδεικτικὴν ὑποδοχὴν, θέλοντες οὕτω νὰ ἐκ-

φράσωσι μορφήν κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ἥτις ἀδρανῶς καὶ ἐπὶ ἀνταρτικῇ Διὰ τὴν ἔλαβε μέρος ἐν

Ἐν τῷ πολέμῳ εἰς ἀνταρτικῇ. Λέγεται ὅτι ὁ Ἀραβῆ πασᾶς ἀφῆσας ἕνα τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν διοικητῶν τοῦ ἐν Κάφρ-δουάρ στρατοπέδου, ἀπῆλθε πρὸς τὸ Σουέζ, ὅπως ἐκείθεν ἀντισταθῇ εἰς τὴν προχώρησιν τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων· ὡσαύτως ἀναγγέλλεται ὅτι παρὰ τὴν Ἡλιοπόλιν οἱ Αἰγύπτιοι ἀνήγειρον ὀχυρώματα· ἀλλὰ τὰ ὀχυρώματα ταῦτα, ἐκ τοῦ προχείρου ἀνεγειρόμενα, οὐδόλως δύνανται νὰ παρακωλύσωσι τὴν προέλασιν τῶν Ἀγγλῶν, οὐδὲ αἱ ἐπανειλημμένως λαβοῦσαι χώραν ἀψιμαχίαι μεταξὺ Ἀράβων καὶ Ἀγγλῶν, καθ' ἃς ἀπέναντι ὀλίγων τινῶν Ἀγγλῶν πληρωθέντων ἐφονεύθησαν καὶ ἡχηματώσθησαν ἑκατοστὺς βλαὶ Ἀράβων, ἔχουσι μεγάλην σημασίαν. Ἡ θέσις τοῦ Ἀραβῆ καὶ τῶν ὁπαδῶν του εἶναι λίαν ἀκροσφαλῆς, μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς τετυφλωμένων τινῶν ἀνταποκριτῶν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων, οἵτινες πειρῶνται νὰ παραστήσωσι τὴν ἄτακτον στάσιν κίνημα θρησκευτικὸν καὶ ἐθνικὸν καὶ τὸν ἀντάρτην Ἀραβῆν ὡς ἔξοχον στρατηλάτην, δεύτερον Ταμερλάνον ἢ Ναπολέοντα. — Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδιάσκεψις εἰς οὐδὲν εἰσέτι ἐφθάσεν ἀποτέλεσμα. Ἰδωμεν τώρα ποίαν τροπὴν θέλουσι λάβει τὰ τῆς διπλωματίας ἀπέναντι τῆς ἀποφασιστικῆς καὶ εὐτόλμου διαγωγῆς τῶν Ἀγγλῶν ἐν Αἰγύπτῳ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 15/27 Αυγούστου 1882.

Παράδοξος εἶναι ἡ ἐφετεινὴ κατάστασις τῶν χρηματιστηρίων. Ἡ πρώτη εἰδήσις τῶν ἐν Αἰγύπτῳ συμβάντων κατετάραξε τὰ χρηματιστήρια καὶ ἐπέφερεν ἐκπαισμόν, ὅστις ἡπεῖλει νὰ

λάβῃ σχεδὸν τὰς διαστάσεις οἰκονομικῆς κρίσεως· ἡ σχεδιασθεῖσα ἀνάμειξις τῶν μεγάλων δυνάμεων ἐπέτεινεν ἐπὶ μᾶλλον τὸν ἐκπαισμόν τούτον. Ἦδη ὅτε πολλὸν περιεπαύθη ἡ συνθήκη παρ' ὅτι προσεδόκατο, ὅτε τὸ αἰγυπτιακὸν ζήτημα ἔλαβε διαστάσεις μεγαλειτέρας ἐπῆλθεν αἰφνης εἰς τὰ χρηματιστήρια ἡσυχία καὶ ἡ ταχεῖα πρόοδος τῶν ἀγγλικῶν βπλων ἐν Αἰγύπτῳ ἐχαιρετίσθη ἐν Εὐρώπῃ διὰ γενικῆς ὑψώσεως. Καὶ ἡ ἐν Γαλλίᾳ ὑπουργικὴ κρίσις ὀλίγον ἐπηρέασε τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων, τὸ ὅποιον ἀπὸ μηνῶν ἤδη διατελεῖ ἐν ληθάργῳ τρόπῳ τινὰ θεθυμισμένον. Γενικὰ εἶναι ἐν Γαλλίᾳ τὰ παράπονα περὶ ἀπραξίας, ὑπερ ἀποδοτέον τὸ μὲν εἰς τὰ πολιτικὰ ζητήματα ἐσωτερικὰ τε καὶ ἐξωτερικά, τὸ δὲ εἰς τὴν οὐχὶ εὐχάριστον ἐσοδεῖαν· ὥςως συνετέλεσεν εἰς τοῦτο καὶ ὁ οὐχὶ λίαν εὐνοϊκὸς ἰσολογισμὸς τῆς Τραπεζῆς Crédit Lyonnais, ἥτις εἶχε τοποθετήσῃ μέγα μέρος τοῦ μετοχικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου εἰς ὑποκαταστήματα, τὰ ὅποια ὀλίγας διηγήρουν ἐργασίας, ὧν ἐν ἤτῳ καὶ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑποκατάστημα. Σπουδαῖος ὑπῆρχεν ὁ φόβος περὶ ζημιῶν τῆς Τραπεζῆς ταύτης, καὶ αὐταὶ αἱ ἐπίσημοι διαψεύσεις δὲν ἠδύναντο νὰ διασκεδάσωσι τοὺς φόβους τούτους. Εἰς τοῦτο ἐπῆλθε καὶ τὸ περιστατικὸν ὅτι κατὰ τὴν διὰ τὴν 22 τοῦ μηνὸς τούτου ὁρισθεῖσαν γενικὴν τῶν μετόχων συνέλευσιν δὲν ἐτέθη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ τρίμηνον μέρος, τὸ ὅποιον μέχρι τοῦδε ἦτο πάντοτε 7½ φράγκων. Ὡς ἐκ τούτου ἡ συνέλευσις ὑπῆρξε παραχῶδης καὶ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἐννοῶσαν τὸν κίνδυνον ἀπεφάσισε νὰ καταπραύνη τὴν ἀντιπολίτευσιν ὀρίζουσα τὸ σύνθημα μέρημα τῶν φράγκων 7½, ληφθησόμενον ἐξ ἰδιαίτερου κονδυλίου. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀπέφυγεν ὅμως νὰ παρουσιάσῃ ἀριθμούς, διότι οἱ ἀριθμοὶ εἶναι μάρτυρες ἀψευδεῖς, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ περιστάσει δὲν ἠδύναντο νὰ ὦσι μάρτυρες καλῶν.

Κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις ἡ ἀντιπολίτευσις τῆς διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς εἶναι διατεθειμένη νὰ καταπολεμήσῃ τὸ οὕτως ὀρισθὲν μέρισμα, καὶ τοῦτο ἐπέφερε νέαν εἰς τὰς μετοχὰς ἔκπτωσιν. — Τὰ γερμανικὰ χρηματιστήρια ὀλίγον ἐπηρεάσθησαν ὑπὸ τῶν πολεμικῶν εἰδήσεων· ἡ Αἰ-γυπτὸς κεῖται μακρὰν τοσοῦτον! Ἐκτὸς δὲ τοῦ-του εἶχον νὰ προπαρασκευασθῶσι δι' ἕτερον συ-μβάν, τὸν ἐξαμηνιαῖον ἰσολογισμόν τῆς αὐστριακῆς πιστωτικῆς Τραπεζῆς. Ἡ προσδοκία ἦτο με-γάλη· ὁ ἰσολογισμὸς ἐκοινοποιήθη καὶ δὲν ἠδχα-ρίστησεν. Αἰτία ἦτο ὁ ἰσολογισμὸς τῆς Οὐγ-γρικῆς πιστωτικῆς Τραπεζῆς ἥτις ἔκλεισε μὲ κέρδος φοινικίων 385 χιλιάδων ἀπέναντι 800 χι-λιάδων τῆς α'. ἐξαμηνίας τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τὸ κακὸν τοῦτο ἀποτέλεσμα ἔδωκεν ἐκ τῶν προ-τέρων κακὴν ἰδέαν καὶ περὶ τοῦ ἀποτέλεσματος τῆς αὐστριακῆς πιστωτικῆς Τραπεζῆς, καὶ πράγ-ματι τὰ κέρδη αὐτῆς κατὰ τὴν ἐξαμηνίαν ταύ-την ἀνέρχονται εἰς μόνον 1,940,000 φοινικίων ἀπέναντι 3,104,000 φοιν. τῆς α'. ἐξαμηνίας τοῦ ἔτους 1881.

Πικρὸν τοῦτο θεθαίως! Οἱ αἰσιδόδοι παρη-γοροῦνται μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἐξαμηνιαῖος ἰσο-λογισμὸς δὲν εἶναι ὁ κυρίως γνώμων, ἀλλ' ὁ ἐτήσιος· πλὴν ἀπὸ τοῦδε φαίνεται ὅτι καὶ ὁ ἐτήσιος ἰσολογισμὸς δὲν θὰ δώσῃ πολὺ εὐχά-ριστον ἀποτέλεσμα. Τὰ γερμανικὰ χρηματι-στήρια προεῖδον τοῦτο· διὸ καὶ κάπως ἀδιαφόρως ἐδέχθησαν τὴν πραγματικὴν εἴδησιν. — Ἐν τῇ χρηματιστηρίῳ τοῦ Βερολίνου μεγάλη ἦτο ἐσχά-τως ἡ ζήτησις μετοχῶν μεταλλευτικῶν ἐταιριῶν· αἱ τιμαὶ τῶν σιδηρῶν διατηροῦνται ὑψωμένα, καὶ ἡ ἐργασία ἐν τοῖς μεταλλείοις ὁσημέραι αὐξάνει. Ἐπίσης ζητημέναι ἦσαν καὶ εἶναι αἱ μετοχαὶ σιδηροδρομικῶν ἐταιριῶν· ἀλλὰ καλὸν θὰ ἦτο ἡ ὑψωσις νὰ μὴ ἐπῆρχετο ἀπότομος, ἵνα μὴ ἐνσκήψῃ αἴφνης ἐπικίνδυνος ἀντιπερι-σπάσεις.

Ἐκ Λονδίνου τῆς 15/27 Αὐγούστου ἀποστολὴ γάλων χρηματικῶν ποσῶν εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα ὁ χρυσὸς συναπειρά τῆς ἐξομαλύνσεως τοῦ Ἰταλικοῦ νομισματοῦ εἶναι λίαν περιζήτητος. Ὡς ἐκ τοῦ-του ἡ Τράπεζα τοῦ Λονδίνου ἠναγκάσθη νὰ ὑψώσῃ τὸν τόκον τῆς προεξοφλήσεως ἀπὸ 3 εἰς 4%, μέτρον τοῦτο, τὸ ὅποῖον δὲν ἐπηρέασε τὰς χρηματικὰς τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης ἀγοράς. Ἐάν κατόπιν ἡ Ἀμερικὴ λάθῃ ἀνάγκην χρυσοῦ, ἴσως τότε ἐπέλθῃ νέα εἰς τὸν τόκον τῆς προ-εξοφλήσεως ὑψωσις, ἥτις θεθαίως θέλει ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὸ φρούριον τοῦ Φάρου παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τὸ φρούριον τοῦτο, τὸ ὅποῖον τὰ ἀγγλικά τελεβόλα κατεδάφισαν ἐπ' ἐσχάτων, κεῖται, ὡς γνωστὸν, ἐν τῇ θέσει, ἐν ᾗ μέχρι τοῦ ιγ'. αἰῶνος ἴστατο ὁ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων στηθεὶς Φάρος, ἐν τῶν ἐπτά θαυμάτων τοῦ κόσμου. Τὸ φρούριον, τὸ ὅποῖον οἱ Ἀραβες ὀνομάζουσι Καῖδ-βέη, ἀνηγέρθη κατὰ τὸν ιε'. αἰῶνα καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἐγένετο χρῆσις τῶν βρειπίων τοῦ ἀρχαίου Φάρου, ἰδίως τῶν θεμελίων αὐτοῦ λίθων. Τοῦτο ἀπεδείχθη σήμερον, ὅτε αἱ ἀγγλικαὶ σφαῖραι καταρρίψασαι τὴν πρόσθετον οἰκοδομήν ἀπεκάλυψαν τοὺς ἀρ-χαίους μαρμαρίνους ὀγκολίθους. Τὸ μικρὸν φρούριον κεῖται ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἄκρας τοῦ παλαιοῦ λιμένος ἐπὶ μικρᾷ νήσῳ, συνδεομένης πρὸς τὴν ξηράν διὰ ἀψιδωτῆς γεφύρας. Τὸ φρούριον συνίσταται ἐξ ἐνὸς ὀχυροῦ τετραγώνου πύργου, ὃν περικλείει αὐτὴ περιστετοιχισμένη

ὑπὸ στρατώνων καὶ ἰσχυρῶν τειχῶν· πρὸς τούτοις ὑπάρχει καὶ ἐξωτερικὸν πρόχωμα, ἐφ' οὗ ἦσαν τοποθετημένα κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τηλεβόλα μεγάλης ὀκλήης. Ὑπὸ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦτο ὀχύ-ρωμα εὐρίσκοντο αἱ ἀποθήκαι τῆς πυρίτιδος καὶ τῶν πολεμοφοδίων. Ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ τείχους διόδος σκεπαστὴ ὀδηγεῖ πρὸς τὸ φρούριον.

Ἐν τῇ μέσῳ τῆς αὐτῆς ὑπάρχει φρέαρ ποσίου ὕδατος μετὰ ὥραιās μαρμαρίνης λε-κάνης. Τὰ τεῖχη τοῦ κυρίου πύργου ἔχουσι πᾶχος 12 ποδῶν, ἡ πρὸς αὐτὸν εἰσόδος εἶναι πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος· ὑπεράνω τῆς πύλης τῆς εἰσόδου εἶναι ἐντετειχισμένη πλάξ, ἐφ' ἧς εἶναι κεχαραγμένον τὸ ἔτος τῆς οἰκοδομῆς κατὰ τὸν ιε'. αἰῶνα. Ὁ πύργος συνίσταται ἐκ δύο πατωμάτων, ὧν τὸ κατώτερον εἶναι τὸ τζαμίον τοῦ Καῖδ-βέη καὶ ἔχει σχῆμα ἑλληνικοῦ σταυροῦ. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ πύργου εἶναι ἀνοικτὸν. Ὁ τὸν πύργον ἐπιστέφων μινάρης κατεστράφη ἐν-τελῶς ὑπὸ τῶν μεγάλων σφαιρῶν τοῦ "Ακάμπτου." Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης θέσεως ἡ θέα εἶναι μαγευτικὴ, ἐξουσιάζουσα ἀφ' ἐνὸς τὴν πόλιν καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν θάλασσαν. Ἐλπίς ὑπάρχει, ὡς ἐπιστέλλουσιν ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὅτι οἱ Ἀγγλοι, οἱ ἐνθερμοὶ τῶν ἀρχαιοτήτων φίλοι, θέλουσι διερευνῆσαι καὶ τὸ φρούριον τοῦ Φάρου καὶ ἴσως θέλουσιν ἀνακαλύψει ἐν αὐτῷ ἀντικείμενα ἐνδια-φέροντα μεγάλως τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν ἱστορίαν.

Ὁ συγγραφεὺς τῆς Αἰίδας. Γνωστὸν, γνωστότατον εἶναι τὸ μελόδραμα τοῦ Βέρδη "Αἶδα". ὀλιγώτερον ὅμως γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ συγγραφεὺς τὸ δρᾶμα, τὸ ὅποῖον ἐτόνισεν ὁ ἐξοχος Βέρδης, εἶναι ὁ πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους ἐν Αἰγύπτῳ ἀποθανὼν Αἰγυπτιαλὸς Μαριέττης. Ὁ κεδίθης Ἰσμαήλ πᾶς θέλων νὰ ἐγκαινίσῃ τὸ νέον ἰατρεῖον τῆς Αἰδῆς παρακαλεῖται ἀγγλίου

Ὁ Μαριέττης εὐκαίρως ἀρχὰς ὅ ἀποθανῆναι πρὸς Γάλλον συγγραφεὰ κατὰλληλον πρὸς τοῦτο, ὅτε ἐσπέραν τινα, ἐν ᾗ εὐρίσκετο μόνος ἐν τῇ Σερατείῳ τῆς Μέμφιδος, ἀνεμνήσθη ἀρχαίας τινος λησμονηθείσης παραδόσεως. Ἀμέσως ἐσχεδιάσε τὸ δρᾶμα τῆς Αἰδῆς, καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο ἐτυπώθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν δέκα ἀντιτύποις. Ὁ Μαριέττης ἀπέστειλε τὸ σχέδιον πρὸς τὸν Κάμιλλον DU LOCLE, ὅστις τὸ ἐπεξεργάσθη καὶ τὸ ἐξέτεινεν. "Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν μουσικόν, ἔγραψεν ὁ Μαριέττης, οὗτος θέλει λάβει 150 χιλ. φράγκων, ἐάν ἀπο-περατώσῃ τὸ μελόδραμα εἰς διάστημα ἑξ μηνῶν." Γράφων τοῦτο ὁ Μαριέττης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν διαπρεπῆ μουσουργὸν Φ. Δαβίδ, τὸν μουσικόν τῆς "Ερμού". Ἀλλ' ὁ Δαβίδ ἀπεποιήθη. Ὁ DU LOCLE ἀπετάθη τότε πρὸς τὸν Βέρδην, ὅστις αὐτοσχεδίασε τὸ μελόδραμα τὸ ὅποῖον εἶναι ἐν τῶν ἀριστουργημάτων του. Τὸ εἰς πεζὺν λόγον γεγραμμένον δρᾶμα τοῦ DU LOCLE μετέφερεν ὁ Γισλαντζόνης εἰς ἰταλικούς στίχους. Παράδοξον εἶναι ὅτι οὐδέποτε ἐγένετο λόγος ἐν τῇ τύπῳ περὶ τοῦ Μαριέττη ὡς κυρίου τῆς Αἰδῆς συγγραφέως.

Εὐχαρίστως ἀγγέλομεν ὅτι ὁ τὴν θεολογίαν ἐν Μονάχῳ σπουδάζας ἀξιόλογος νέος, κύριος Γεώργιος Λαμπάκης, ὅστις καὶ τὸ ἐν τῇ σημερινῇ Ἐσπερῷ ἄρθρον περὶ τῆς Μονῆς Φανερωμένης ἔγραψε, μετὰ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις ἡξιώθη ἐν Ἐρλάγγῃ τοῦ διδακτορικοῦ διπλώ-ματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ἀμειβόμενος ἀνταξίας τῶν πολυετῶν αὐτοῦ κόπων καὶ τῶν ἐπιμελῶν αὐτοῦ μελετῶν. Ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ, κύριος Ἐμμανουὴλ Λαμπάκης περάνας ἐν τῇ Πολυ-

τεχνίῳ Ἀθηνῶν τὰς ἐν τῇ ζωγραφικῇ σπουδὰς αὐτοῦ καὶ ἐν Μονάχῳ ἤδη τὴν τέχνην σπου-δάζων, ἐν τῇ πρὸ τινος περατωθείσῃ Ἀκα-δημαϊκῇ τῶν ἔργων τῶν μαθητῶν ἐκθέσει τὰ αὐτοῦ ἔργα ἐκθέσας ἔλαβε τὸν ἔπαινον τῶν καθηγητῶν, ὅτι ἐν θραχυτάτῳ διαστήματι μεγάλας ἐπεδείξατο προόδους, οὐδόλως δ' ἀμφι-βάλλεται ὅτι διακεκριμένος τεχνίτης κατα-σταθήσεται.

Τῶν ἐν τῇ Ῥωσίᾳ τοῦ Μονάχου ἐξετάσεων περατωθεισῶν μετὰ τῶν πολυαριθμῶν Γερμα-νῶν σπουδαστῶν καὶ τῶν ἐκ παντὸς ἔθνους ἐν αὐτῇ σπουδάζόντων νέων, ὁ Ἑλλήν κύριος Γεώργιος Νάζος ἡξιώθη τοῦ πρώτου βαθμοῦ (ἀριστα). Ὁ κ. Γ. Νάζος εἶναι ὁ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων νέων, ὅστις μετ' ἀπεριγράπτου ἐπιμε-λείας καταγίνεται εἰς τὴν τέχνην ταύτην. Αἱ λαμπραὶ αὐτοῦ πρόοδοι, τὰ συνεχῆ αὐτοῦ Ἀριστα καὶ οἱ ἀδιάκοποι τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ ἔπαινοι εἰσὶ τὰ ἀσφαλῆ τεκμήρια ὅτι ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ νέου τούτου ἡ πατρίς ἡμῶν ἀριστον ἔξει μουσουργόν.

Εὐχόμεθα τοῖς ἄνω νέοις πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν εὐγενῶν αὐτῶν σκοπῶν καὶ σπουδῶν.

Τὶ ἐκόστισεν ὁ βομβαρδισμὸς τῆς Ἀλε-ξανδρείας εἰς τοὺς Ἀγγλους δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ ἔκ τινος ἐκθέσεως τοῦ ἀγγλικοῦ Ναυαρχείου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῶν μεγάλων θωρηκτῶν ῥιφθέντων τηλεβόλων. Ἐκα-στον βλήμα ἐκ τῶν τεσσάρων τηλεβόλων τοῦ "Ακάμπτου", τῶν ζυγίζοντων 80 τόνους, κοστίζει 25 λίρας ἀγγλ. καὶ 10 σελίνια· ἕκαστον δὲ βλήμα ἐκ τῶν 25 τόνους ζυγίζοντων τηλεβόλων, ὧν ἡ "Αλεξάνδρα" ἔχει δύο καὶ ὁ "Μονάρχης" τέσσαρα, κοστίζει 7 λίρας. Τὸ βλήμα ἐκ τῶν τηλεβόλων τῶν 18 τόνων, ὧν ἡ "Αλεξάνδρα" ἔχει δέκα, ὁ "Σουλτάνος" ὀκτὼ, ὁ "Υπερήφανος" δεκαεὶ καὶ ὁ "Ακάμπτος" τέσσαρα, κοστίζει 5 λίρας. Τέσσαρες λίρας κοστίζει τὸ βλήμα τῶν τηλεβόλων τῶν 12 τόνων, ὧν ὁ "Αἰτήτης" ἔχει δέκα, ὁ "Μονάρχης" δύο καὶ ὁ "Σουλτάνος" τέσσαρα. Ἡ "Πηνελόπη" εἶναι ὀπλισμένη διὰ τηλεβόλων 9 τόνων θάρους, ὧν ἕκαστον βλήμα κοστίζει 3 λίρας. Τὸ βλήμα τῶν τηλεβόλων τῶν 6½ τόνων κοστίζει σχεδὸν 2 λίρας. Εἰς ταῦτα προσθετέον τὰ ἐξόδα τῶν διαφορῶν τηλε-βόλων τῶν κανονιοφόρων "Κύκνου", "Κόνδορος" καὶ τῶν λοιπῶν.

Κατ' αὐτὰς ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Φιλο-σοφίας ἐν τῇ ἐνθάδε Πανεπιστημίῳ ὁ Κύριος Ἀναστάσιος Ἰ. Ζάκας ἐξ Ἡπείρου, ὕποστās εὐδοκίμως τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις. Ὁ λό-γιος οὗτος ἀνὴρ κέκτηται καὶ πείραν πολλὴν καὶ ἱκανότητα μεγάλην. Περάνας τὰς σπουδὰς του πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἐτῶν ἐν Ἀθήναις καὶ δι-δάξας ἐπὶ ἔτη ἐν τῇ Γυμνασίῳ τῶν Ἰωαννίνων ἀφίκετο πρὸ τινος ἐνταῦθα εὐρυτέρας σπουδῆς χάριν. Ὡς δὲ φαίνεται ἐκ τῆς κριτικῆς του διατριβῆς, δι' ἧς ἀνηγορεύθη διδάκτωρ, μέλημά του διηγετικὸς εἶνε οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς.

ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ.

Αἶνιγμα ιβ'.

Εἶμαι ὁρατὸν χωρὶς νὰ ἔχω σῶμα, καὶ ἐπ' ἐμοῦ ὁ ἥλιος δὲν λάμπει ἔστω καὶ ἐν ὑπαίθρῳ ἢ καὶ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ.

Αἶνιγμα ιγ'.

Τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον πᾶς τις εὐχεται καὶ οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ;

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

EN BIENNHI.

EN BIENNHI.

ΑΚΟΥΣΑΤΕ! ΙΔΕΤΕ ΚΑΙ ΑΠΟΡΗΣΑΤΕ!

Οί πράκτορες τῆς πτωχεύσεως τοῦ μεγάλου "Αγγλο-Βρετανικοῦ ἐργοστασίου" πωλοῦσιν ὕλας τὰς πραγματείας των μὲ μεγάλην ἐκπτώσιν. Ἐμβάζων τις τὸ ποσὸν 20 φράγκων (ἢ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ὅπου τοῦτο γίνεται) λαμβάνει πολυτελῆ συσκευὴν τραπέζης ἐκ τοῦ ἀρίστου ἀγγλο-βρετανικοῦ μετάλλου, κοστίζουσαν ἄλλοτε 80 φράγκα. Πᾶς παραγγελιοδότης λαμβάνει καὶ ἔγγραφον ἐγγύησιν περὶ διατηρήσεως τῆς λευκότητος τῶν σκευῶν ἐπὶ δέκα ἔτη.

6 μαχαίρια τραπέζης μὲ ὠραίας λεπίδας,
6 περόνια μονοκόμματα,
6 κοχλιάρια τῆς σούπας ἐκ τοῦ ἀγγλο-βρετ. μετάλλου,
6 κοχλιάρια τοῦ καφέ ἐπίσης,
1 μέγα κοχλιάριον τῆς σούπας
1 βαρὺ κοχλιάριον διὰ τὸ γάλα,
6 ἀκουμπιστήρια τῶν μαχαιρῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου,
6 ἀγγρικά φιτζάνια,
1 πιπεροθήκην ἢ ζαχαροθήκην,

6 κομψῶς ἐργασμένα φιτζάνια,
6 ὠθήκας,
6 κομψὰ κοχλιάρια διὰ τὰ ὕδα,
4 ζαχαροθήκας μικράς,
1 τρυπητὸν τοῦ τείου,
2 πολυτελῆ κανδιλιέρα διὰ τὴν αἴθουσαν,
64 τεμάχια ἐν ὅλῳ.

Εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ παροῦσα γνωστοποίησις μου δὲν βασίζεται ἐπὶ ἀγυρτίας ὑποχρεοῦμαι δημοσίῃ, ἐὰν ἡ συσκευὴ αὕτη δὲν ἀρέσῃ τῷ ἀγοραστῇ, νὰ παραλάβω αὐτὴν πάλιν. Ὁ ἐπιθυμῶν λοιπὸν ν' ἀγοράσῃ πράγματα χρῆσιμα καὶ καλὰ ἀντὶ τῶν χρημάτων του, ἅς ἀποταθῇ, ὅσῳ ὑπάρχουσιν ἀκόμῃ τοιαῦτα συσκευαί, μετὰ πάσης πεποιθήσεως καὶ κατ' εὐθεϊαν πρὸς τὸν

J. H. Rabinowicz εἰς Βιέννην,

Κεντρικὴν ἀποθήκην τοῦ Ἀγγλο-βρετανικοῦ ἐργαστασίου

WIEN II. SCHIFFAMTS-GASSE 20 a.

Παρ' ἐμοὶ εὔρηται, ἀντὶ 50 centimes τὸ κοῦτιον, καὶ κόνις ἀξιόλογος πρὸς καθαρισμὸν τῶν σκευῶν τούτων.

Τὸ ξυλογραφικὸν τοῦτο κατάστημα εἶναι ἐν τῶν ἀρίστων ἐν Λειψίᾳ, χαίρει δὲ καὶ φήμην καλὴν ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ. Πᾶσα παραγγελία, ἀναγομένη εἰς τὸ εἶδος τῆς ξυλογραφίας, ἐκτελεῖται προθύμως καὶ ταχέως. Αἱ τιμαὶ εἰσὶ συγκαταβατικάι. Τὸ κατάστημα τοῦτο, ἐν ᾧ ἐργάζονται ἀριστοὶ τεχνῖται, εἶναι ἤδη ἰδρυμένον πρὸ 25 ἐτῶν, καὶ ἐξετέλεσε πλείστα ὅσα καλλιτεχνικὰ ἔργα ἀξία λόγου καὶ διὰ διαφόρους γραφικὰς ἐπιθεωρήσεις καὶ διὰ διδακτικὰ βιβλία. Ὁ μακρὸς αὐτοῦ βίος εἶναι δι' αὐτὸ ἡ καλλιτέρα σύστασις.

[63]

für Familien und Especifal, Bibliotheken, Hotels, Cafés und Restaurationen.

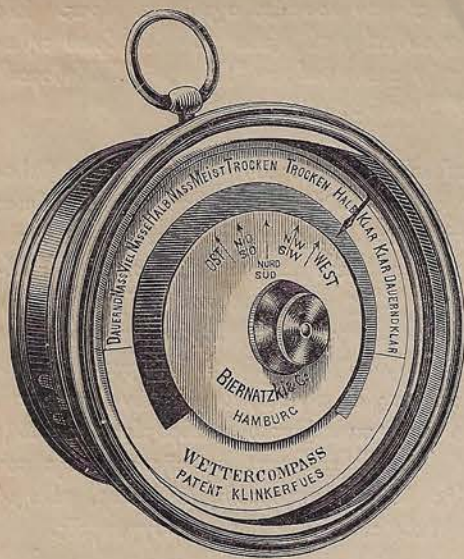
Probe-Nummern gratis u. s. w. — Zu beziehen durch alle Buchhandlungen.

Abonnements-Preis vierteljährlich 6 Mark. — Expedition der Illustrierten Zeitung in Leipzig.

"ΟΜΙΛΕΙΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ;"
ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

περιέχων
σύντομον γραμματικὴν, διαλόγους
καὶ ἀναγνώσματα,
ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΔΙΑ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ.
Κάρολος Βήδ, ἐκδότης C. A. Koch ἐν Λειψίᾳ.
1882. — Τιμὴ μάρκα 2 1/2.

C. A. Koch's Verlag in LEIPZIG.

Η ΝΕΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΥΞΙΣ,
προνόμιον τοῦ καθηγητοῦ KLINKERFUES,

ἀναγγέλλει ἄνευ ὑπολογισμοῦ τινος μετὰ καταπληκτικῆς ἀκριθείας τὴν ἐπερχομένην τοῦ καιροῦ μεταβολήν. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον καὶ μόνον, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικὴν καὶ ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν.

Τιμὴ αὐτοῦ μάρκα 50 ἢτοι φράγκα 62.50 ἢ λίραι ἀγγλ. 2 1/2.

Προγράμματα ἀποστέλλονται δωρεάν. Εὔρηται μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως μόνον παρὰ τοῖς

Κυρίοις BIERNATZKI καὶ Σ^α ἐν ΑΜΒΟΥΡΓΩι,
κατόχοις τῶν προνομιούχων τούτων ἐργαλείων.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς εἰς βιβλίον τὸ "Ἄσμα τοῦ Χιαδάθα" τοῦ διασήμου Ἀμερικανοῦ ποιητοῦ LONGFELLOW ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει. Τὸ βιβλίον τοῦτο (ἐκ 15 1/2 τυπογραφικῶν φύλλων) κεκοσμημένον διὰ τῆς εἰκόνος τοῦ ποιητοῦ καὶ ἄλλων εἰκόνων καὶ κομψῶς δεδεμένον μὲ τὰ φύλλα ἐπίχρυστα, πωλεῖται ἀντὶ φράγκων 6.50. — Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὸ παρακαλοῦνται ν' ἀποταθῶσιν εἴτε κατ' εὐθεϊαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐσπεροῦ (LEIPZIG. ELSTER-STRASSE 19) εἴτε πρὸς τὰ κατὰ τόπους βιβλιοπωλεῖα.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ζητοῦνται οἱ ἀριθμοὶ τοῦ ΕΣΠΕΡΟΥ 5. 6. 17 καὶ 18, προσφέρονται δὲ δι' ἕκαστον αὐτῶν καλῶς διατηρούμενον ἀντίτυπον φράγκα 2. Οἱ ἔχοντες τοὺς ἀριθμοὺς τούτους διαθεσίμους καὶ θέλοντες νὰ τοὺς πωλήσωσι παρακαλοῦνται νὰ τοὺς πέμψωσιν (ἐλευθέρους ταχυδρομικοῦ τέλους) εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐσπεροῦ (LEIPZIG. ELSTER-STRASSE 19) ἢ νὰ παραδώσωσιν αὐτοὺς εἰς τὰς κατὰ τόπους ἐπιστάσεις, αἵτινες συνεννοοῦνται κατ' εὐθεϊαν μὲ τὴν Διεύθυνσιν.

[112]

Συντάκτης· Δρ. I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· B. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίῳ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· F. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.